

Voorjaarsrapportage 2022

waterschap
limburg

Bezoekadres

Maria Theresialaan 99
6043 CX Roermond

Postadres

Postbus 2207
6040 CC Roermond

IBAN: NL10NWAB0636750906
KvK: 67682065

088 88 90 100
info@waterschaplimburg.nl
www.waterschaplimburg.nl

titel Voorjaarsrapportage 2022
subtitel
datum 25 mei 2022
versie 4.0 CIES
status Concept
zaaknr. 2021-Z34038
documentnr. WLDOC-220622665-22055

Inhoudsopgave

Bestuurlijke samenvatting	4
1 programma Hoogwaterbescherming Maasvallei	11
2 programma Klimaatadaptatie	20
3 programma Waterkwaliteit en ecologie	40
4 programma Zuiveren	56
5 programma Crisisbeheersing	58
6 programma Bestuur en organisatie	63
7 Kredietvotering en -verlening	75
8 Begroting naar kosten-/opbrengstensoorten	80
9 Reserves en voorzieningen	85
10 EMU-saldo	90
11 Schadeclaims	91
12 Bijlagen	92

Bestuurlijke samenvatting

Waterschap Limburg zorgt in de provincie Limburg voor veilige dijken, droge voeten, voldoende en schoon water

Voor u ligt de Voorjaarsrapportage 2022. In deze rapportage focussen we op de periode die achter ons ligt: de eerste vier maanden van 2022 en kijken we vooruit naar het einde van het jaar 2022.

Algemeen beeld

Het algemene beeld in deze voorjaarsrapportage is dat de voortgang van de uitvoering op schema ligt.

Tot en met april 2022 zijn er van de 106 te onderscheiden activiteiten in de 'Begroting 2022' 88 (83%) groen, 17 (16%) oranje en 1 (1%) rood. Dat betekent dat 99% gerealiseerd is, realiseerbaar is vóór het einde van het jaar of minder dan 6 maanden vertraging heeft.

Hieronder de stand van zaken tot en met april 2022:

Programma 1. Hoogwaterbescherming Maasvallei	Programma 2. Klimaatadaptatie	Programma 3. Waterkwaliteit en ecologie
 15	 23	 18
 2	 5	 7
 0	 1	 0
Programma 4. Zuiveren en waterketen	Programma 5. Crisisbeheersing	Programma 6. Bestuur en organisatie
 -	 12	 20
 -	 0	 3
 -	 0	 0

- geen wezenlijke afwijkingen, realisatie conform begroting
- wezenlijke afwijking, maar realiseerbaar vóór het einde van het jaar of minder dan 6 maanden vertraging
- wezenlijke afwijking, niet realiseerbaar vóór het einde van het jaar én minstens 6 maanden vertraging

Programma 1. Hoogwaterbescherming Maasvallei

Dit programma ligt over het algemeen op schema. De volgende activiteiten vragen uw aandacht.

1.1 We inspecteren, beheren en onderhouden de waterkeringen

1.1.5 Om met ingang van 2022 planmatig inspecties op alle kunstwerken in waterkeringen te kunnen uitvoeren hebben we de eindrapportage van de pilot uit 2022 als vertrekpunt nodig. Deze eindrapportage is nog niet opgeleverd. We verwachten deze medio 2022.

1.3 We versterken waterkeringen langs de Maas

1.3.2 Huidige stand van zaken is dat we in 2022 vanuit 'HWBP WL' circa € 35,0 mln. uitnuttten. En daarmee belanden we buiten de bandbreedte van de eerdere prognose voor de Begroting 2022 (€ 50 mln.). Door deze vroegtijdige bijstelling naar circa € 35,0 mln. willen we voor WL verder voorspelbaar handelen.

Programma 2. Klimaatadaptatie

Dit programma verloopt voorspoedig. De volgende activiteiten vragen uw aandacht.

2.1 We werken samen aan een klimaatrobuuste inrichting van Limburg

2.1.4 In het programma Water in Balans wordt gewerkt aan het automatiseren van enkele regenwaterbuffers om daarmee de bufferwerking te optimaliseren. Als gevolg van de nasleep van de watercrisis in juli 2021 is er dit jaar geen of zeer beperkt tijd beschikbaar voor onderzoek naar een bredere benutting van regenwaterbuffers en de inzet van gietwaterbassins.

Gezien het belang hiervan wordt dit wel meegenomen in de aanpak van Waterrobuust Limburg.

2.1.8 Door de watersnood juli 2021 en de gevolgen van de corona pandemie is de doorlooptijd 'ontwikkelingen CRK' noodgedwongen aangepast en zijn er nieuwe prioriteiten gesteld.

We hebben gewerkt aan de ontwikkeling van het dagelijks actueel waterbeeld. Dit wordt vanaf februari 2022 door de CRK opgesteld en intern gedeeld en is erop gericht onze interne organisatie te informeren over het actuele weer, de afvoeren, droogte en overige bijzonderheden in het watersysteem en de waterkeringen. Dit is de eerste stap om de CRK te ontwikkelen van 'registreren via informeren naar regisseren'. Momenteel wordt er hard aan gewerkt om vanaf de zomer 2022 hetzelfde actuele waterbeeld in beperkte mate ook via Internet te publiceren en daarmee burgers en bedrijven te informeren. Om dit verder te professionaliseren is de CRK afhankelijk van de ontwikkeling van het informatieknoppunt welke zich momenteel in de aanbestedingsfase bevindt.

2.1.16 In 2021 bepaalden we de strategie Klimaatbestendige Bedrijventerreinen. In 2022 werken we onze ambities uit in concreet te ondernemen stappen. Daarvoor zijn we aangesloten bij twee projecten. Het project Roerstreek Noord van Gemeente Roermond - vervolg op de succesvol afgeronde pilot van Waterpanel Noord – is on hold gezet, omdat er onvoldoende animo is bij de partijen om dit nu op te pakken. Bij bedrijventerrein Spikweien zetten we samen met de Gemeente Venlo en de Stichting Duurzame Bedrijventerreinen concrete stappen om het regenwater af te koppelen en ter plaatse te laten infiltreren.

2.1.18 In 2022 zou Waterpanel Noord een gezamenlijke 'Handreiking watertoets/ klimaattoets' en 'Bouwstenen voor omgevingsplannen' opleveren. Oplevering is getemporeerd naar 2023. Er dienen nog diverse beleidsuitgangspunten gezamenlijk te worden geformuleerd.

De start hiervan is vertraagd door gebrek aan personele capaciteit van de partners. Voor de zuidelijke gemeenten zijn er op dit moment nog geen concrete afspraken.

2.1.19 Het project om te onderzoeken wat de randvoorwaarden zijn voor de noodzakelijkheid van het verplichten van afkoppelen is in verband met de watercrisis doorgeschoven naar 2023.

2.2 We passen ons onderhoud en peilbeheer aan op een extremer klimaat

2.2.2 We gaan door met het optimaliseren van het regionale wateraanvoersysteem. De resultaten van de meetpilot uit 2021 zijn gerapporteerd inclusief aanbevelingen rondom een uitbreiding van het “pilot” meetnet. Op dit moment zit er echter een knelpunt in de interne capaciteit rondom het begeleiden van het meten en het uitbreiden van het meetnet i.v.m. de nasleep van de watercrisis, daarnaast zijn er lange levertijden op de markt die voor vertraging zorgen. Momenteel wordt onderzocht of er mogelijkheden zijn om werkzaamheden uit te besteden. Mocht dit niet mogelijk zijn dan zorgt dit voor vertraging van dit project en dus niet uitputten van het exploitatie budget.

Programma 3. Waterkwaliteit en ecologie

Dit programma ligt over het algemeen goed op schema. De volgende activiteiten vragen uw aandacht.

3.1 We pakken bronnen van watervervuiling aan

3.1.5 Er is op dit moment onvoldoende capaciteit beschikbaar voor het jaarlijkse onderzoek naar zwerfvuil in de Zuid-Limburgse wateren en onze bijdrage aan de Maas Clean-up gestructureerd op te pakken.

3.2 We geven beken en beekdalen een natuurlijke inrichting

3.2.1 In een aantal projecten heeft vertraging plaatsgevonden. Dit is onder andere het gevolg van vertraagde levertijden van materialen en discussie/vertraging omtrent navolging van de Flora en Faunawet in het kader van ontheffings-aanvragen bij de Provincie. Ook is er druk op interne capaciteit van de diverse projecten, waar een aangescherpt grondbeleid bovendien zorgt voor een hogere capaciteitsvraag en langere procedures. Daarnaast is er sprake van stroeve samenwerking met projectpartners, die niet altijd dezelfde urgentie als het waterschap ervaren. Ten slotte spelen er op dit moment onzekerheden rond de stijging van grondstof- en brandstofprijzen. Het risico bestaat dat de beschikbaar gestelde kredieten niet meer afdoende zijn om de projecten te realiseren.

Herstel kademuur Valkenburg en stapelmuur Schin op Geul

In het kader van de herstelwerkzaamheden naar aanleiding van de wateroverlast in juli 2021 worden twee grotere schadelocaties projectmatig opgepakt: de kademuur te Valkenburg en de stapelmuur te Schin op Geul. Deze twee opgaven worden overgedragen van de Taskforce Herstel naar de projectenorganisatie en worden extra toegevoegd aan de reeds bestaande geprogrammeerde watersysteemprojecten in bijlage J. Dit vraagt de nodige extra interne en externe capaciteit.

3.2.5 De principes van Bouwen met Natuur passen we toe bij de reguliere uitvoering van herinrichtingsprojecten. Het inrichten van een pilot en het opstellen van een monitoringsprogramma kan vanwege capaciteitsgebrek pas opgepakt worden bij de start van een nieuwe ecooog.

3.3 We bevorderen biodiversiteit

3.3.3 Soortbeschermingsplannen: De uitvoering van maatregelen voor Bronlibel en Beekprik worden momenteel verkend. In overleg met de provincie is gekozen voor de Grote Modderkruiper als soort voor het derde soortenbeschermingsplan. Vanwege capaciteitsgebrek is besloten om in 2022 alleen voorbereidingen te doen voor het derde soortenbeschermingsplan.

3.4.1 We zijn voornemens de actualisatie van de zwemwaterprofielen uit te besteden in 2022. Actie moet nog worden opgestart.

Programma 4. Zuiveren en waterketen

De activiteiten binnen dit programma zijn belegd bij het Waterschapsbedrijf Limburg.

Programma 5. Crisisbeheersing

De activiteiten binnen dit programma verlopen conform planning.

Programma 6. Bestuur en organisatie

Dit programma ligt over het algemeen op schema. Enkele activiteiten vragen uw aandacht.

6.1 We zijn een duurzame organisatie

6.1.3 In verband met de watercrisis en aansluitende herstelwerkzaamheden is het opstellen van het 'Strategisch assetmanagementplan 2.0' doorgeschoven naar 2022.

6.2 We zijn een innovatiegerichte organisatie

6.2.3 Het uitvoering geven aan het nieuwe strategisch assetmanagementplan is hierdoor natuurlijk ook vertraagd.

6.2.4 Het project optimaliseren informatievoorziening (opgenomen in het Uitvoeringsprogramma VTH 2021 en 2022) moet nog opgestart worden in 2022. Verkennende gesprekken met IDM hebben in Q1 plaatsgevonden met het doel om tot een projectvoorstel te komen.

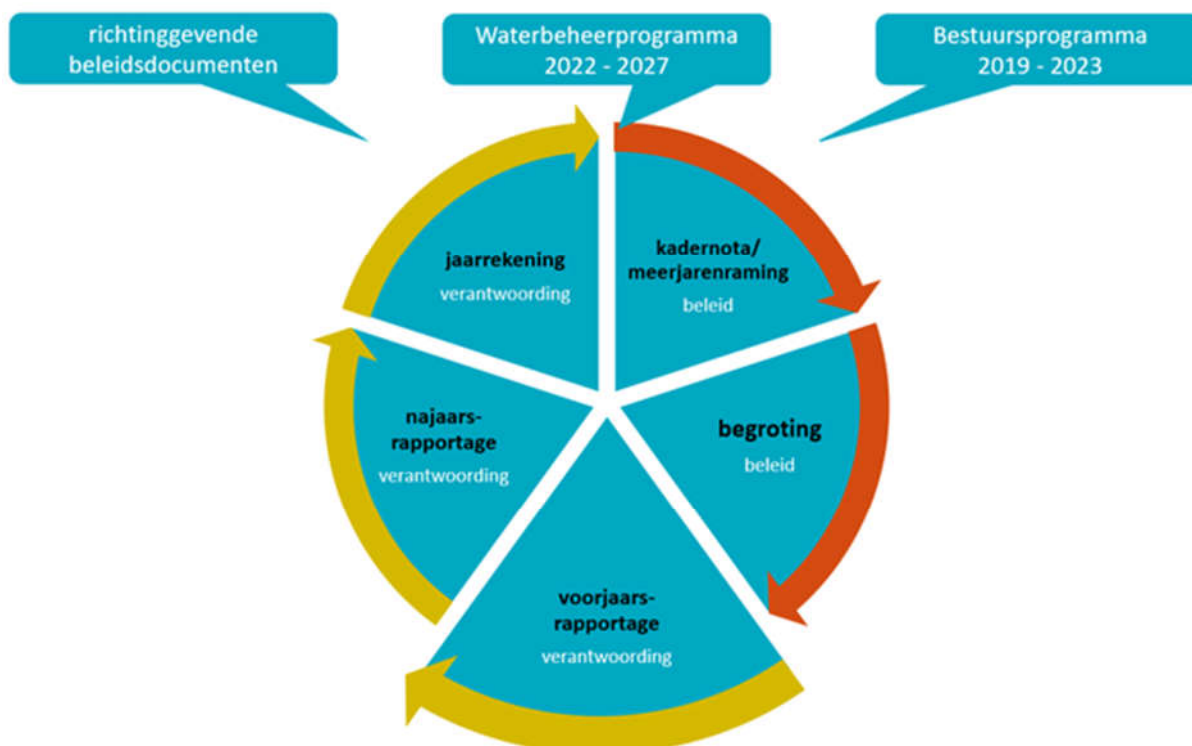
Financieel

In deze tussentijdse rapportage worden de begrote kosten weergegeven, aangevuld met de realisatie hiervan in de eerste vier maanden, een prognose voor het gehele jaar en bijstellingen (prognose minus bijgestelde begroting). De voorgestelde bijstellingen leest u in de hoofdstukken 7 en 8.

Leeswijzer

Voor u ligt de 'Voorjaarsrapportage 2022' van Waterschap Limburg (WL). Dit is het derde document uit de 'Bestuurlijke planning & control cyclus 2022'. Het is de eerste tussentijdse rapportage, waarin de nadruk ligt op de afwijkingen ten opzichte van onze opdracht voor het jaar 2022, zoals beschreven in de 'Begroting 2022'.

De 'bestuurlijke planning & control cyclus 2022' ziet er als volgt uit:

In de voorjaarsrapportage kijken we terug naar de eerste vier maanden van dit jaar. Per programma - een samenhangend geheel van activiteiten, op basis waarvan het algemeen bestuur (AB) het beleid van het waterschap vast stelt - beantwoorden we de volgende vragen:

- Wat hebben we ervoor gedaan?
- Wat heeft het gekost?

Wat hebben we ervoor gedaan?

In de begroting hebben we aangegeven wat we in 2022 gaan doen. In deze voorjaarsrapportage (hoofdstuk 1 t/m 6) geven we per activiteit aan wat de stand van zaken is. We gebruiken daarvoor gekleurde waterdruppels, die de volgende betekenis hebben:

- geen wezenlijke afwijkingen, realisatie conform begroting;
- wezenlijke afwijking, maar realiseerbaar vóór het einde van het jaar of minder dan 6 maanden vertraging;
- wezenlijke afwijking, niet realiseerbaar vóór het einde van het jaar én minstens 6 maanden vertraging .

Wat heeft het gekost?

Programmabegroting

In de programmabegroting hebben we ook aangegeven wat de voorgenomen activiteiten mogen kosten. Per programma kijken we naar de kosten en opbrengsten van de eerste vier maanden en geven we een prognose voor het gehele jaar en de bijstellingen (prognose minus begroting). De bijstellingen worden in kleur gepresenteerd, waardoor in één oogopslag de financiële stand van zaken inzichtelijk wordt.

groen heeft een positief effect op het exploitatieresultaat,

rood heeft een negatief effect. De bijstelling lichten we nader toe.

Het programma Bestuur en organisatie vervult een bijzondere functie. Dit bevat ook de activiteiten die erop gericht zijn de organisatie te ondersteunen bij de realisatie van de bestuurlijke doelstellingen. Hier worden de ondersteunende activiteiten verantwoord en uiteindelijk doorberekend naar de programma's. Alle kosten met betrekking tot huisvesting, informatiebeleid en automatisering juridische, facilitaire, financiële en personeelsaangelegenheden behoren tot het programma Bestuur en organisatie. Ook de salariskosten en de rente en afschrijvingen worden verantwoord binnen dit programma. Omdat bovengenoemde kosten voornamelijk eenmaal per jaar worden doorberekend naar de programma's bij het opmaken van de jaarrekening, wordt met de doorberekening in deze tussentijdse rapportage geen rekening gehouden.

Bovendien zijn de verplichte bijdragen 2022, die maandelijks voor $\frac{1}{12}$ deel worden betaald, buiten beschouwing gelaten:

- Waterschapsbedrijf Limburg (WBL) € 79.984.400.
- Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW) € 4.380.900.

Kredietvotering en -verlening

Conform de 'verordening ex artikel 108 beleids- en verantwoordingfunctie Waterschap Limburg' (art. 6 en 7) wordt over de door het DB verleende kredieten in de voor- en najaarsrapportage evenals de jaarrekening gerapporteerd aan het AB. Aan deze verplichting wordt in hoofdstuk 7 voldaan.

Begroting naar kosten-/opbrengstesoorten

Naast de programmabegroting blijft de begroting naar kosten-/opbrengstesoorten een verplichting (hoofdstuk 8). In deze voorjaarsrapportage wordt de bijstelling op de kosten- en opbrengstesoorten toegelicht. De budgettair neutrale wijziging betreffende het transitieplan HWBP is afzonderlijk opgenomen.

Reserves en voorzieningen en EMU-saldo

In hoofdstuk 9 rapporteren we over de onttrekkingen aan de overige bestemmingsreserves en voorzieningen en in hoofdstuk 10 over het EMU-saldo 2022.

Schadeclaims

Over de stand van zaken van de schadeclaims wordt gerapporteerd in hoofdstuk 11.

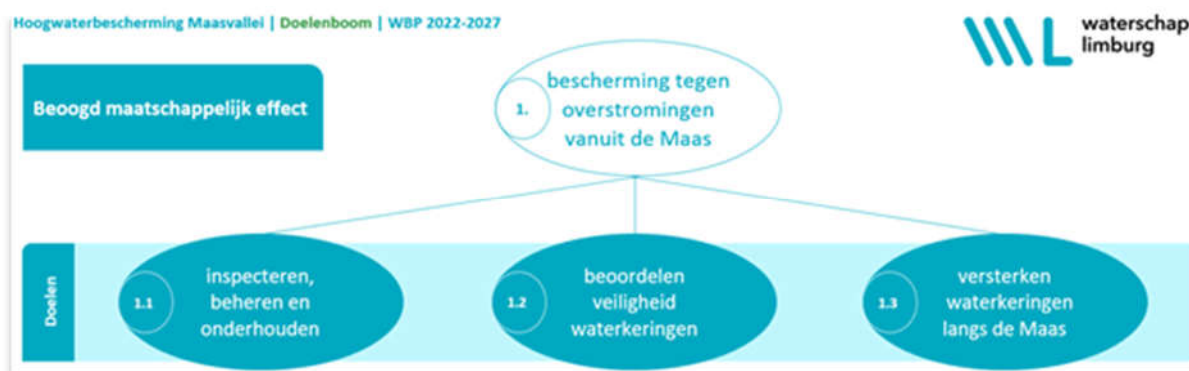
Voorjaarsrapportage 2022 - programma's

waterschap
limburg

1 programma Hoogwaterbescherming Maasvallei

rivierverruiming waar dat kan, waterkeringen waar het moet

Wat willen we bereiken?

1. Bescherming tegen overstroming vanuit de Maas

De uitdaging van Waterschap Limburg is het beschermen van de inwoners en bedrijven in de Maasvallei tegen overstromingen tot de in 2017 vastgestelde nieuwe norm.

Wat hebben we ervoor gedaan in 2022?

1.1 We inspecteren, beheren en onderhouden de waterkeringen

Wat gaan we ervoor doen?	<p>1.1.1 We geven invulling aan de wettelijke zorgplicht op het onderhoud en beheer van de primaire waterkeringen, door:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ te focussen op veiligheid en biodiversiteit en ○ te rapporteren via een waterveiligheidsrapportage aan de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT).
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	<p> ☒ ☐ ☐ </p> <p>De veiligheidsrapportage 2021 ligt op schema en wordt in Q2 naar de ILT verzonden.</p>

Wat gaan we ervoor doen?	1.1.2 We gaan het inspecteren en onderhoudsproces evalueren.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ Op basis van input van zowel medewerkers als bestuurders hebben we verbeterpunten geïnventariseerd en geëvalueerd. De proceseigenaren onderhouden en inspecteren hebben samen met de procesbegeleider zorgplicht een verbeterplan opgesteld.
Wat gaan we ervoor doen?	1.1.3 In 2022 geven we invulling aan het 'Uitvoeringsprogramma biodiversiteit' om bij bestaande dijken de biodiversiteit te vergroten (een sterkere grasmat).
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ Bij bestaande dijken geven wij invulling aan het uitvoeringsprogramma om biodiversiteit te vergroten. Het uitvoeringsprogramma is in het AB toegelicht.
Wat gaan we ervoor doen?	1.1.4 Bij nieuwe dijken gaan we uitvoering geven aan biodiversiteit via de klanteisenspecificaties (KES) die in 2021 zijn opgesteld.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ Bij de HWBP-keringen is dit opgenomen in de klanteisen specificatie (KES). Het uitvoeringsprogramma is in het AB toegelicht.
Wat gaan we ervoor doen?	1.1.5 In 2021 is een pilot inspecties NEN 2767 uitgevoerd (conditiemetingen kunstwerken in waterkeringen). Met ingang van 2022 worden deze inspecties planmatig uitgevoerd op alle kunstwerken in waterkeringen.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☐ ☒ ☐ De eindrapportage van de pilot uit 2021 is nog niet opgeleverd. Verwachting is medio 2022. Deze dient als vertrekpunt voor het vervolg.
Wat gaan we ervoor doen?	1.1.6 Het asset managementsysteem Infor EAM wordt in de uitvoering geoptimaliseerd en doorontwikkeld. Aantoonbaarheid en navolgbaarheid van handelen wordt hierdoor meer gewaarborgd.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ De (on)geprogrammeerde inspecties waterkeringen vinden plaats conform Instandhoudingsplan en zijn vastgelegd in Infor EAM. De bevindingen van de inspecties worden vastgelegd in waarnemingen en vervolg werkorders. Hiermee is de aantoonbaarheid en navolgbaarheid van de inspecties gewaarborgd.
Wat gaan we ervoor doen?	1.1.7 Om met en van elkaar te leren, nemen we in 2022 deel aan de peer review Zorgplicht van Rijkswaterstaat Zuid-Nederland.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ In februari 2022 heeft een peer review plaats gevonden bij Waterschap Brabantse Delta. Hierbij hebben we met 4 collega's aan deel genomen. De peer review bij Rijkswaterstaat Zuid-Nederland staat voor als nog gepland voor het najaar 2022.

Wat gaan we ervoor doen?	1.1.8 We borgen de toepassing van de (beleids)kaders in de lopende dijkversterkingsprojecten met oog voor de veiligheid, beheerbaarheid en onderhoudbaarheid. Hierbij zoeken we ook aansluiting bij de toekomstige wettelijke beoordeling van de nieuwe dijktrajecten. Daar waar we constateren dat onze kaders en richtlijnen nog onvoldoende aansluiten bij de nieuwste inzichten en innovaties, vullen we zo beleidskaders aan.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ Samen met de clusters Areaal en PPF adviseren we dijkversterkingsprojecten op het gebied van veiligheid, beheerbaarheid en onderhoudbaarheid. De borging van beleidskaders wordt samen met dijkversterking verder ontwikkeld. Daarnaast brengen we, ten behoeve van een integrale afweging, risico's in beeld welke spelen voor het Waterschap op die gebieden. Een van de kaders is onze klanteisenbibliotheek. We werken aan de verbetering c.q. uitbreiding van de klanteisenbibliotheek. We brengen relevante beleidsissues in bij het programmaberaad.

Wat gaan we ervoor doen?	1.1.9 We verkennen knelpunten rond oevererosie, doen er kennis over op in relatie tot het instrumentarium. Ook inventariseren we oplossingsrichtingen inzake beheer en onderhoud, beoordeling en dijkversterking. Deze oplossingsrichtingen nemen we op in onze assetmanagementplannen. Dit doen we samen met stakeholders waaronder Grensmaas Consortium en Rijkswaterstaat.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ Via ambtelijke werkgroepen zetten we ons in voor het onderkennen van erosie door langsgstromend water als faalmechanisme in het beoordelings- en ontwerpinstrumentarium. Met RWS moeten afspraken worden gemaakt over gezamenlijk monitoren. Dit loopt via de periodieke bestuurlijke overleggen tussen RWS en WL. Daarnaast moet het gesprek over taken en verantwoordelijkheden in de overlappende beheerzone van de rivier en de dijk op gang komen tussen waterschappen, RWS-ZN en ministerie.

Indicator	2022	1 mei	1 sep	31 dec	Einddoel	Jaar
Hoogwaterbescherming Maasvallei						
1.1 We inspecteren, beheren en onderhouden de waterkeringen						
1. aantal van de zeven zorgplichtprocessen dat voldoet aan de eisen van de ILT	7	7	7	- ¹
2. % van totaal aantal inspecties dat is uitgevoerd conform inspectieplan	80%	100%	...%	...%	95%	- ¹

¹ geen einddatum, dient te allen tijde te voldoen.

Toelichting

1. Geen toelichting nodig.
2. Het inspectieplan heeft twee inspectierondes. Het genoemde percentage heeft betrekking op de voorjaarsinspectieronde.

1.2 We beoordelen de veiligheid van de waterkeringen

Wat gaan we ervoor doen?	1.2.1 We geven in de beoordelingsrapporten concreet aan welke onderdelen van een dijktraject vooruitlopend op of tot aan dijkverbetering kwetsbaar zijn. Daarnaast onderzoeken we en bespreken we samen met calamiteitenzorg of en welke maatregelen nodig zijn.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ In de afgeronde beoordelingsrapporten wordt een analyse gegeven van de status van de waterkering t.o.v. van de wettelijke norm. Hierbij wordt aangegeven wat de kwetsbaarheid van een specifiek dijktraject is betreffende o.a. hoogte, stabiliteit, piping en welke maatregelen nodig zijn om aan de norm te voldoen, variërend van beheermaatregelen tot aan dijkverbeteringsprojecten.
Wat gaan we ervoor doen?	1.2.2 We gaan de gegevens vanuit de beoordeling dusdanig presenteren/genereren (WBI+) dat deze kunnen worden toegepast om de Hoogwater Informatie Omgeving te actualiseren en aan te vullen.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ Bij de uitwerking van de beoordelingsrapporten wordt veel kennis en gegevens verzameld over de dijktrajecten. Er is een opdracht geformuleerd om de gegevens uit de WBI-beoordelingsrapporten om te vormen voor het uitwerken van een gegevensmodel WBI+ voor informatie over de actuele sterkte bij optredende hoogwaters. Het model hoogwaterinformatieomgeving (HIO) wordt met hulp van WBI+ gegevensmodel geactualiseerd en daarmee betrouwbaarder.
Wat gaan we ervoor doen?	1.2.3 In 2023/2024 voert het Rijk een evaluatie van de Waterwet uit. De voorbereidingen hiervoor starten naar verwachting al in 2022. Wij leveren proactief inbreng op basis van onze kennis van en ervaring met de verschillende onderdelen van de Waterwet (inclusief normen) en het bijbehorend instrumentarium.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ We leveren kennis en inzichten aan, daar waar gevraagd en relevant. Zo worden onder andere ervaringen met het werken met het beoordelingsinstrumentarium verzameld.

Indicator	2022	1 mei	1 sep	31 dec	Einddoel	Jaar
Hoogwaterbescherming Maasvallei						
1.2 We beoordelen de veiligheid van de waterkeringen						
1. % van totaal aantal kilometer primaire keringen dat beoordeeld is	100%	80%	...%	...%	100%	2022

Toelichting

1. De wettelijke beoordeling moet voor 1 januari 2023 gereed zijn. De huidige stand van zaken is dat de beoordeling inhoudelijk voor 1 juli 2022 wordt afgerond.

1.3

We versterken waterkeringen langs de Maas

<p>Wat gaan we ervoor doen?</p>	<p>1.3.1 De voortgang in het vigerende programma HWBP WL, waarbij we inzetten op de volgende concrete prestaties in 2022:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ afronding twee verkenningen: We ronden de verkenningen af van de projecten ‘Lob van Gennep’ en ‘Baarlo Hout-Blerick’. Voor beide projecten stellen we in 2022 het Voorkeursbesluit vast; ○ tenminste drie planologische besluiten: Voor de projecten ‘Steyl Maashoek’, ‘WA haven Roermond’ en ‘Belfeld’ stellen we in 2022 het Projectplan Waterwet vast; ○ tenminste drie marktbenaderingen: Het project ‘Nieuw Bergen’ gunnen we in 2022 aan de winnende inschrijver. Voor tenminste de projecten ‘Buggenum’ en ‘Arcen’ zijn we de aanbestedingsprocedure gestart; ○ schop in de grond: Voor de projecten ‘Beesel’ en ‘Heel’ zijn we aan de slag met de uitvoering van de dijkversterking.
<p>Status</p> <p>Wat hebben we ervoor gedaan?</p>	<p>☒ ☐ ☐</p> <p>De stand van zaken op de benoemde prestaties 2022 is de volgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Afronden 2 verkenningen. De minister van IenW heeft de voorkeursbeslissing voor het project Lob van Gennep in maart 2022 genomen. Daarmee is die verkenning afgerond. Voor project Baarlo HB is het VKB eind 2022 voorzien; ○ De planologische besluiten (vaststellen projectplan Waterwet door DB WL) voor de projecten Steyl, WA-haven en Belfeld liggen op schema. Voor WA-haven is die prestatie wel nog afhankelijk van besluitvorming over de integrale havenontwikkeling Roermond. Eind Q2 2022 blijkt of we wel/niet voornemens zijn om daar een scopewijziging gaan doorvoeren met impact op de mijlpaal vastgesteld PPW. ○ In 2022 starten we de aanbestedingen voor Arcen, Buggenum en Nieuw Bergen. De gunning voor het project Nieuw Bergen is voorzien in Q4 2022; ○ In maart 2022 vond de ‘schop in de grond’ plaats voor de dijkversterkingsprojecten Beesel en Heel. Die afgesproken prestatie is daarmee geleverd. Bovendien streven we er naar dat eind 2022 beide dijkvakken ook Hoogwaterveilig zijn.
<p>Wat gaan we ervoor doen?</p>	<p>1.3.2 Betrouwbare financiële realisatie ‘HWBP WL’: De prognose voor de financiële uitputting voor 2022 bedraagt circa € 50 mln.. Dit betreft de uitgaven vanuit ‘HWBP WL’. We zorgen voor een betrouwbare financiële realisatie en wijken maximaal 10% af.</p>

<p>Status</p> <p>Wat hebben we ervoor gedaan?</p>	<p>☐ ☒ ☐</p> <p>Huidige stand van zaken is dat we in 2022 vanuit 'HWBP WL' circa € 35,0 mln. uitnutten. En daarmee belanden we buiten de bandbreedte van de eerdere prognose voor de Begroting 2022. Door deze vroegtijdige bijstelling naar circa € 35,0 mln. willen we voor WL verder voorspelbaar handelen.</p> <p>De bijstelling voor de uitputting HWBP WL in 2022 (€ 50 mln. ->circa € 35 mln.) wordt veroorzaakt door:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Tijdeffect op de verplichting: ten behoeve van de begroting 2022 is onvoldoende rekening gehouden met de meerjaren-effecten van een verplichting. Die rustte te nadrukkelijk op 'slechts' het jaar 2022. Nu is sprake van betere spreiding; ○ Bijgestelde projectplanning: Bij een aantal projecten is sprake van een bijgestelde planning. Die heeft ook financiële effecten t.b.v. het kasritme 2022 e.v.; ○ Geen professioneel projectmanagementsysteem (PMS): binnen WL is nog geen PMS beschikbaar voor de diverse programma's en projecten. We hebben daarvoor nu een tijdelijke oplossing gebouwd t.b.v. financiële beheersing. Dat financieel systeem wordt nu geïmplementeerd. Als gevolg hiervan wordt de actuele prognose aanmerkelijk verbeterd.
<p>Wat gaan we ervoor doen?</p>	<p>1.3.3 Beschikkingsaanvragen naar landelijk HWBP: In 2022 dienen we ten minste vijf beschikkingsaanvragen HWBP in voor de projecten 'Roermond' (verkenningfase), 'Well' en 'Lob van Gennep' (beide planuitwerkingsfase), 'Nieuw Bergen' en 'Steyl Maashoek' (beide realisatiefase).</p>
<p>Status</p> <p>Wat hebben we ervoor gedaan?</p>	<p>☒ ☐ ☐</p> <p>In april stelt het DB WL de subsidie aanvraag vast voor de wijziging innovaties PU tranche I. De subsidie aanvragen voor de planuitwerkingsfase Thorn Wessem en de realisatiefase Nieuw Bergen worden voor de zomervakantie 2022 door het DB vastgesteld. Na de zomer volgen de aanvragen voor Steyl (realisatiefase) en Well/Lob van Gennep (beide planuitwerkingsfase). Indienen van de subsidieaanvraag verkenning Roerdelta hangt af van de snelheid van de gebiedsopgaaf door de Gemeente Roermond.</p>
<p>Wat gaan we ervoor doen?</p>	<p>1.3.4 Maakbaar en gezond programma HWBP WL, voor nu en in de toekomst: In 2022 leveren we daarvoor de volgende concrete resultaten:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ een actueel programmaplan HWBP WL voor de periode 2022-2024, inclusief een meerjarige capaciteitsplanning; ○ een concept programmering voor Maas 2050. We stellen voor om in 2022 verder richting te geven aan de lange termijnopgave tot en met 2050 en we schetsen de eerste contouren voor een gedragen aanpak en een betrouwbare lange termijn prognose/programmering. Hierbij streven we ook naar een stabiele inzet van mensen en middelen.

Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ Een geactualiseerd programmaplan is eind 2022 voorzien t.b.v. vaststelling door het DB WL. De strategie en programmering voor Maas 2050 wordt vastgesteld in het AB WL, hetgeen is voorzien in september.
Wat gaan we ervoor doen?	1.3.5 Samen met onze partners werken we in het Deltaprogramma aan een langetermijnaanpak voor de hoogwaterveiligheid in de Maasvallei. Langs de lijnen van het Deltaprogramma brengen we onze belangen en onze kennis ook in bij het landelijke programma Integraal Riviermanagement (IRM). In 2022 wordt er gewerkt aan het opstellen en beoordelen van maatregelenpakketten.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ WL levert een bijdrage aan de IRM-maatregelenpakketten. In 2022 voorzien we in juni een opdracht vanuit lenW t.b.v. het project Vierwaarden (MIRT 1 Startbeslissing). Met Maas 2050 zoeken we slimme combinaties voor hoogwaterveiligheid tussen dijkversterking en rivierversmalling. We leveren daarmee concrete kennis en programmering aan het Deltaprogramma.

Indicator	2022	1 mei	1 sep	31 dec	Einddoel	Jaar
Hoogwaterbescherming Maasvallei						
1.3 We versterken waterkeringen langs de Maas						
1. betrouwbare financiële realisatie HWBP (± 10 %)	€ 50 mln.	€ 35,0 mln.	€ ...	€ ...	€ 1.800 mln.	2050
2. behalen benoemde mijlpalen 2022 (voldoende voortgang)	10	10	Maas 2050	2050
3. beschikingsaanvragen HWBP ingediend (tijdige financiering)	5	5	- ¹	- ¹

¹ deze indicator heeft geen einddoel, het doel verschilt per jaar

Toelichting

1. Een vroegtijdige bijstelling naar ca. € 35,0 miljoen.
2. Op schema
3. Op schema.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie

(bedragen in €'s)

Programma Hoogwaterbescherming Maasvallei	Begroting	Realisatie	Prognose	Bijstelling
Kosten	2.376.000	1.291.879	2.231.000	-145.000
Opbrengsten	-	-	-	-
Netto kosten exclusief doorberekende kosten	2.376.000	1.291.879	2.231.000	-145.000

De toelichting op de lagere kosten is opgenomen in paragraaf 8.1. In deze paragraaf worden alle bijstellingen per kostensoort toegelicht inclusief de aanduiding of het een structurele of incidentele bijstelling betreft en wordt aangegeven op welk programma deze bijstelling betrekking heeft:

- Goederen en diensten van derden, advies en onderzoekkosten incidenteel -/- € 130.000 (pag. 82)
- Goederen en diensten van derden, advies en onderzoekkosten structureel -/- € 15.000 (pag. 82)

Investerings

(bedragen in €'s x 1.000)

PROJECT NUMMER	AT	OMSCHRIJVING	Uitgaven 2022			Inkomsten 2022		
			Begroting	realisatie t/m 21-4-22	Prognose	Begroting	realisatie t/m 21-4-22	Prognose
P400001	30	Bijdrage kosten HWBP	10.100	-	10.100	-	-	-
P400003	5	Uitvoeren veiligheidstoetsing waterkeringen	723	348	723	-	-	-
P41****	30/0	HoogWaterBeschermsProgramma	37.820	4.221	31.177	34.038	-9.484	28.061
P410008	30	#HWBP Innovaties	515	-	-	515	-	-
P410018	30	HWBP Innovatie Vooronderzoek glazen keringen	-	1	258	-	-	258
P410019	30	HWBP Innovatie Toepassing geocrete grondstoffen	-	1	-	-	-	-
P410020	30	HWBP Innovatie Toepassing GCL's	-	2	-	-	-	-
P410021	30	HWBP Innovatie Doorontwikkeling prolockfilter	-	0	-	-	-	-
P410022	30	HWBP Innovatie Innovatie Tranche 2	-	300	471	-	-	471
P410023	30	HWBP GCL-Geoconcrete Beesel	-	36	-	-	-	-
P410012	30	HWBP POV Dijkversterking Gebiedseigen Grond	590	158	1.286	590	-	1.157
P410015	30	HWBP Niet-subsidiabele kosten (100% WL)	375	55	341	-	-	-
P4154**	30	HWBP Lob van Gennep	9.855	492	8.414	8.870	2.043	7.573
P42****	0	Bestuursovereenkomst sluitstukken Maas	1.500	113	1.669	1.500	70	1.669
	5	KD002 - Inventarisatie kunstwerken geprogrammeerd onderhoud 2020	75	-	75	-	-	-
PROGRAMMA HOOGWATERBESCHERMING MAASVALLEI			61.553	5.728	54.514	45.513	-7.371	39.189

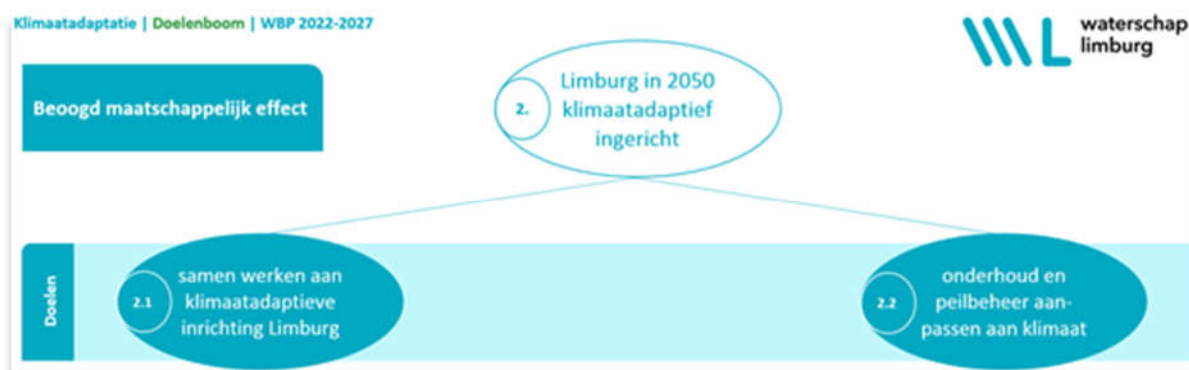
* KDxxx = Extra maatregelen uit kadernota 2020-2025

Toelichting

Onder '1.3.2' hierboven (pag. 15/16) beschrijven we een bijstelling van de prognose voor de HWBP-projecten (P41...) van € 49,15 miljoen naar € 35,0 miljoen. Bij het administratief verwerken van de cijfers en het opmaken van de tabellen in dit boekwerk was een bijstelling naar € 41,94 miljoen bekend. De bijstelling naar € 35,0 is daarom niet verwerkt in de investeringstabellen in deze Voorjaarsrapportage 2022, omdat dat dat onevenredig veel herberekeningswerk met zich mee zou brengen. We wilden u het meest actuele inzicht (€ 35,0 miljoen) echter niet onthouden. Bij de Najaarsrapportage 2022, zal dit wel verwerkt zijn.

2 programma Klimaatadaptatie

inrichten op te veel en te weinig water, maar deels schade accepteren

Wat willen we bereiken?

2. Limburg in 2050 klimaatrobuust ingericht

Landelijk is afgesproken dat Nederland in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust is ingericht en dat we al in 2020 klimaatrobuust handelen en dat dit dan verankerd is in plannen.

Het opvangen van weerextremen is de afgelopen vijftig jaar steeds complexer geworden door verstedelijking, ontwatering, structuurverslechtering van landbouwbodems en door het verdwijnen van structuren in het landschap die water remmen en vasthouden. De klimaatverandering komt daar nog bovenop.

Hoewel we al jaren rekening houden met grotere extremen, wordt nu duidelijk dat volledig klimaatrobuust inrichten niet gaat lukken met alleen de nu gangbare technische oplossingen. Om de gevolgen van extreme neerslag, hitte en droogte te beperken, is een fundamentele herijking van het complete watersysteem nodig. Daarbij hebben we anderen nodig. De belangrijkste sleutel ligt in het klimaatrobuust inrichten en gebruiken van het stedelijke en landelijke gebied. Dan gaat het over grondgebruik, landschapsstructuren, gewaskeuze, grondbewerking, watergebruik, maatregelen aan huizen en verhardingen en maatregelen tegen hittestress. Om systemen robuust te maken is vaak ruimte nodig. Dat vraagt van gemeenten en provincie om ruimtelijke maatregelen waaronder planologie.

Om Limburg toekomstbestendig te maken, verwachten we dat iedereen meedoet. Iedereen die een woning, bedrijfsgebouw, landbouwgrond, tuin, erf, openbare verharding of natuurgebied bezit of beheert, kan bijdragen aan het klimaatrobuust maken van Limburg. Als waterschap kiezen we een aanjaagrol en bieden we ondersteuning waar dat kan. Klimaatadaptatie is een thema dat iedere inwoner van Limburg raakt.

Wat hebben we ervoor gedaan in 2022?

‘Waterrobuust Limburg’

Aanleiding	<p>Het zijn bijzondere tijden. De klimaatverandering is een feit. De watercrisis van 2021 heeft ons hard met de neus op de feiten geduwd. Er moeten keuzes gemaakt worden. Onze opgaven groeien in belang, onze inwoners vragen om een veilige leefomgeving. Het robuust maken van ons watersysteem wordt steeds urgenter.</p>
<p>Vooruitkijkend naar de Kadernota</p> <p>Voorjaarsrapportage</p>	<p>In de Kadernota 2023 wordt een bijzondere plek ingeruimd voor het nieuwe programma ‘Waterrobuust Limburg’. De watercrisis van 2021 heeft ons een hoop geleerd. Om de Limburgers adequate waterveiligheid te bieden en onze taak als waterschap voldoende te kunnen uitvoeren, zijn investeringen in het watersysteem en onze crisisorganisatie noodzakelijk. De herstelwerkzaamheden zijn grotendeels afgerond. Zowel voor de lange termijn als de korte termijn moeten er keuzes worden gemaakt. Er is veel in beweging gezet om een waterrobuust WL te kunnen creëren. Er moeten keuzes worden gemaakt voor de korte termijn, waar we willen versnellen en intensiveren. Ook hebben we een aanpak nodig voor de lange termijn.</p> <p>De programma aanpak zal in de komende periode met het algemeen bestuur worden gedeeld.</p> <p>Vooruitlopend op het maken van fundamentele keuzes en besluitvorming in de begroting 2023 en verder moeten er wel zaken worden opgepakt. Wij hebben u hier eerder over in themabijeenkomsten geïnformeerd en u heeft gevraagd om voortvarend aan de slag te gaan.</p> <p>Hiervoor is een regieteam binnen het waterschap ingericht dat aan de slag is gegaan met de volgende sporen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Samenwerking landelijke beleidstafel Water; 2. Een lobbytraject d.m.v. een propositie en borging in het regeerakkoord en vervolgens doorvertaling in een overeenkomst met het Rijk om de middelen op de lange termijn te borgen; 3. Een systeemevaluatie, diverse quick scan’s en initiatieven voor het verzamelen van ideeën en maatregelen; 4. Uitwerken korte termijn maatregelen; 5. Opzetten en bijdragen aan programma Waterveiligheid en Ruimte (wordt Waterrobuust Limburg) alsook het uitwerken van een voortrollende uitvoeringsagenda voor de lange termijn; 6. Versnellen en intensiveren van de huidige programma’s HWBP en WiB. <p>Uit deze sporen komt een aanpak voor de korte, middellange en lange termijn. Binnen het spoor van de lange termijn wordt als eerste een kader bepaald op basis waarvan er keuzes gemaakt kunnen worden en daarmee de opgave en maatregelen voor de lange termijn concreter worden gemaakt.</p> <p>Deze maatregelen zullen worden opgebouwd langs de drie pijlers:</p>

1. Infrastructurele maatregelen;
2. Ruimtelijke aanpassingen;
3. Klimaatbewustzijn vergroten.

In de tussentijd is het van belang ook gesteld te staan als er morgen weer een extreme bui zal vallen. De maatregelen die het meest impact hebben op de korte termijn zijn de herstelmaatregelen en het meerjarenprogramma verbetering crisismaatregelen.

Ook kunnen we op de korte termijn fysieke maatregelen nemen en de inwoners van Limburg hier ook om vragen, zo hebben de vele bewonersavonden, meetup en quick scans ons geleerd.

In 2022 verwachten we in dat kader de volgende kosten te maken:

- Proceskosten
 - de opstart van de regionale actietafel (programma Waterveiligheid en Ruimte);
 - onderzoeken systeemwerking en aanvullend onderzoek;
 - regieteam (communicatie, bewonersavonden, etc.)
- Maatregelen korte termijn (landelijke beleidstafel, case studies, quick scans, opstart aanvullend waarschuwingssysteem, etc.).
- Capaciteit (10 fte), tijdelijke capaciteit om het programma op te zetten, de onderzoeken te doen en de afstemming zowel regionaal als landelijk te organiseren, te starten met de aanpak van klimaatbewustzijn (draaiboeken maken), waarschuwingssystemen te verbeteren.

Het nemen van deze maatregelen en het maken van deze kosten past in de door de regio gedane propositie aan het Ministerie van IenW. Op dit moment wordt gewerkt aan een verdere doorvertaling van de propositie en het regeerakkoord in een bestuursovereenkomst tussen rijk en regio. Een belangrijk uitgangspunt daarbij is dat de regio een evenredig grote bijdrage cofinanciert.

Er wordt dan ook vanuit gegaan dat deze maatregelen vallen onder het principe van cofinancieren en bijdrage aan de propositie door WL. De totale kosten van alle maatregelen worden geraamd op 1,2 miljard euro. Dit bedrag wordt gefinancierd door verschillende partijen. Inzet is dat 800 miljoen wordt gefinancierd door het Rijk en 400 miljoen door regionale overheden.

In deze voorjaarsrapportage verantwoorden we de kosten van opdrachten die verstrekt zijn voor 1 juni 2022. Voor het vervolg van 2022 en een doorkijk naar 2023 e.v. wordt een separaat voorstel aan u voorgelegd in de commissievergaderingen op 8 juni en vervolgens voor besluitvorming in de AB vergadering van 6 juli.

In onderstaande tabel een overzicht van de kosten van opdrachten die verstrekt zijn voor 1 juni 2022:

Type kosten	Toelichting	VJR 2022
Proceskosten	Onderzoeken case studies en systeemwerking e.a. (Deltares)	€ 334.695
Proceskosten	Regieteam WL (bv. communicatie)	€ 138.405
Capaciteit	Lijncapaciteit extra	€ 567.500
Totaal		€ 1.040.600

2.1

We werken samen aan een klimaatrobuuste inrichting van Limburg

Aanpak wateroverlast knelpunten

<p>Wat gaan we ervoor doen?</p>	<p>2.1.1 Om het watersysteem klimaatrobuust te krijgen worden in het programma ‘Water in Balans’ en het project ‘WB21’ een groot aantal wateroverlastknelpunten aangepakt. Het programma ‘Water in Balans’ heeft de wateroverlastknelpunten ingedeeld in tranches. Naast de lopende projecten van tranche 1 wordt ook met tranche 2 gestart. Knelpunten worden opgepakt vanuit de focus op wateroverlast. Dit doen wij met een gestructureerde en robuuste aanpak, in co-creatie met de omgeving en integrale aanpak van andere relevante waterdoelen.</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tbody> <tr> <td>Meerssen</td> <td>Uitvoeringsfase</td> <td>Tranche 1</td> </tr> <tr> <td>Oirsbeek</td> <td>Uitvoeringsfase</td> <td>Tranche 1</td> </tr> <tr> <td>Hegge</td> <td>Uitvoeringsfase</td> <td>Tranche 1</td> </tr> <tr> <td>Lange Gracht</td> <td>Uitvoeringsfase</td> <td>Tranche 1</td> </tr> <tr> <td>Einighausen</td> <td>Verkenningfase</td> <td>Tranche 2</td> </tr> <tr> <td>Hekerbeekdal</td> <td>Verkenningfase</td> <td>Tranche 2</td> </tr> <tr> <td>Mechelderbeekdal</td> <td>Verkenningfase</td> <td>Tranche 2</td> </tr> <tr> <td>Wijnandsrade</td> <td>Verkenningfase</td> <td>Tranche 2</td> </tr> <tr> <td>Lemiers – Oud Lemiers</td> <td>Verkenningfase</td> <td>Tranche 2</td> </tr> </tbody> </table> <p>‘Water in balans’ is meer dan een opeenstapeling van projecten. Kenmerkend voor het programma is het samenspel tussen concrete doelen binnen de opgave enerzijds en de beïnvloeding van de opgave van en vanuit de omgeving en praktijk anderzijds. Wij hebben dat in beeld gebracht via het '4 knoppen-model'.</p>	Meerssen	Uitvoeringsfase	Tranche 1	Oirsbeek	Uitvoeringsfase	Tranche 1	Hegge	Uitvoeringsfase	Tranche 1	Lange Gracht	Uitvoeringsfase	Tranche 1	Einighausen	Verkenningfase	Tranche 2	Hekerbeekdal	Verkenningfase	Tranche 2	Mechelderbeekdal	Verkenningfase	Tranche 2	Wijnandsrade	Verkenningfase	Tranche 2	Lemiers – Oud Lemiers	Verkenningfase	Tranche 2
Meerssen	Uitvoeringsfase	Tranche 1																										
Oirsbeek	Uitvoeringsfase	Tranche 1																										
Hegge	Uitvoeringsfase	Tranche 1																										
Lange Gracht	Uitvoeringsfase	Tranche 1																										
Einighausen	Verkenningfase	Tranche 2																										
Hekerbeekdal	Verkenningfase	Tranche 2																										
Mechelderbeekdal	Verkenningfase	Tranche 2																										
Wijnandsrade	Verkenningfase	Tranche 2																										
Lemiers – Oud Lemiers	Verkenningfase	Tranche 2																										
<p>Status</p> <p>Wat hebben we ervoor gedaan?</p>	<p> ☒ ☐ ☐ </p> <p>Op 9 maart 2022 heeft het AB met het vaststellen van het Werkplan 'Samen balanceren' de in de 2e tranche aan te pakken knelpunten vastgesteld (periode 2022-2025).</p>																											

	<p>Naast de reeds in 2020 benoemde knelpunten Einighausen, Hekerbeekdal, Mechelderbeekdal, Wijnandsrade-Aalbeek en Lemiers-Oud Lemiers pakken we in tranche 2 de knelpunten Valkenburg, Sibbergrubbe, Eys, Bocholtz-Simpelveld, Noorbeekdal, Eygelshoven, Voerendaal, Beek en Spaubeek gefaseerd op. De 6 regioteams zijn inmiddels ingericht en de eerste verkenningen zijn opgestart. Het 4-knoppenmodel is uitgebreid tot een 6-knoppenmodel, de knoppen 'Ruimtelijke ordening' en 'Internationale afstemming' zijn toegevoegd om de integraliteit van de aanpak te vergroten.</p>
--	---

<p>Wat gaan we ervoor doen?</p>	<p>2.1.2 Samenwerking gemeenten klimaatrobuust handelen DPRA: Conform het landelijke Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie zetten wij de samenwerking met gemeenten en andere stakeholders voort.</p> <p>Dit heeft in 2021 voor vele gemeenten geleid tot een Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie waarin een totaaloverzicht van klimaatmaatregelen is opgenomen. De laatste gemeenten ronden het opstellen van deze uitvoeringsagenda's begin 2022 af. Omdat we pas aan het begin van dit proces staan om Limburg in 2050 klimaatbestendig ingericht te hebben, blijven wij actief onze ambities uitdragen en binnen gebiedsprocessen en onze eigen opgaves op zoek gaan naar synergie en meekoppelkansen.</p>
<p>Status</p> <p>Wat hebben we ervoor gedaan?</p>	<p>☒ ☐ ☐</p> <p>Er is actief deelgenomen aan de werkgroep Klimaatadaptatie Parkstad dat heeft geresulteerd in de Klimaatadaptatiestrategie Parkstad Limburg en het Actieprogramma Klimaatadaptatie Parkstad Limburg.</p>

<p>Wat gaan we ervoor doen?</p>	<p>2.1.3 Infiltreren in Zuid-Limburg: Infiltreren van regenwater op de lössgrond in Zuid-Limburg is een uitdaging. In 2021 en 2022 gaan we zowel in landelijk als stedelijk gebied samen met andere partijen de mogelijkheden onderzoeken om het water zoveel mogelijk vast te houden op de plek waar het valt of na tijdelijke berging te infiltreren.</p>
<p>Status</p> <p>Wat hebben we ervoor gedaan?</p>	<p>☒ ☐ ☐</p> <p>Voor het landelijk gebied vertalen we de resultaten van praktijkproeven op proefboerderij Wijnandsrade en op satellietbedrijven 2021 naar de praktijk. Dit proces zetten we in 2022 voort.</p> <p>Voor het stedelijk gebied is geïnventariseerd welke toepassingen voor extra infiltratie gemeenten al toepassen. Deze kennis nemen we mee in de huidige en toekomstige verkenningen.</p>

<p>Wat gaan we ervoor doen?</p>	<p>2.1.4 Meervoudig gebruik en optimalisatie regenwaterbuffers: We gaan we in pilots onderzoeken hoe we onze regenwaterbuffers beter kunnen benutten voor zowel wateroverlast als ook de bredere klimaatadaptatie-doelen. Aanvullend onderzoeken we ook hoe we gietwaterbassins van glastuinbouwers en wellicht fruittelers kunnen benutten als waterberging om wateroverlast te voorkomen.</p>
---------------------------------	--

<p>Status</p> <p>Wat hebben we ervoor gedaan?</p>	<p>☐ ☒ ☐</p> <p>In het programma Water in Balans wordt gewerkt aan het automatiseren van enkele regenwaterbuffers om daarmee de bufferwerking te optimaliseren. Als gevolg van de nasleep van de watercrisis in juli 2021 is er dit jaar geen of zeer beperkt tijd beschikbaar voor onderzoek naar een bredere benutting van regenwaterbuffers en de inzet van gietwaterbassins.</p> <p>Gezien het belang hiervan wordt dit wel meegenomen in de aanpak van Waterrobuust Limburg.</p>
<p>Wat gaan we ervoor doen?</p>	<p>2.1.5 Klimaatadaptatiemodel: We werken verder aan de ontwikkeling van het klimaatadaptatiemodel met de bouw van IBRAHYM 3.0 en met het updaten van het hydrologisch modelinstrumentarium voor de stroomgebieden Oostrumsebeek/Loobeek, Geul en Grote Molenbeek. Daarnaast werken we aan diverse innovatieve toepassingen om modellen verder te verbeteren, en om afvoeren en waterstanden beter te voorspellen.</p>
<p>Status</p> <p>Wat hebben we ervoor gedaan?</p>	<p>☒ ☐ ☐</p> <p>Vanuit de Raamovereenkomst Klimaatadaptatiemodel wordt gewerkt aan het nieuwe model Oostrumsebeek/Loobeek en is aanbesteding van de Geul in voorbereiding. In het najaar wordt gestart met het gebied Brabantse Afwateringen. Voor de Grote Molenbeek vinden momenteel de inmetingen plaats en start modellering eind dit jaar of begin 2023.</p> <p>De bouw van IBRAHYM 3.0 is volop gaande.</p>
<p>Wat gaan we ervoor doen?</p>	<p>2.1.6 Cyclische watersysteemtoets: Wij voeren de watersysteemtoets uit, wat resulteert in nieuwe inundatiekaarten volgens de meest recente klimatologische neerslagstatistieken. Het levert ons inzicht op in de omvang van (nieuwe) wateroverlastknelpunten in ons watersysteem en waar deze niet aan de provinciale normering wateroverlast voldoen. Dit voeren wij uit met het hydrologische klimaatadaptatiemodel voor de stroomgebieden die zijn geactualiseerd.</p>
<p>Status</p> <p>Wat hebben we ervoor gedaan?</p>	<p>☒ ☐ ☐</p> <p>De voorbereidende werkzaamheden zijn opgestart zodat we voortvarend met de watersysteemtoets aan de slag kunnen wanneer het eerste rekenmodel van het Klimaatadaptatie modelinstrumentarium gereed is. Het betreft het opstellen van programma van eisen voor aanbesteding van de watersysteemtoets voor de stroomgebieden 'Oostrumsche beek en Loobeek' en 'De Geul'. Oplevering van het eerste rekenmodel staat gepland in Q2 in 2022, waarna direct kan worden gestart met de watersysteemtoets voor deze stroomgebieden.</p>
<p>Wat gaan we ervoor doen?</p>	<p>2.1.7 Optimalisatie normeringskaart: Samen met de provincie optimaliseren we de normeringskaart wateroverlast zodat deze duidelijker wordt en beter aansluit bij de te beschermen gebieden/objecten.</p>

	We willen daarbij alleen nog een norm aangeven waar deze relevant is (invloed gebieden oppervlaktewater) en de normering passender maken voor kleinschalige bebouwing en specifieke objecten.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ Als gevolg van de watercrisis juli 2021 is een brede discussie opgelaaid over de normering wateroverlast. Er zijn wensen om de norm voor alle bebouwing in Zuid-Limburg te verhogen naar 1:100 en om de normering meer risicogericht in te richten met daarbij vooral ook aandacht voor veiligheidsaspecten. Ook landelijk vind een discussie plaats over de normering wateroverlast. we pakken dit samen met de provincie en Waterveiligheid en Ruimte in Limburg (WRL) op.
Wat gaan we ervoor doen?	<p>2.1.8 Ontwikkeling: De Centrale Regiekamer (CRK) heeft een informatievoorzieningsrol m.b.t. het watersysteem waterkwantiteit t.b.v. dagdagelijks beheer en de crisisorganisatie. De dienstverlening wordt de komende jaren uitgebreid met het waterkwaliteitsaspect en ontsluiten projectinformatie in relatie tot het dagelijks beheer. Uiteindelijk ontwikkelen we de CRK door van registeren (volgen van het systeem) naar regisseren (centraal sturing geven aan het systeem).</p> <p>Ook voor een professioneel assetmanagement is onze CRK van belang. Met de verdere professionalisering van assetmanagement zal de behoefte aan stuurinformatie, en dus de ontsluiting daarvan, toenemen. Informatie die nodig voor het inrichten/bijstellen van het meerjaren onderhoudsprogramma en meerjaren investeringsprogramma.</p>
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☐ ☒ ☐ Door de watersnood juli 2021 en de gevolgen van de corona pandemie is de doorlooptijd ontwikkelingen CRK noodgedwongen aangepast en zijn er nieuwe prioriteiten gesteld. Er is een tussenstap ingebouwd in de opbouw van het CRK. In plaats van het traject van registreren naar regisseren gaan we eerst van registreren naar informeren alvorens we kunnen gaan regisseren. De ontwikkeling van het dagelijks actueel waterbeeld heeft door het hoogwater langer geduurd dan gepland. Dit waterbeeld wordt nu vanaf februari 2022 door de CRK opgesteld en via het intranet EEF gedeeld en is erop gericht om onze interne organisatie te informeren over het actuele weer, de afvoeren, droogte en overige bijzonderheden in het watersysteem en de waterkeringen. We blijven het waterbeeld steeds meer optimaliseren door het toevoegen van meer databronnen. Momenteel wordt er hard aan gewerkt om vanaf de zomer 2022 ditzelfde actuele waterbeeld in beperkte mate ook via Internet te publiceren en daarmee burgers en bedrijven te informeren. Om dit verder te professionaliseren is de CRK afhankelijk van de ontwikkeling van het informatieknooppunt welke zich momenteel in de aanbestedingsfase bevindt.

Stedelijk water

<p>Wat gaan we ervoor doen?</p>	<p>2.1.9 De huidige 'Stimuleringsregeling afkoppelen regenwater private terreinen' loopt 31 december 2021 af. De (financiële) afhandeling heeft een doorloop naar 2022. In 2021 is de regeling tussentijds geëvalueerd. De eindevaluatie wordt eind 2022 of begin 2023 opgeleverd.</p>
<p>Status Wat hebben we ervoor gedaan?</p>	<p>☒ ☐ ☐ Sinds 1-1-2022 is de "vervolg stimuleringsregeling afkoppelen private terreinen" in werking en is de oude regeling beëindigd. Omdat particulieren t/m 31-12-2021 binnen oude regeling aanvragen konden indienen, kan de eindevaluatie pas eind 2022 of begin 2023 plaatsvinden.</p>
<p>Wat gaan we ervoor doen?</p>	<p>2.1.10 Vervolg stimuleringsregeling afkoppelen private terreinen: WL heeft medio 2021 besloten de regeling te verlengen met 2 jaar (2022, 2023 en uitloop 2024) en heeft hiervoor middelen gereserveerd. Samen met gemeenten wordt een vervolgregeling voorbereid, waarbij de aanbevelingen uit de tussentijdse evaluatie worden meegenomen. De vervolgregeling treedt naar verwachting op 1 januari 2022 in werking.</p>
<p>Status Wat hebben we ervoor gedaan?</p>	<p>☒ ☐ ☐ Conform planning is de vervolgregeling van WL sinds 1-1-2022 in werking. In Q1 stellen ook de gemeenten de regeling vast. Er zijn daarom ook nog geen uitgaven gedaan.</p>
<p>Wat gaan we ervoor doen?</p>	<p>2.1.11 Komende jaren zal parallel aan de vervolgregeling, een strategie worden ontwikkeld voor afkoppelen na beëindiging van deze regeling (na 2023). Hierbij worden lopende ontwikkelingen zoals de strategie bedrijventerreinen en het onderzoek naar doelmatig afkoppelen verhard oppervlak in Zuid-Limburg meegenomen.</p>
<p>Status Wat hebben we ervoor gedaan?</p>	<p>☒ ☐ ☐ De strategie voor afkoppelen na beëindiging van de lopende stimuleringsregeling (stopt na 2023) is onderdeel van de herijking van het stedelijk waterbeleid en de strategie bedrijventerreinen.</p>
<p>Wat gaan we ervoor doen?</p>	<p>2.1.12 Ontsteden en vergroenen bebouwde omgeving: We stimuleren het ontsteden en vergroenen van de bebouwde omgeving via de gezamenlijke (vervolg) stimuleringsregeling afkoppelen (zie eerder) waarbij vergroenen meer aandacht gaat krijgen. Naast het financieel stimuleren van afkoppelen, besteden we via onze eigen communicatiekanalen en via het gezamenlijke platform Waterklaar (www.waterklaar.nl) veel aandacht aan de klimaatproblematiek en hetgeen particulieren en (burgers, bedrijven) en woningbouwcorporaties zelf kunnen doen. In 2022 wil Waterklaar meer focus gaan leggen bij woningbouwcorporaties en i.s.m. de Limburgse werkgeversvereniging ook de informatie voor bedrijven op o.a. de site verder optimaliseren.</p>

<p>Status</p> <p>Wat hebben we ervoor gedaan?</p>	<p>☒ ☐ ☐</p> <p>Doorlopende actie.</p>
<p>Wat gaan we ervoor doen?</p>	<p>2.1.13 Advisering over gemeentelijke riolerings- en afkoppelplannen: Wij adviseren bij het opstellen van de gemeentelijk rioleringsplannen (GRP), basisrioleringsplannen (BRP) en gemeentelijke afkoppelplannen. Dit doen we om onze belangen te borgen in het gemeentelijk beleid. Onze belangen zijn het bereiken van een goede waterkwaliteit en klimaatrobuuste stedelijke omgeving.</p>
<p>Status</p> <p>Wat hebben we ervoor gedaan?</p>	<p>☒ ☐ ☐</p> <p>BRP Westelijke Mijnstreek is afgerond. In Parkstad wordt voor alle gemeenten een nieuw BRP opgesteld.</p> <p>In regio Maas en Mergelland wordt in 2022 een gezamenlijk Waterketenplan met bijbehorende GRP's opgesteld. In de regio Waterpanel Noord hebben 12 gemeenten een vastgesteld GRP. Dit jaar stelt Beesel een nieuw GRP op. We zijn in gesprek met Roermond en Weert over het opstellen van een nieuw GRP. Vier Noord gemeenten ronden hun nieuwe BRP af dit jaar en vier Noord gemeenten starten dit jaar met een nieuw BRP.</p>
<p>Wat gaan we ervoor doen?</p>	<p>2.1.14 In de samenwerkingsregio Waterpanel Noord zijn enkele gemeenten aan de slag met het opstellen van een gemeentelijk rioleringsplan die deels in 2022 worden afgerond. Dit in navolging op het in 2021 opgestelde Waterplan. In Maas en Mergelland wordt in 2022 gezamenlijk gestart met het opstellen van een gemeentelijk rioleringsplan. WL adviseert hierin.</p>
<p>Status</p> <p>Wat hebben we ervoor gedaan?</p>	<p>☒ ☐ ☐</p> <p>Zie 2.1.13.</p>
<p>Wat gaan we ervoor doen?</p>	<p>2.1.15 Samenwerken in de waterketen: Via de vier samenwerkingsregio's (Waterpanel Noord, Westelijke Mijnstreek, Parkstad en Maas & Mergelland) en het Bestuurlijk Regio Overleg Limburg (BROL) en Ambtelijk Regio Overleg Limburg (AROL) werken we samen met gemeenten, Waterleidingmaatschappij Limburg (WML) en Waterschapsbedrijf Limburg (WBL) aan doelmatig water(keten)beheer en klimaatadaptatie. Binnen de samenwerking worden gezamenlijke beleids- en uitvoeringsplannen opgesteld, gezamenlijke projecten uitgevoerd en gezamenlijke gecommuniceerd via het platform Waterklaar. Ook in 2022 worden door de samenwerkingsregio's weer diverse nieuwe projecten opgepakt en lopende projecten afgerond.</p>
<p>Status</p> <p>Wat hebben we ervoor gedaan?</p>	<p>☒ ☐ ☐</p> <p>Binnen regio Waterpanel Noord worden ook in 2022 diverse projecten uit het in 2021 vastgestelde Waterketenplan opgepakt en lopende projecten - zoals Waterklaar - gecontinueerd.</p>

	De Limburgbrede BROL-projecten ‘uniforme rekenmethode’ en ‘actualisatie voorkeurstabel afkoppelen’ worden conform planning in 2022/2023 opgeleverd.
Wat gaan we ervoor doen?	2.1.16 Klimaatbestendige bedrijven terreinen: In 2021 bepaalden we de bandbreedte en richting van de strategie Klimaatbestendige Bedrijventerreinen. Deze bandbreedte beschrijft onze ambities om te komen tot klimaatbestendige bedrijventerreinen. In 2022 werken we onze ambities uit in concreet te ondernemen stappen. Hierbij zoeken we de samenwerking op met iedereen die invloed heeft op of voordeel heeft bij een klimaatrobuust bedrijventerrein.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☐ ☒ ☐ We zijn aangesloten bij 2 projecten. Het project Roerstreek Noord van gemeente Roermond - vervolg op de succesvol afgeronde pilot van Waterpanel Noord – is on hold gezet, omdat er onvoldoende animo is bij de partijen om dit nu op te pakken. Bij bedrijventerrein Spikweien zetten we samen met de gemeente Venlo en de Stichting Duurzame Bedrijventerreinen concrete stappen om het regenwater af te koppelen en ter plaatse te laten infiltreren.
Wat gaan we ervoor doen?	2.1.17 Herijken stedelijk waterbeleid WL: We zijn eind 2021 gestart met het herijken van ons stedelijk waterbeleid door onze visie op duurzaam klimaat robuust stedelijk waterbeheer (o.a. aanpak overstorten, afkoppelen hemelwater, stadswateren) te actualiseren en af te stemmen op de nieuwe omgevingswet. Hiermee gaan we in 2022 verder, we betrekken ook de gemeenten.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ Actie loopt. Eindresultaat wordt in 2023 opgeleverd.
Wat gaan we ervoor doen?	2.1.18 Handreiking klimaattoets en bouwstenen omgevingsplannen Waterpanel Noord: Waterpanel Noord (gemeenten, WL, WML en WBL) stelt een gezamenlijke ‘Handreiking watertoets/ klimaattoets’ en 'Bouwstenen voor omgevingsplannen' op. Deze initiatieven zijn in 2021 opgestart en worden in 2022 opgeleverd. In 2022 verkennen we of de gemeenten in de zuidelijke samenwerkingsverbanden een gezamenlijke watertoets/klimaattoets willen op- of vaststellen.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☐ ☒ ☐ Oplevering is getemporeerd naar 2023 door Waterpanel Noord. Er dienen nog diverse beleidsuitgangspunten gezamenlijk te worden geformuleerd. De start hiervan is vertraagd door gebrek aan personele capaciteit van de partners. Voor de zuidelijke gemeenten zijn er op dit moment nog geen concrete afspraken. In de verschillende regionale overleggen zal worden verkend of en hoe de gemeenten in het zuiden met het waterschap in overleg willen over het verankeren van klimaat en water in omgevingsplannen.

<p>Wat gaan we ervoor doen?</p>	<p>2.1.19 Uitwerken pilot verplichten afkoppelen: Eind 2020 is er een onderzoek uitgevoerd naar het verplichten van afkoppelen in Limburg. De conclusie was dat het verplichten van afkoppelen juridisch mogelijk is, maar in de praktijk erg lastig. De oorzaak is dat de noodzakelijkheid van het verplichten van afkoppelen aangetoond moet worden. We gaan in de praktijk onderzoeken wat de randvoorwaarden zijn voor deze noodzakelijkheid. Een mogelijke pilot hiervoor is bedrijventerrein Roerstreek Noord.</p>
<p>Status Wat hebben we ervoor gedaan?</p>	<p>☐ ☐ ☒</p> <p>Project is i.v.m. de watercrisis doorgeschoven naar 2023.</p>

Waterbeschikbaarheid

<p>Wat gaan we ervoor doen?</p>	<p>2.1.20 Opstellen droogtestrategie: We gaan verder met het uitwerken van een droogtestrategie voor heel Limburg. Dat doen we in nauwe samenwerking met andere partijen als gemeenten, waterbeheerders en vertegenwoordigers van sectoren.</p> <p>De afstemming vindt plaats via de Bestuurlijke Klimaatadaptatie Tafel Limburg (BKAL). Waterschap Limburg coördineert de aanpak in samenwerking met de Provincie Limburg. In 2021 hebben we de andere partijen meegekregen in de aanpak door het aantonen van de onderlinge samenhang en de urgentie ('Waterstromen'). De volgende mijlpalen zijn voorzien in 2022:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ opstellen en laten vaststellen intentieverklaring deelnemers in de BKAL (voorjaar/medio) ○ opstellen indicatoren (op- of afschalen) (najaar) ○ samenstellen maatregelpakketten (najaar) ○ integreren droogteopgave en aanbevelingen Waterbeschikbaarheid (provincie Limburg) ○ aanzet maken intentieverklaring (najaar/2023)
<p>Status Wat hebben we ervoor gedaan?</p>	<p>☒ ☐ ☐</p> <p>De oplevering van de bouwsteen Waterstromen maakt een tweetal extra verrijkingsrondes door om het draagvlak en de commitment van de partijen te vergroten. Draagvlak over de noodzaak en urgentie is belangrijk voordat de volgende stap naar een gezamenlijk strategie gemaakt kan worden.</p> <p>In het kader van de intentieverklaring wordt met de provincie afgestemd over het verweven van de droogtestrategie met hun project waterbeschikbaarheid en een op te stellen grondwaterconvenant.</p>

<p>Wat gaan we ervoor doen?</p>	<p>2.1.21 Uitvoeringsprogramma DHZ fase 2: Samen met onze Brabantse en Limburgse waterpartners starten we met de uitvoering van de tweede fase van het Deltaprogramma Hoge Zandgronden (DHZ). In 2021 hebben we afspraken gemaakt over de uitvoering van zoetwatermaatregelen in de periode 2022-2027. Jaarlijks rapporteren we de voortgang.</p>
---------------------------------	--

	In 2022 ligt de nadruk vooral op de uitwerking van maatregelen in projecten en het maken van afspraken in de betreffende gebieden.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ Samen met P&I wordt de vertaalslag gemaakt van de algemeen geformuleerde zoetwatermaatregelen, zoals die in het programma DHZ staan, naar de projecten in de planning van het waterschap. Op basis van de planning van de projecten wordt de voortgang bewaakt.
Wat gaan we ervoor doen?	<p>2.1.22 Slim Watermanagement 2.0: We starten in 2022 met de 2e planperiode van 'Slim Watermanagement'. Hierin wordt uitvoering gegeven aan het in 2021 opgestelde plan van aanpak.</p> <p>'Slim Watermanagement' is één van de maatregelen uit het Deltaprogramma Zoetwater. Het is een werkwijze gericht op het beter benutten van het huidige water(systeem) door de samenwerking in het operationele waterbeheer te versterken. Bij 'Slim Watermanagement' werken waterschappen in Zuid-Nederland en Rijkswaterstaat samen aan het verbeteren van het operationeel waterbeheer.</p> <p>Het gaat om het oppervlaktewater daar heen te 'sturen' waar het de minste overlast veroorzaakt of het hardst nodig is. Beheergrenzen vormen daarbij geen belemmering. Het doel is wateroverlast en watertekort voorkomen of zo lang mogelijk uitstellen.</p>
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ De 2e planperiode van het programma Slim Watermanagement is gestart. In de regio Zuid-Nederland werkt Waterschap Limburg samen met waterschap Aa en Maas, waterschap de Dommel en Rijkswaterstaat. Binnen het programma zoomt de regio in op locaties binnen het watersysteem waar interactie is tussen de verschillende waterbeheerders. Per locatie wordt een drie-traps aanpak doorlopen met als doel betere samenwerking in het operationele waterbeheer om zo wateroverlast en droogte zo lang mogelijk uit te stellen of te voorkomen. De drietrapsaanpak omvat een systeemanalyse, het opstellen van redeneerlijnen (wie doet wat wanneer) en het creëren van een opzet voor een gezamenlijk informatiescherm. Deze informatieschermen worden later ontwikkeld door een landelijke werkgroep die een gemelijk informatiescherm ontwikkeld binnen het programma Slim WaterManagement. In verband met de watercrisis in Limburg en de nasleep daarvan binnen de organisatie is ervoor gekozen om de eerste locatie niet binnen Limburg te zoeken, dit is het wateroverlastknelpunt Den Bosch geworden. Waterschap Limburg zal bij de tweede locatie aanhaken.
Wat gaan we ervoor doen?	<p>2.1.23 'KLIMAP'/'CASTOR': We gaan door met het actief benutten van externe onderzoeksprogramma's als 'KLIMAP' (Klimaatadaptatie in de Praktijk) en 'CASTOR' (Catchment Strategies TOwards Resilience). Hiermee geven we duurzaam invulling aan de ontwikkeling van een klimaatrobuust watersysteem.</p>

	<p>Beide onderzoeksprogramma's richten zich op de hoge zandgronden en onderzoeken hoe het water- en bodemsysteem klimaatrobust kan worden ingericht voor landbouw en natuur. Er wordt gewerkt aan handvatten, tools en de methodiek van ontwikkelpaden om in regio's ook daadwerkelijk tot implementatie van maatregelen te komen.</p> <p>In samenwerking met 'KLIMAP' wordt in 2022 onderzoek naar subirrigatie voortgezet als vervolg op de verkenning binnen 'LIWA' (Limburgse Integrale Watersysteem Analyse), waarin subirrigatie een effectieve maatregel is gebleken voor zowel droogte, actief grondwaterbeheer en wateroverlast. Het onderzoek wordt benut om bestaande kennisleemtes verder op te vullen.</p>
<p>Status</p> <p>Wat hebben we ervoor gedaan?</p>	<p>☒ ☐ ☐</p> <p>Het onderzoek naar subirrigatie loopt en er is een start gemaakt met een eerste analyse op de verzamelde meetgegevens. Daarnaast worden de mogelijkheden voor toepassing van het concept ontwikkelpaden binnen Limburg verder verkend.</p>

Samenwerking en innovatieve en duurzame oplossingen

<p>Wat gaan we ervoor doen?</p>	<p>2.1.24 Door samenwerking met en in verre landen op diverse niveaus en thema's, leveren we een bijdrage aan regionaal waterbeheer ver weg en hierdoor werken we aan een meer duurzame wereld. Dit levert ons vernieuwde inzichten op ons eigen waterbeheer, brengt kansen mee voor het (Limburgse) bedrijfsleven én levert een positieve bijdrage aan de persoonlijke ontwikkeling van medewerkers van WL en WBL. In 2022 zullen er digitale en fysieke missies worden georganiseerd om ook invulling te geven aan nieuw aangegane samenwerkingsverbanden met Wereld Waternet en Waterschap Vechtstromen.</p>
<p>Status</p> <p>Wat hebben we ervoor gedaan?</p>	<p>☒ ☐ ☐</p> <p>We leggen verbinding met delegaties die het waterschap bezoeken en de landen waar onze medewerkers aan bij dragen. Diverse collega's werken zowel digitaal op afstand als tijdens fysieke missies binnen de gekozen (Blue Deal) landenprogramma's. Ook dragen we bij aan de voorbereidingen van Blue Deal fase twee. We verkennen daarnaast hoe grensoverschrijdende samenwerking versterkt kan worden.</p>

Indicator	2022	1 mei	1 sep	31 dec	Einddoel	Jaar
Klimaatadaptatie						
2.1 We werken samen aan een klimaatrobuste inrichting van Limburg						
1. % uitvoering van de maatregelen uit de Bestuursovereenkomst Zoetwater fase 2 dat is uitgevoerd (DHZ)	5%	0%	...%	...%	100%	2027

Toelichting

1. Indicator is 0%. Subsidieregeling is nog niet opengesteld door Provincie Limburg.

2.2

We passen ons onderhoud en peilbeheer aan op een extremer klimaat

Wat gaan we ervoor doen?	2.2.1 Verdere uitwerking nota peilbeheer: We gaan door met het opstellen en vervolgens vaststellen van de nota peilbeheer 'nieuwe stijl', waarin we ons primair richten op water vasthouden wanneer het kan en water afvoeren wanneer het nodig is. In deze nota wordt extra aandacht besteed aan de uitkomsten van LIWA en het vormgeven van dynamisch peilbeheer. Aanvullend wordt de nota geïmplementeerd binnen de organisatie.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ Er is gewerkt aan een conceptversie voor de nota peilbeheer. Dit concept wordt de komende periode met de belanghebbenden besproken. Ondertussen worden voorbereidingen getroffen om de nieuwe nota peilbeheer te kunnen implementeren.
Wat gaan we ervoor doen?	2.2.2 Optimaliseren waterverdeling regionaal wateraanvoersysteem: We gaan door met het optimaliseren van het regionale wateraanvoersysteem. De resultaten van de meetpilot uit 2021 worden geanalyseerd. Op basis van de resultaten uit de analyse wordt bepaald of het meetnet wordt uitgebreid over het gehele wateraanvoersysteem en wordt uitgewerkt tot een gebiedsdekkende waterverdelingstool. Deze tool moet meer inzicht geven in de actuele waterverdeling en kan worden gebruikt om actief aanvoerwater te sturen. Zodra er meer inzicht is in de waterverdeling wordt gestart met het in kaart brengen van eventuele knelpunten in het wateraanvoersysteem bij de huidige en toekomstige hoeveelheid aanvoerwater.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☐ ☒ ☐ De resultaten van de meetpilot zijn gerapporteerd inclusief aanbevelingen rondom een uitbreiding van het "pilot" meetnet. Op dit moment zit er echter een knelpunt in de interne capaciteit rondom het begeleiden van het meten en het uitbreiden van het meetnet i.v.m. de nasleep van de watercrisis, daarnaast zijn er lange levertijden op de markt die voor vertraging zorgen. Momenteel wordt onderzocht of er mogelijkheden zijn om werkzaamheden uit te besteden. Mocht dit niet mogelijk zijn dan zorgt dit voor vertraging van dit project en dus niet uitputten van het exploitatie budget.
Wat gaan we ervoor doen?	2.2.3 Het droogtebestrijdingsplan wordt verder doorontwikkeld op basis van ervaringen in 2021.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ Het droogtebestrijdingsplan is herijkt en geactualiseerd. Ook het droogtedashboard in de CRK is aan de laatste inzichten aangepast.

Wat gaan we ervoor doen?	2.2.4 De maatregelen van het actuele droogtebestrijdingsplan worden uitgevoerd.
Status	☒ ☐ ☐
Wat hebben we ervoor gedaan?	Er is een maatregelentabel met operationele droogtemaatregelen die tijdens een droogteperiode wordt ingezet. Deze tabel wordt jaarlijks aangevuld.

Wat gaan we ervoor doen?	2.2.5 Aanvullend op 200 boerenstuwen/bermstuwen (geplaatst in 2021) wordt hier in 2022 een substantieel gevolg aan gegeven.
Status	☒ ☐ ☐
Wat hebben we ervoor gedaan?	Er zijn voorbereidingen voor nog 2 tranches boerenstuwen (400 stuks). De financiering loopt voor een deel via DHZ (1 en 2) en deels via SPUK-natuur. Dit leidt nog wel tot een wijziging in de meerjarenbegroting. Uitvoering wordt vormgegeven via een projectleider droogtemaatregelen die per 1 april 2022 is gestart.

Indicator	2022	1 mei	1 sep	31 dec	Einddoel	Jaar
Klimaatadaptatie						
2.1 We werken samen aan een klimaatrobuuste inrichting van Limburg						
1. door ontwikkelen droogtebestrijdingsplan (% gereed)	80%	75%	...%	...%	100%	2024
2. uitvoering maatregelen droogtebestrijdingsplan (% uitgevoerd)	80%	90%	...%	...%	100%	2050
3. aantal extra boeren/bermstuwen geplaatst	400 ¹	200	800	2024

¹ jaarlijks 200 stuwen erbij, zodat we in 2024 800 extra stuwen hebben geplaatst.

Toelichting

1. Het droogtebestrijdingsplan wordt doorontwikkeld. Na evaluaties in 2022 en 2023 verwachten we in 2024 een 100%-versie te hebben.
2. In verband met de droogteperiode is het droogtebestrijdingsplan momenteel actueel.
3. Dit jaar nog geen stuwen geplaatst (vandaar 200, i.e. de stuwen die in 2021 zijn geplaatst). Voor het bekostigen van nieuwe stuwen zijn enkele subsidietrajecten gestart.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie

(bedragen in €'s)

Programma Klimaatadaptatie	Begroting	Realisatie	Prognose	Bijstelling
Kosten	14.036.000	2.376.562	15.035.090	999.090
Opbrengsten	554.700	225.884	554.700	-
Netto kosten exclusief doorberekende kosten	13.481.300	2.150.678	14.480.390	999.090

De toelichting op de lagere kosten is opgenomen in paragraaf 8.1. In deze paragraaf worden alle bijstellingen per kostensoort toegelicht inclusief de aanduiding of het een structurele of incidentele bijstelling betreft en wordt aangegeven op welk programma deze bijstelling betrekking heeft:

- Bijdragen aan derden, coordinator buurlanden incidenteel -/- € 40.260 (pag. 83)
- Advies- en onderzoekskosten, Quickscans incidenteel + € 15.000 (pag. 82)
- Onderhoudskosten incidenteel, advies 'onderhoud 2022' e.o. -/- € 341.500 (pag. 82)
- Materiaal, vervanging beplanting incidenteel + € 30.000 (pag. 82)
- Assetonderhoud, inzichtelijk maken capaciteit incidenteel -/- € 25.000 (pag. 82)
- Advies en onderzoekskosten, advies 'onderhoud 2022' incidenteel + € 336.500 (pag. 82)
- Advies en onderzoekskosten, inhuur incidenteel -/- € 6.250 (pag. 82)
- Verzekeringen, schadeverzekeringen structureel -/- € 10.000 (pag. 82)
- Kosten waterrobuust, incidenteel + € 1.040.600 (pag 84)

Investerings

(bedragen in €'s x 1.000)

PROJECT NUMMER	AT	OMSCHRIJVING	Uitgaven 2022			Inkomsten 2022		
			Begroting	realisatie t/m 21-4-22	Prognose	Begroting	realisatie t/m 21-4-22	Prognose
P000104	30	Herinrichting Maasniederbeek bovenloop (resterend deel)	150	-	50	50	-	-
P003102	30	Herinrichting Geul benedenstrooms kern Valkenburg fase 2 (Leeuw brouwerij)	200	1	650	160	-	310
P003103	30	Vispassage Epermolen	507	29	100	-	-	33
P026401	30	Herinrichting Kanjel en Gelei, gemeenten Meeressen en Maastricht	300	47	700	1.115	-	100
P034201	30	Vispassage Wittemermolen Wittem	-	1	-	-	-	-
P057302	30	Herinrichting Worm (Nato-depot - Rimburg)	300	3	150	100	-	-
P066401	30	Herinrichting Bosbeek (Meinweg - monding)	-	13	75	-	-	-
P071002	30	Herinrichting Vlootbeek Benedenloop (Reigersbroek - Linnerweg)	170	0	85	50	-	-
P078302	30	Aanpak lekverlies Middelsgraaf te Susteren	-	0	18	-	-	-
P080105	30	Herinrichting Rode Beek Millen-Susteren	356	32	150	-	16	-
P086201	30	Herinrichting Geleenbeek Corio Glana algemeen	-	11	10	-	-185	-
P086204	30	Herinrichting Geleenbeek Millen - Nieuwstadt	150	9	125	-	-	-
P086205	30	Herinrichting Geleenbeek Oud-Roosteren A2	50	2	25	-	-	-
P086206	30	Herinrichting Geleenbeek Katsbek Nieuwstadt - Oud Roosteren	100	1	25	-	-	-
P086208	30	Herinrichting Oude Maas (Geleenbeekmonding)	673	317	1.000	600	-	600
P086209	30	Herinrichting Geleenbeek Corio-Glana, highlight 16 en 17	70	12	100	-	-	-
P086210	30	Herinrichting Geleenbeek VDL Nedcar	-	1	20	-	-	-
P086211	30	Herinrichting Geleenbeek Kamerhof Holtum	-	1	-	-	-	-
P086212	30	Herinrichting Geleenbeek Sittard - Millen	10	-	-	-	-	-
P111702	30	Ontkluizing keutelbeek in de kernen Beek en Neerbeek, fase 1B/2	1.181	1	900	-	-	300
P111704	30	Ontkluizing Keutelbeek Geleen	70	2	60	-	-	-
P115201	30	Corio Glana Highlight 20 fase 1	278	118	800	92	-	264
P115203	30	Corio Glana highlight 20, fase 2	100	46	100	-	-	33
P119901	30	Herinrichting beekmonding Hemelbeek XP017	30	-	10	10	-	-
P139002	30	Herinrichting Aalsbeek Bovenloop	50	-	-	20	-	-
P144601	30	Herinrichting Molenbeek van Lottum - Siebersbeek	529	43	250	280	-	-
P146802	30	WB21 knelpunt Raam en Vistrap Tungelroysebeek	150	0	25	-	-	-
P150001	30	Herinrichting Gansbeek / Paterslossing	50	-	50	20	-	20
P151402	30	Herinrichting benedenloop Wellse Molenbeek	30	1	30	10	-	10
P180901	30	Herinrichting benedenloop Kwistbeek	30	0	30	10	-	10
P180902	30	Gebiedspilot Kwistbeek	210	16	750	200	-	200
P181701	30	Tielebeek bovenloop	55	4	-	400	1.005	1.200

PROJECT NUMMER	AT	OMSCHRIJVING	Uitgaven 2022			Inkomsten 2022		
			Begroting	realisatie t/m 21-4-22	Prognose	Begroting	realisatie t/m 21-4-22	Prognose
P192701	30	Meilossing, afronding herinrichting	280	40	280	60	-	90
P228201	30	Herinrichting Huilbeek	1.100	312	1.000	500	-	500
P228301	30	Maasmonding Wolterskamp	-	1	50	-	-	20
P254502	30	Herinrichting Oude Graaf	75	0	75	20	-	-
P254601	30	Herinrichting Venrays Broek en de Spurkt	200	17	965	570	-	4.969
P262701	30	Herinr.Haelensebeek Hhu-Nunhem	15	0	25	-	-	-
P277401	30	Herinrichting beekmonding Swalm	10	-	10	-	-	-
P278401	30	Herinrichting Wylrebeek monding	300	1	50	180	-	-
P282101	30	Herinr. Castenrayse vennen	782	201	700	700	-	1.300
P316101	30	Herinrichting Thornerbeek	100	2	200	30	-	60
P316801	30	#Grote Molenbeek A73	-	1	-	-	-	-
P316802	30	Grote Molenbeek - Kasteelse bossen	40	5	-	20	-	-
P316806	30	Vismigratiekelpunt zand- en vuilvang Grote Molenbeek	200	10	150	-	-	75
P316807	30	Pilot Beekdalontwikkeling Grote Molenbeek/Mariapeel	1.600	37	300	510	-	170
P316808	30	Herinrichting Grote Molenbeek Wittebrugweg	100	0	20	30	-	-
P323401	30	Herinrichting Aa	500	1	250	400	-	50
P325202	30	Herinrichting benedenloop Lingsforterbeek	30	1	30	10	-	10
P360013/ P360014	0	Strategische grondvererving (SGV) Watersysteemprojecten	500	273	500	-	-	-
P360027	30	Nieuw Limburgs Peil (NLP) Grote Molenbeek Rieterdijk	600	-	300	-	-	-
P360060	30	Herstel diverse vismigratie knelpunten	160	-	-	80	-	-
P369999	0	Incidentele inhuur watersysteemprojecten	-	38	-	-	-	-
	30	Pilot beekdalontwikkeling Aa-dal	50	-	50	-	-	-
	30	Herinrichting Geleenbeek Corioglana- Weustenrade Oliemolen (rest highlight 4)	20	-	20	10	-	10
	30	Herinrichting Middelsgraaf (trambaan Ophoven - monding)	20	-	20	10	-	10
	30	Herinrichting Uffelsebeek	30	-	30	10	-	10
	30	Herstel vismigratie - Geleenbeek Poolmolen Holtum	-	-	20	-	-	10
	30	Herinrichting Grensbeek	10	-	10	-	-	-
	30	Pilot Beekdalontwikkeling Geul	200	-	200	60	-	60
Projecten Beekherstel			12.721	1.651	11.543	6.317	836	10.424
P177901	30	Broekhuizerbroek	808	49	150	250	-	50
P265201	30	Waterbloem	1.250	-	150	400	-	50
P265202	30	Herinrichting Roggelsebeek, incl Neerpeelbeek en Bevelandsbeek	200	21	100	60	-	-
P360022	30	Nieuw Limburgs Peil (NLP) Herstelmaatregelen	250	-	250	-	-	-

PROJECT NUMMER	AT	OMSCHRIJVING	Uitgaven 2022			Inkomsten 2022		
			Begroting	realisatie t/m 21-4-22	Prognose	Begroting	realisatie t/m 21-4-22	Prognose
P360026	30	Nieuw Limburgs Peil (NLP) Wateroverlast Niers	100	-	100	125	-	125
P360040	30	Optimalisatie hoofdstelsel wateraanvoer (Noordervaart en Peelkanalen)	7.458	284	4.802	3.608	-	1.608
P360057	30	Extra boerenstuwen als droogtemaatregel	-	6	250	-	-	-
Projecten Verdrogingsbestrijding			10.066	361	5.802	4.443	-	1.833
P003106	30	Geuldal visie aanpak - WiB	85	6	-	-	-	-
P003107	30	WiB-Valkenburg	-	20	110	-	-	-
P012101	30	Mechelderbeekdal	612	36	508	101	-	-
P012102	30	Capaciteitsuitbreiding RWB Vijlenbergerweg	-	5	8	-	-	-
P016901	30	Waterberging Lange Gracht - Water in Balans	1.186	14	1.186	391	-	380
P020101	30	WiB-Sibbergrubbe	-	2	110	-	-	-
P021101	30	Regenwaterbuffer de Heek - WiB	-	3	6	-	-	-
P021102	30	Hekerbeekdal	345	37	354	57	-	42
P029401	30	WiB-Eys	-	1	87	-	-	-
P029402	30	WiB-Bocholtz en Simpelveld	-	0	87	-	-	-
P038401	30	Lemiers en Oud Lemiers	304	3	395	-	-	-
P042401	30	Aanleg hoogwaterbescherming Slenaken	394	683	1.000	230	201	988
P055901	30	WiB-Noorbeekdal	-	1	173	-	-	-
P057601	30	WiB-Eygelshoven	-	23	200	-	-	-
P084301	30	Vergroten bergingscapaciteit regenwaterbuffer Etzenraderhuiske	-	-	42	-	-	-
P090301	30	WiB-Voerendaal	-	0	167	-	-	-
P093001	30	Wijnandsrade	280	17	235	-	-	-
P096306	30	Bufferdam de Dem/Caumerbeek middenloop	2.500	398	1.600	833	-	533
P111101	30	WiB-Spaubeek	-	0	76	-	-	-
P111705	30	WiB-Beek	-	14	404	-	-	-
P115301	30	Einighausen	356	18	420	-	-	-
P148302	30	Pilot retentiegebied Breevennen	-	-	110	-	-	-
P177803	30	Gebiedspilot Schelkensbeek - Water in Balans	64	144	365	21	-	119
P255901	30	Gebiedspilot Eckeltsebeek - Water in Balans	293	25	1.808	97	-	576
P360019	30	WB21 toets 2015	500	31	500	-	-	150
P360034	5	Water in balans	250	89	250	-	-	-
P360044	30	Gebiedspilot Meerssen - Water in Balans	1.352	52	1.413	-	-	-
P360046	30	Gebiedspilot Oirsbeek - Water in Balans	1.466	310	678	145	-	176
P360053	0	WiB maatregelen externe capaciteit	-	116	-	-	-	-

PROJECT NUMMER	AT	OMSCHRIJVING	Uitgaven 2022			Inkomsten 2022		
			Begroting	realisatie t/m 21-4-22	Prognose	Begroting	realisatie t/m 21-4-22	Prognose
P360056	30	Aanpak wateroverlast Hegge	363	47	697	36	-	7
	30	KD008 - Programmaplan Water in Balans	2.489	-	-	50	-	-
	30	Breinderwaterloop (Schinnen)	150	-	150	-	-	50
Projecten Wateroverlast			12.989	2.095	13.139	1.961	201	3.021
P360042	30	Vervangingsinvesteringen assets	4.700	508	4.700	-	75	-
P360052	5	Ontwikkeling voorspellingsmodellen voor wateroverlast en Ontwikkeling klimaat-adaptatiemodel	575	-	575	-	-	-
	5	LIWA 2.0	350	-	350	110	-	110
P502016	5	Ibrahym 3.0	325	35	280	150	-	210
P503003	5	Tractiemiddelen 2019-2022	325	-	325	-	-	-
P503004	15	Uitbreiding meetnet	225	-	100	-	-	-
P503005	10	Vervangen meetapparatuur	825	98	200	-	-	-
Projecten Vervanging en aanpassing assets			7.325	642	6.530	260	75	320
P360050	5	Waterbeheerprogramma (WBP) 2022-2027	24	8	24	-	-	-
P360051	6	Watersysteemtoets 2019	88	-	88	-	-	-
	30	KD006 - Specifieke projecten: € 0,1mln p/j	100	-	100	-	-	-
	5	KD011 - Uitwerking SESA beekdalbrede toepassing	50	-	50	-	-	-
P504001	0	Bebording zwemwater	25	-	25	-	-	-
Projecten overig			287	8	287	-	-	-
PROGRAMMA KLIMAATADAPTATIE			43.388	4.758	37.301	12.981	1.111	15.598

* KDxxx = Extra maatregelen uit kadernota 2020-2025

3 programma Waterkwaliteit en ecologie

de basis voor een gezonde leefomgeving

Wat willen we bereiken?

3. Eigen KRW-opgave in 2027 uitgevoerd

In 2027 hebben we in ieder geval onze eigen KRW-opgave (Kader Richtlijn Water) uitgevoerd. We verwachten van de andere partners (gemeenten, landbouw, industrie en natuurbeheerders) dat ook zij in deze periode hun rol pakken en maatregelen uitvoeren.

Ook buiten de KRW-waterlichamen werken we aan de doelen voor een gezonde waterecologie. Het oppervlaktewater en grondwater zijn schoon en het overgrote deel van de natuurbeken is natuurlijk ingericht en ruim beschaduwde en wordt natuurvriendelijk onderhouden, met behoud van de afvoerfunctie.

Wat hebben we ervoor gedaan in 2022?

3.1 We pakken bronnen van watervervuiling aan

Wat gaan we ervoor doen?	3.1.1 Netwerk buurlanden opbouwen en in kaart brengen: Het opbouwen van een netwerk met onze buurlanden doen we door deel te nemen aan grensoverschrijdende projecten en platforms; zo worden wij ook zichtbaarder voor onze burens en partners. Het netwerk in kaart brengen en documenteren heeft als doel sleutelfiguren met voldoende mandaat te vinden om veranderingen teweeg te brengen en samenwerkingsmogelijkheden in beeld te krijgen.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ De structuur van het waterbeheer in Duitsland (Nordrhein-Westfalen) en België (Vlaanderen en Wallonië) is in kaart gebracht.

	<p>Tevens worden er regelmatig nieuwe contacten gelegd en bestaande onderhouden. Dit is een doorlopend proces. Er is een start gemaakt met het opzetten van een stakeholderanalyse, waarin de sleutelfiguren worden geïdentificeerd alsmede meekoppelkansen m.b.t. het waterbeleid van beide landen worden bekeken.</p>
<p>Wat gaan we ervoor doen?</p>	<p>3.1.2 Grensoverschrijdend werken: Deelname aan Werkgroep Buurlanden (binnen Programmabureau Maasregio) en gezamenlijk en/of intern onderzoeken van mogelijkheden voor euregionale subsidies, het leveren van input in (projectvoorbereiding van) grensoverschrijdende projecten, deelname aan (dan wel op de hoogte zijn van) verdere grensoverschrijdende werkgroepen, evenementen, en ontwikkelingen. We werken samen met de groep bestuurders vanuit het Regionaal Bestuurlijk Overleg Maas (RBOM) die bestuurlijk ambassadeurschap uitdragen.</p>
<p>Status Wat hebben we ervoor gedaan?</p>	<p>☒ ☐ ☐</p> <p>Er is actief deelgenomen aan diverse internationale (georiënteerde) overleggen en input geleverd aan diverse werkgroepen, waaronder de voorbereiding van het 'Grenswater Maas Rendez Vous' (12 mei), het opzetten van grensoverschrijdende factsheets, input ophalen en uitzetten voor 'werkspoor internationaal' van de Landelijke Beleidsstafel m.b.t. de hoogwatercrisis van juli '21, het onderzoeken van mogelijkheden om monitoring op het gebied van waterkwaliteit en -kwantiteit met elkaar te koppelen c.q. te optimaliseren, en deelname aan de werkgroep Internationale Stroomgebiedsbenadering in de per 1 januari met een nieuw actieprogramma doorgestarte samenwerking 'Schone Maaswaterketen'. Via de 'Interreg V proposal' zijn nieuwe contacten aangeboord en gelegd.</p>
<p>Wat gaan we ervoor doen?</p>	<p>3.1.3 Initiatieven rond zwerfvuil: In 2021 is een zwerfvuilvanginstallatie geplaatst waarmee we zwerfvuil uit de Geleenbeek verwijderen. De werking wordt eind 2022 geëvalueerd en aanbevelingen gedaan voor toekomstige toepassing.</p>
<p>Status Wat hebben we ervoor gedaan?</p>	<p>☐ ☒ ☐</p> <p>De plaatsing van een zwerfvuilafvanginstallatie in de Geleenbeek is op advies van een gespecialiseerd bureau niet gerealiseerd. In plaats daarvan wordt een monitoringssysteem geïnstalleerd om beter zicht te krijgen op de samenstelling en hoeveelheden zwerfvuil in de Geleenbeek. Op basis van deze informatie zal een installatie op maat ontwikkeld worden die in staat is om effectief zwerfafval te verwijderen. In de Niers is wel een vuilvanginstallatie geplaatst. De werking daarvan wordt gemonitord.</p>
<p>Wat gaan we ervoor doen?</p>	<p>3.1.4 Het LIVES project loopt op 31 december 2021 af. In 2022 wordt een evalueatie uitgevoerd en een advies voor een mogelijk vervolgproject opgesteld.</p>

<p>Status</p> <p>Wat hebben we ervoor gedaan?</p>	<p>☒ ☐ ☐</p> <p>Het LIVES project is op 30 januari 2022 formeel afgesloten met een digitale eindconferentie. Momenteel vindt de administratieve en financiële afronding plaats conform de Interreg voorschriften. De betrokken partijen van het LIVES project werken aan een follow-up. Binnen WL wordt bekeken op welke wijze het onderwerp plastic zwerfafval een structurele plek in de organisatie kan krijgen.</p>
<p>Wat gaan we ervoor doen?</p>	<p>3.1.5 We continueren het jaarlijkse onderzoek naar zwerfvuil in de Zuid-Limburgse wateren en leveren onze bijdrage aan de Maas Clean-up. Hierdoor werken we aan bekendheid en bewustwording rond zwerfafval, mede dankzij een grote impuls vanuit het bedrijfsleven en o.a. IVN.</p>
<p>Status</p> <p>Wat hebben we ervoor gedaan?</p>	<p>☐ ☒ ☐</p> <p>Er is op dit moment onvoldoende capaciteit beschikbaar om dit onderwerp gestructureerd op te pakken, vanwege de pensionering van een medewerker. Het onderwerp opnieuw beleggen gaat trager dan verwacht.</p>
<p>Wat gaan we ervoor doen?</p>	<p>3.1.6 Tungelroyse Beek: We verkennen of er bereidheid is van andere partijen w.o. de provincie om gezamenlijk de verontreiniging van de bovenloop van de Tungelroyse Beek aan te pakken. Verkend wordt of het uitvoeren van een pilotproject met een (mergel)filter een adequate oplossing is voor deze zinkverontreiniging.</p>
<p>Status</p> <p>Wat hebben we ervoor gedaan?</p>	<p>☒ ☐ ☐</p> <p>Provincie Limburg zal de trekker zijn om de vervuiling in en rondom de Tungelroysebeek aan te pakken, dit a.d.h.v. het Natura 2000 plan Weerter- en Budelerbergen & Ringselven. Een eerste overleg met de partners PL, WL, Waterschap De Dommel en Natuurmonumenten heeft plaatsgevonden. Er wordt nu gekeken naar de vergunning en PL zal een vervolg inplannen waarbij ook de zinkfabriek Trafigura/Nyrstar aanwezig zal zijn.</p> <p>Verkend wordt of een pilotproject waarbij Tungelroysebeek water gezuiverd wordt met een mergelzandfilter een stap is die dit consortium wil zetten. Zo'n pilot-onderzoek kan uitwijzen of een full-scale oplossing (met een groter mergelzandfilter) effectief en haalbaar is.</p>
<p>Wat gaan we ervoor doen?</p>	<p>3.1.7 Screening Maasstroomgebied: In 2022 vindt de derde brede screening Maasstroomgebied plaats. Dit is een gezamenlijk project van de waterbeheerders in het Maasstroomgebied. Elke zes jaar wordt onderzoek gedaan naar stoffen die niet onder de reguliere monitoring vallen, zoals gewasbeschermingsmiddelen en opkomende stoffen. De samenstelling van het meetprogramma wordt afgestemd met de wensen uit de Schone Maaswaterketen (SMWK) omdat de focus bij 32SMWK op microverontreinigingen ligt. Het doel van de screening is een breder inzicht in de aanwezigheid van verschillende stoffen. Het onderzoek resulteert in een feitenrapport met resultaten van de uitgevoerde analyses.</p>

<p>Status</p> <p>Wat hebben we ervoor gedaan?</p>	<p>☒ ☐ ☐</p> <p>De brede screening is ingepland en wordt in de loop van 2022 uitgevoerd. De eerste bemonsteringen vinden eind april/begin mei plaats.</p>
<p>Wat gaan we ervoor doen?</p>	<p>3.1.8 Stimuleren gedragsverandering bij burgers en bedrijven op het gebied van waterkwaliteit: Door voorlichting en het stimuleren van gedragsverandering voorkomen we lozing van ongewenste stoffen en materialen in de riolering en verontreiniging van het grond- en oppervlaktewater. Wij communiceren via onze eigen kanalen en via het gezamenlijke platform Waterklaar. Ook in 2022 voeren we onder de vlag van ‘Waterklaar’ gezamenlijke publiekscampagnes uit (goed rioolgebruik, chemievrij onkruid, e.d.). Jaarlijks wordt samen met waterpartners gezamenlijk bepaald welk onderwerp aan bod gaat komen.</p>
<p>Status</p> <p>Wat hebben we ervoor gedaan?</p>	<p>☒ ☐ ☐</p> <p>Het bereiken van gedragsverandering bij burgers op het gebied van waterkwaliteit heeft bij Waterklaar continu de aandacht. Voorjaar 2022 is ook een Limburgbrede publiekscampagne over waterkwaliteit uitgerold via Waterklaar.</p>
<p>Wat gaan we ervoor doen?</p>	<p>3.1.9 Aanpak KRW overstorten:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ We starten met het maken van een overzicht van de KRW-maatregelen bij overstorten in Q4 van 2022. We werken ernaar toe om in 2023 een Limburg breed inzicht te hebben in de voortgang van de realisatie van KRW-maatregelen voor overstorten. ○ We voeren per overstort een ecologische toets uit. Het resultaat van de toets bepaalt of er nog maatregelen nodig zijn. ○ We inventariseren knelpunten die de uitvoering van maatregelen kunnen belemmeren. ○ We brengen per gemeente de situatie in kaart en houden de informatie actueel. ○ We gaan met gemeenten in gesprek over het realiseren van de maatregelen en leggen de afspraken hierover vast. ○ We houden overzicht in de voortgang van het realiseren van maatregelen.
<p>Status</p> <p>Wat hebben we ervoor gedaan?</p>	<p>☒ ☐ ☐</p> <p>We hebben in 16 van de 31 gemeenten de ecologische toets uitgevoerd. De inventarisatie van de knelpunten bij de uitvoering van maatregelen door de gemeenten is gestart. Mogelijke meekoppelkansen worden in beeld gebracht. Een dashboard is in ontwikkeling om de informatie die we ophalen overzichtelijk toegankelijk te maken.</p>
<p>Wat gaan we ervoor doen?</p>	<p>3.1.10 Meesturen op lagere agrarische emissies: In 2022 worden, zoals beschreven in het Delta Plan Agrarisch Waterbeheer (DAW-plan), samen met de agrarische sector (o.a. LLTB) de volgende activiteiten uitgevoerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Bodemadviezen bij 160 bedrijven (BodemUp),

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Erfemissiescans ter reductie van nutriënten in het oppervlakte en grondwater (60 bedrijven), ○ Meten van nutriënten met agrariërs ter bewustwording (10 deelgebieden), ○ Duurzame teeltadviezen voor mais, aardappelen en andere uitspoeling gevoelige teelten (in 2 pilots) ter verbetering van de waterkwaliteit. ○ We werken aan een pilot met twee typen moerasfilters achter drainage systemen ter reductie van nutriënten (lokale zuiveringsmethoden), ontwikkelen hierdoor kennis en doen ervaring op. ○ Via de proeftuinen (PPO Vredepeel en Wijnandsrade van de WUR) en HAS (bodemelectoraat) wordt kennis ontwikkeld en gedeeld ter verbetering van de waterkwaliteit. We brengen we hier kennis over het watersysteem in en sturen we op het bereiken van onze waterdoelen. ○ We volgen de uitwerking van de waterdoelen in het Gemeenschappelijke Landbouw Beleid (GLB) met bijbehorende subsidieregeling POP3+ actief en adviseren over toepassingsmogelijkheden. Via werkgroepen van de UvW dragen we hieraan bij. ○ Natuur Inclusieve Landbouw (NIL): transitie van de landbouw naar duurzame teeltsystemen ter verbetering van de waterkwaliteit en biodiversiteit. We nemen samen met de provincie en andere partijen deel aan externe projectcoalitie en brengen onze waterdoelen in. ○ Landbouwportaal: We adviseren over de uitwerking van een landbouwportaal bij de LLTB waar agrariërs terecht kunnen met vragen over duurzame teeltmethoden (DAW en NIL) en subsidies (GLB) en voor adviezen. Wij sturen daar op realisatie van waterdoelen zoals lagere emissie N & P (stikstof & fosfaat) en gewasbeschermingsmiddelen. ○ Bovengenoemde waterkwaliteitsmaatregelen worden opgepakt door de agrarische sector en uitgewerkt in enkele (1-3) gebiedsprocessen, afhankelijk van bijdragen van derden. Hier brengen we kennis en kunde in. Daarnaast dragen we bij aan cofinanciering van deze gebiedsprocessen indien voldaan wordt aan onze waterdoelen.
<p>Status</p> <p>Wat hebben we ervoor gedaan?</p>	<p> ☐ ☒ ☐ </p> <p><u>Het DAW-plan</u></p> <p>Dit plan wordt door de LLTB gecoördineerd en uitgevoerd samen met de agrarische sector. WL levert een financiële bijdrage en brengt kennis in. Stand van zaken:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Bodemadviezen (Bodem UP) loopt inmiddels bij 70 bedrijven. Doel van 160 bedrijven wordt naar verwachting in 2022 gerealiseerd. ○ Erfemissiescan: adviseurs zijn opgeleid door LLTB in samenwerking met WL (handhaving toezicht). De erfemissiescans worden uitgevoerd in gebieden waar we samen met de LLTB de POP3 subsidie voor investeringen hebben aangevraagd ter reductie van erfemissie. De beschikking van de POP3 subsidie is in juli.

- Meten is weten: Project is gestart in het voorjaar van 2022 in glastuinbouwgebieden en het stroomgebied van de Putbeek en Pepinusbeek (GLB pilot).
In deze gebieden worden samen met de agrarische sector maatregelen bedacht en toegepast om grond- en oppervlaktewaterkwaliteit te verbeteren.
- Grondig boeren met Mais loopt al een aantal jaren. Resultaten zijn goed: agrariërs wordt geleerd hoe anders te telen waardoor er minder stikstof en fosfaat uitspoelt naar grond- en oppervlaktewater. Voor grondig boeren met aardappels zijn de eerste pilots opgezet. Grondig boeren met groenten wordt in 2022 waarschijnlijk opgestart. Deze 3 projecten worden door de LLTB samen met WUR Proefboerderij Vredepeel uitgevoerd.

Pilot moerasfilters

Twee mogelijke locaties voor plaatsing zijn gevonden: bij de Kwistbeek in Maasbree (helofytenfilter) en nabij de Peelbergen (woodchipfilter). Verwachte aanleg najaar 2022. Dit gebeurt in samenwerking met de WUR.

Bodemlectoraat HAS

Via dit bodemlectoraat zijn 3 studenten actief met een onderzoek naar betere infiltratiemogelijkheden van regenwater in de bodem. Evaluatie van het bodemlectoraat is in de zomer van 2022 en er wordt gezien of dit geïntegreerd kan worden in het Natuurinclusieve Landbouw project.

GLB beleid en POP3+

Via een werkgroep van de UvW is inbreng geleverd voor het nieuwe GLB beleid. Voor 3 WL projecten is een POP3+ subsidie aanvraag gedaan. Mogelijke beschikking volgt in zomer 2022.

Natuurinclusieve Landbouw (NIL)

De coalitie van een groot aantal partijen is gevormd. De LLTB coördineert. Het uitvoeringsprogramma komt in het voorjaar van 2022 gereed. Startprojecten als organische stof lokaal verwerken (pilots met Bokashi), strokenteelt, agroforestry lopen. Agrariërs in de omgeving van Weert, Zuid-Limburg en Bergen zijn enthousiast. Er zijn kpi's ontwikkeld voor natuurinclusief telen waar agrariërs zich aan kunnen meten. Momenteel worden uitvoeringsprojecten gedefinieerd en wordt met de Provincie Limburg gesproken over een financiële bijdrage.

Landbouwloket

Project is gestart en wordt geïntegreerd in Natuurinclusieve Landbouw. Kadaster en LLTB coördineren.

	<p><u>Gebiedsprocessen</u></p> <p>De minister van LNV heeft aangegeven dat bepaalde doelen voor de KRW gerealiseerd kunnen worden vanuit nationale Rijksmaatregelen. Daarnaast heeft hij aangegeven dat aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn in de regio en dat die in de regio ontworpen en uitgevoerd moeten worden.</p> <p>Dit is opgenomen in het Nationaal Programma Landelijk gebied (NPLG). Hier wordt een gebiedsgerichte aanpak (GGA's) voorgesteld. Ook is er een transitiefonds ter beschikking gesteld. De provincies hebben een coördinerende rol in deze GGA's. Wij hebben hier reeds bestuurlijk overleg over gevoerd met de Provincie Limburg. De GGA's dienen 1 juli 2023 gereed te zijn. Ons voorstel is om middels deze gebiedsgerichte aanpak gebieden integraal aan te pakken op de aspecten waterkwaliteit, wateroverlast en verdoring in één gebiedsproces. Vooruitlopend hierop zijn we op basis van onze metingen gebieden aan het verkennen om een gebiedsproces uit te voeren. Hierbij ligt de focus op nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen. Op basis van de rapportages zijn we momenteel met de LLTB in gesprek over de start van 1 gebiedsproces.</p>
--	--

Indicator	2022	1 mei	1 sep	31 dec	Einddoel	Jaar
Waterkwaliteit en ecologie						
3.1 We pakken bronnen van watervervuiling aan						
1. % KRW-overstorten dat is teruggebracht naar een overstortfrequentie afgestemd op de kwetsbaarheid van het ontvangende water	47%	47%	...%	...%	100%	2027
2. % aan rwzi's dat voldoet aan het Limburgs Effluentbeleid	44%	71%	...%	...%	100%	2027

Toelichting

1. We hebben 400 van onze 970 overstorten in beeld gebracht. Daarvan is ca. 47% gewaardeerd als ecologisch acceptabel en voldoet daarmee aan de KRW-doelstelling.
2. Voor de resterende KRW periode (t/m 2027) moeten op 5 rwzi's aanvullende maatregelen uitgevoerd worden om te voldoen aan het Limburgs effluentbeleid (LEB). We onderzoeken de benodigde technische maatregelen per rwzi, de geraamde kosten en doelmatigheid van de voorgenomen maatregelen, passend binnen de totaal opdracht die WBL in 2018 van WL heeft gekregen. Het LEB geldt uitsluitend voor de rwzi's die lozen op niet-Rijkswateren, op regionaal water dus. Venlo en Roermond lozen op de Maas en daar geldt het Activiteitenbesluit en geen LEB.

3.2 We geven beken en beekdalen een natuurlijke inrichting

Wat gaan we ervoor doen?	3.2.1 In onderstaande tabel zijn de lopende projecten opgenomen met een fase aanduiding op hoofdlijnen:
--------------------------	--

Beekherstelprojecten	
Project naam:	Fase (sept 2021):
Herinrichting Geul benedenstrooms Valkenburg	In uitvoering
Herinrichting Kanjel en Gelei	In uitvoering
Tielebeek bovenloop	In uitvoering
Gebiedspilot Kwistbeek	In uitvoering
Groote Molenbeek – voormalige zoutloods	In uitvoering
Aanpak lekverlies Middelsgraaf te Susteren	In uitvoering
Herinrichting Venraysch Broek en De Spurkt	In uitvoering
Corio Glana Highlight 20 fase 1	In uitvoering
Ontkluizing Keutelbeek Beek Fase 1B	In uitvoering
Caumerbeek Middenloop Buffer De Dem	In uitvoering
Geleenbeek Oude Maas	Voorbereiding
Corio Glana Highlight 20 fase 2	Voorbereiding
Herinrichting Molenbeek van Lottum	Voorbereiding
Wylrebeek beekmonding	Voorbereiding
Vispassage Epermolen	Voorbereiding
Meilossing, afronding herinrichting	Voorbereiding
Vismigratieknelpunt zand- en vuilvang Groote Molenbeek	Voorbereiding
Herinrichting Huilbeek	Voorbereiding
Maasmonding Wolterskamp	Voorbereiding
Herinrichting Castenrayse vennen	Voorbereiding
Herinrichting Aa	Voorbereiding
Herinrichting benedenloop Kwistbeek	Voorbereiding
Herinrichting benedenloop Lingsforterbeek	Voorbereiding
Herinrichting benedenloop Wellse Molenbeek	Voorbereiding
Herinrichting Thornerbeek	Voorbereiding
Corio Glana Highlight 16 + 17	Voorbereiding
Ontkluizing Keutelbeek Geleen	Voorbereiding
Overige projecten:	
Project:	Fase (sept 2021):
Aanleg Hoogwaterbescherming Slenaken	In uitvoering
WB21-toets 2015	In uitvoering/Voorbereiding
Broekhuizerbroek	Voorbereiding
Waterbloem	Voorbereiding
Peelkanalen	Voorbereiding
Griendtsveen	Voorbereiding
Nog te prioriteren:	
Project:	Fase (sept 2021):
Herinrichting Bosbeek (Meinweg)	Verkenning
Herinrichting Worm (NATO-depot – Rimborg)	Verkenning
Herinrichting Roggelsebeek en Bevelandsebeek	Verkenning
Hemelbeek (beekmonding)	Verkenning
Swalm (beekmonding)	Verkenning

Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☐ ☒ ☐	In een aantal projecten heeft vertraging plaatsgevonden. Dit is onder andere het gevolg van vertraagde levertijden van materialen en discussie/vertraging omtrent navolging van de Flora en Faunawet in het kader van ontheffingsaanvragen bij de Provincie. Ook is er druk op interne capaciteit van de diverse projecten, waar een aangescherpt grondbeleid bovendien zorgt voor een hogere capaciteitsvraag en langere procedures.
--	---	---

Daarnaast is er sprake van stoeve samenwerking met projectpartners, die niet altijd dezelfde urgentie als het waterschap ervaren. Ten slotte spelen er op dit moment onzekerheden rond de stijging van grondstof- en brandstofprijzen. Het risico bestaat dat de beschikbaar gestelde kredieten niet meer afdoende zijn om de projecten te realiseren.

Zij-invlieger vanuit Taskforce herstel: Herstel kademuur Valkenburg en stapelmuur Schin op Geul

In het kader van de herstelwerkzaamheden naar aanleiding van de wateroverlast in juli 2021 worden twee grotere schadelocaties projectmatig opgepakt: de kademuur te Valkenburg en de stapelmuur te Schin op Geul. Deze twee opgaven worden overgedragen van de Taskforce Herstel naar de projectenorganisatie en worden extra toegevoegd aan de reeds bestaande geprogrammeerde watersysteemprojecten in bijlage J. Dit vraagt de nodige extra interne en externe capaciteit. Voor de interne capaciteit vraagt dit 0,4 fte capaciteit van een projectmanager en 0,4 fte capaciteit van een technisch manager voor de periode van in ieder geval 1 jaar. Extra externe capaciteit wordt ingezet op het vlak van omgevingsmanagement, contractmanagement en projectbeheersing. Het risico bestaat dat deze gevraagde interne capaciteit ten koste gaat van de voortgang van overige investeringsprojecten die zijn opgenomen in Bijlage J. De projectkosten van deze twee projecten zullen ten laste worden gebracht van de in de Jaarrekening 2021 opgenomen 'voorziening watercrisis 2021'. Mocht, om wat voor reden dan ook, de voorziening ontoereikend blijken te zijn, dan is aanvullende besluitvorming noodzakelijk.

In onderstaande tabel staan de lopende projecten opgenomen met een fase aanduiding op hoofdlijnen:

Beekherstelprojecten	
Project naam:	Fase (april 2022):
Herinrichting Geul benedenstrooms Valkenburg	In uitvoering
Herinrichting Kanjel en Gelei	In uitvoering
Tielebeek bovenloop	Gereed
Gebiedspilot Kwistbeek	In uitvoering
Groote Molenbeek – voormalige zoutloods	Gereed
Aanpak lekverlies Middelsgraaf te Susteren	In uitvoering
Herinrichting Venraysch Broek en De Spurkt	In uitvoering
Corio Glana Highlight 20 fase 1	In uitvoering
Ontkluizing Keutelbeek Beek Fase 1B	In uitvoering
Caumerbeek Middenloop Buffer De Dem	In uitvoering
Geleenbeek Oude Maas	In uitvoering
Corio Glana Highlight 20 fase 2	Voorbereiding
Herinrichting Molenbeek van Lottum	Voorbereiding
Wylrebeek beekmonding	Voorbereiding
Vispassage Epermolen	Voorbereiding
Meilossing, afronding herinrichting	In uitvoering
Vismigratieknelpunt zand- en vuilvang Groote Molenbeek	Voorbereiding
Herinrichting Huilbeek	Voorbereiding

Maasmonding Wolterskamp	Vorbereiding
Herinrichting Castenrayse vennen	In uitvoering
Herinrichting Aa	Vorbereiding
Herinrichting benedenloop Kwistbeek	Vorbereiding
Herinrichting benedenloop Lingsforterbeek	Vorbereiding
Herinrichting benedenloop Wellse Molenbeek	Vorbereiding
Herinrichting Thornerbeek	Vorbereiding
Corio Glana Highlight 16 + 17	Vorbereiding
Ontkluizing Keutelbeek Geleen	Vorbereiding
Herinrichting Bosbeek (Meinweg)	Verkenning
Herinrichting Worm (NATO-depot – Rimborg)	Verkenning
Herinrichting Roggelsebeek en Bevelandsebeek	Verkenning
Herinrichting Maasnielderbeek bovenloop	Verkenning
Herinrichting Vlootbeek	Verkenning
Herinrichting Rode Beek Millen-Susteren	Verkenning
Herinrichting Geleenbeek Millen-Nieuwstadt	Verkenning
Raam Tungelroysebeek	Verkenning
Herinrichting Oude Graaf	Verkenning
Herinrichting Groote Molenbeek Wittebrugweg	Verkenning
Herinrichting Roggelsebeek	Verkenning
Hemelbeek (beekmonding)	Verkenning
Swalm (beekmonding)	Verkenning
Overige projecten:	
Project:	Fase (april 2022):
Aanleg Hoogwaterbescherming Slenaken	In uitvoering
WB21-toets 2015	In uitvoering/Vorbereiding
Broekhuizerbroek	Vorbereiding
Waterbloem	Vorbereiding
Peelkanalen	Vorbereiding
Griendtsveen	Vorbereiding

Wat gaan we ervoor doen?	3.2.2 Pilot integrale beekdalontwikkeling Groote Molenbeek/ Mariapeel: We ontwikkelen een besteksgereed plan voor de Groote Molenbeek Rieterdijk en de lagg-zone Kabroeksebeek. We maken afspraken met agrariërs om meer sub-irrigatie toe te passen. We monitoren grondwater en oppervlaktewater, waterkwaliteit en ecologie. We zetten de gebiedsprocessen voort bij de Kabroeksebeek en Rieterdijk. We evalueren het proces voortdurend en sturen bij indien nodig.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	 Pilot verloopt volgens planning. We zijn bezig met de gebiedsprocessen en het opstellen en uitwerken van de visies voor de Rieterdijk en laggzone Kabroeksebeek om uiteindelijk te komen tot besteksgereede plannen. Risico voor subirrigatie is vertraging vanwege de beregeningsdiscussie rondom de Pelen.

Wat gaan we ervoor doen?	3.2.3 Pilot integrale beekdalontwikkeling Geul: We ontwikkelen een watersysteemvisie voor het beekdal inclusief de plateaus. Op deeltrajectniveau worden streefbeelden uitgewerkt voor de Geul door middel van de SESA.
--------------------------	--

<p>Status</p> <p>Wat hebben we ervoor gedaan?</p>	<p>☒ ☐ ☐</p> <p>De SESA Geul zijn we verder aan het uitwerken/ontwikkelen samen met WEnR om uiteindelijk te komen tot streefbeelden en maatregelenpakket per traject.</p>
<p>Wat gaan we ervoor doen?</p>	<p>3.2.4 SESA Methode: Toepassen en tegelijkertijd doorontwikkelen van de SESA-methode. In 2022 wordt de SESA-Geul afgerond. Tevens wordt gestart met toepassing van de methode op een nieuw stroomgebied.</p>
<p>Status</p> <p>Wat hebben we ervoor gedaan?</p>	<p>☒ ☐ ☐</p> <p>SESA Geul verloopt volgens planning. SESA Oostrumse beek wordt uitgewerkt in het Stowa-project KIWK (Kennisimpuls Waterkwaliteit). Deze is tevens dit jaar gereed.</p>
<p>Wat gaan we ervoor doen?</p>	<p>3.2.5 Bouwen met Natuur: De volgende stap in de kenniscyclus Bouwen met Natuur (BmN) is het toepassen van de kennis door het inrichten van een pilot waarbij we BmN-maatregelen gaan toepassen. Ook stellen we een monitoringsprogramma op om effecten op o.a. ecologie, hydrologie (vasthouden van water, wateroverlast) en onderhoud in beeld te brengen. Daarnaast worden de principes geborgd bij de reguliere uitvoering van inrichtingsprojecten.</p>
<p>Status</p> <p>Wat hebben we ervoor gedaan?</p>	<p>☐ ☒ ☐</p> <p>De principes van Bouwen met Natuur passen we toe bij de reguliere uitvoering van herinrichtingsprojecten. Het inrichten van een pilot en het opstellen van een monitoringsprogramma kan vanwege capaciteitsgebrek pas opgepakt worden bij de start van een nieuwe ecooloog.</p>
<p>Wat gaan we ervoor doen?</p>	<p>3.2.6 Beekmondingenconvenant: In de 2^e tranche van het Beekmondingconvenant met Rijkswaterstaat zijn Swalm en Hemelbeek beoordeeld. Op basis hiervan is geconcludeerd om deze uit te voeren in de 3^e tranche van het Beekmondingenconvenant. Deze worden uitgevoerd in de periode 2022-2027. Daarnaast zijn er een aantal projecten uit de 2^e tranche waarvan de uitvoering doorloopt in de 3^e tranche.</p>
<p>Status</p> <p>Wat hebben we ervoor gedaan?</p>	<p>☒ ☐ ☐</p> <p>In het kader van de 3^e tranche van het Beekmondingenconvenant zijn kredieten verleend voor de beekmondingen van de Swalm en de Hemelbeek. Deze zijn gericht op uitvoering vóór 2027. Daarnaast loopt de voorbereiding en uitvoering van een aantal projecten uit de 2^e tranche door. Enkele beekmondingen lopen wellicht uit tot na 2027 in verband met koppeling met de HWBP-opgave. Hierover vindt nadere afstemming plaats tussen waterschap en Rijkswaterstaat.</p>

Indicator	2022	1 mei	1 sep	31 dec	Einddoel	Jaar
Waterkwaliteit en ecologie						
3.2 We geven beken en beekdalen een natuurlijke inrichting						
1. km beekherstel afgerond	0	0	75	2027

Toelichting

1. Nog in voorbereiding. Actie is nog niet gestart.

3.3 We bevorderen biodiversiteit

Wat gaan we ervoor doen?	3.3.1 Uitwerken bodembeleid: De kwaliteit van de (water)bodem is een belangrijk (kosten)aspect bij uitvoeringsprojecten van het waterschap. Het is daarom noodzakelijk dat gewerkt wordt volgens de meest actuele wet- en regelgeving. Hierdoor wordt voorkomen dat we onnodige risico's lopen en kunnen we onze rol naar de omgeving goed vervullen. Om medewerkers die betrokken zijn bij deze projecten te ondersteunen zijn factsheets bodembeleid opgesteld, die praktische antwoorden en handvatten bieden. Deze factsheets worden aangepast zodra de implicaties van de omgevingswet ten aanzien van de uitvoering helder zijn. Ook besteden we aandacht aan het borgen en verinnerlijken van deze kennis in de organisatie.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ De vernieuwde factsheets bodembeleid zijn in procedure richting vaststelling door het bestuur. De consequenties van veranderingen in het bodembeleid worden in het voorjaar van 2022 via een zogenaamde road-show actief gedeeld met de betrokken medewerkers.
Wat gaan we ervoor doen?	3.3.2 We zijn betrokken bij de overdracht van bodemtaken van provincie naar gemeenten (de zg. warme overdracht) om op deze wijze de belangen van het waterschap te borgen. Vanuit WL is het wenselijk dat in Provincie Limburg door gemeenten zoveel mogelijk op uniforme wijze het bodembeleid wordt ingevuld. Onderdeel van de warme overdracht in het kader van de omgevingswet betreft ook het onderwerp grondwaterkwaliteit, waarin we als WL een rol spelen. We nemen deel in de werkgroep grondwater van de Provincie en volgen actief het standpunt van de Unie van Waterschappen.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ Het waterschap heeft formeel geen bevoegdheid bij deze overdracht van taken. Voor het waterschap is het wel van groot belang dat deze overdracht consequent en gestructureerd gebeurt, om te voorkomen dat de invulling door de verschillende gemeenten leidt tot een versnippering van beleidsuitvoering. Dit zou voor uitvoeringsprojecten van het waterschap leiden tot een aanzienlijke

	(en nodeloze) extra administratieve en personele inspanning. Het waterschap is daarom vertegenwoordigd in de projectgroep Warme Overdracht en werkgroep grondwater.
Wat gaan we ervoor doen?	3.3.3 Soortbeschermingsplannen: We starten met de uitvoering van de maatregelen voortkomend uit de twee afgeronde soortbeschermingsplannen (Bronlibel en Beekprik). We starten in samenwerking met de provincie een soortbeschermingsplan voor een derde, nog te kiezen soort.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☐ ☒ ☐ De uitvoering van maatregelen voor Bronlibel en Beekprik worden momenteel verkend. In overleg met de provincie is gekozen voor de Grote Modderkruiper als soort voor het derde soortenbeschermingsplan. Vanwege capaciteitsgebrek is besloten om in 2022 alleen voorbereidingen te doen voor het derde soortenbeschermingsplan.
Wat gaan we ervoor doen?	3.3.4 Begin 2021 zijn de twee pilotopstellingen van de vispasseerbare stuw geëvalueerd en is een doorstart gemaakt naar de Pilot 2.0 (professionele stuw). In 2022 wordt deze pilot tussentijds geëvalueerd ter bepaling of deze opstelling een structurele innovatieve klimaatrobuuste maatregel kan zijn voor ons watersysteem. Hierbij zal waar nodig ook onderscheid worden gemaakt voor de geschiktheid in enerzijds omgevingsgerichte beken en anderzijds natuurbeken.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ In Q3 2021 is een bureau geselecteerd uit een eerder in 2021 opgestarte aanbesteding. In Q4 2021 en Q1 2022 is een Voorlopig technisch ontwerp gezamenlijk met WL in een 3-tal sessies tot stand gekomen. In Q2 2022 is dit ontwerp bij een specialistisch bureau neergelegd ter toetsing op haalbaarheid van de stroomsnelheden. Op basis van deze toetsing wordt een go-no go moment gegeven voor afronden van het Definitieve ontwerp en over te gaan tot aanleg in Q3/Q4 2022.
Wat gaan we ervoor doen?	3.3.5 In 2022 zijn alle bij onderhoud en inspecteren betrokken medewerkers opgeleid door de cursus 'Zorgvuldig handelen flora en fauna wet natuurbescherming' en passen we deze kennis toe. Daarnaast werken we conform de in 2021 opgeleverde ecologische werkprotocollen. Nieuwe medewerkers worden hierover geïnstrueerd.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ De cursusdata zijn ingepland voor Q2 2022. We werken volgens de opgestelde werkprotocollen en nieuwe medewerkers ontvangen een instructie tijdens hun inwerkprogramma. Dit is een doorlopend proces.

Wat gaan we ervoor doen?	3.3.6 We passen het Beverprotocol aan het nieuwe beverbeleid aan, dat naar verwachting begin 2022 door Gedeputeerde Staten (GS) wordt vastgesteld (in het Faunabeheerplan Bever). In het Beverprotocol wordt zowel het afwegingskader als de werkwijze vastgelegd die het waterschap hanteert bij het uitvoeren van beverbeheer.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ Het nieuwe beleid is vastgesteld door GS. We zijn aansluitend gestart met het aanpassen van ons Beverprotocol waarbij het nieuwe beleid het uitgangspunt is.

Wat gaan we ervoor doen?	3.3.7 Voor de Japanse Duizendknoop stellen we een aanvalsplan op. Tijdens bestendig beheer en onderhoud van het watersysteem voorkomen we verdere verspreiding.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ Wij zijn in Q1 van 2022 gestart met het opstellen van een aanvalsplan voor de Japanse Duizendknoop. Daarnaast voorkomen we tijdens bestendig beheer en onderhoud van het watersysteem verdere verspreiding.

Wat gaan we ervoor doen?	3.3.8 In 2021 is ingestemd met een bestrijdingsplan voor de Grote Waternavel (DB besluit 2021-D27227). In 2021 zijn we gestart met bestrijding via het onderhoudscontract. In 2022 geven wij vervolg aan structurele bestrijding conform het bestrijdingsplan.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ Net als in 2021 bestrijden we de Grote Waternavel in 2022 via het onderhoudscontract. Daarnaast starten we in Q2 van 2022 het proces op rondom een Europese aanbesteding voor structurele bestrijding conform het bestrijdingsplan.

Indicator	2022	1 mei	1 sep	31 dec	Einddoel	Jaar
Waterkwaliteit en ecologie						
3.3 We bevorderen biodiversiteit						
1. vispasseerbare stuw geëvalueerd	ja	nee	ja	2022
2. aantal vismigratieknelpunten verholpen	0	0	26	2027
3. bij onderhouden en inspecteren zijn alle betrokken medewerkers geïnstrueerd om zorgvuldig te handelen bij flora & fauna conform de Wet Natuurbeheer	100%	25%	...%	...%	100%	- ¹
4. geactualiseerd beverprotocol gereed	ja	nee	ja	2022
5. aanvalsplan Japanse Duizendknoop gereed	ja	nee	ja	2022

6. % grote Watervavel bestreden	20%	0%	90%	2029
---------------------------------	-----	----	-----	-----	-----	------

¹ geen einddatum, dient te allen tijde te voldoen.

Toelichting

1. Evaluatie nog niet afgerond.
2. Nog geen knelpunten opgelost.
3. Vooruitlopend op fysieke cursus zijn sleutelfiguren digitaal opgeleid. Fysieke 3-daagse cursus ingepland in 2022.
4. Update beverprotocol op de markt gezet en in uitvoering.
5. Aanvalsplan opgestart nog niet afgerond.
6. Groeiseizoen nog niet gestart, bestrijding nog niet van toepassing bij voorjaarsrapportage.

3.4 We geven beken en beekdalen een natuurlijke inrichting

Wat gaan we ervoor doen?	3.4.1 We zijn voornemens de actualisatie van de zwemwaterprofielen uit te besteden in 2022.					
Status	☐	☒	☐			
Wat hebben we ervoor gedaan?	Actie moet nog worden opgestart.					

Indicator	2022	1 mei	1 sep	31 dec	Einddoel	Jaar
Waterkwaliteit en ecologie						
3.4 We controleren de veiligheid van zwemwaterlocaties						
1. beoordeling zwemlocaties volgens zwemwaterrichtlijn 2006 (in #)						
o uitstekend	19	18	19	2027
o goed	0	0	0	2027
o aanvaardbaar	0	0	0	2027
o slecht	0	1	0	2027

Toelichting

1. Zwemwaterseizoen loopt van 1 mei tot 1 oktober.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie

(bedragen in €'s)

Programma Waterkwaliteit en ecologie	Begroting	Realisatie	Prognose	Bijstelling
Kosten	3.088.200	138.074	3.088.200	-
Opbrengsten	-	-	-	-
Netto kosten exclusief doorberekende kosten	3.088.200	138.074	3.088.200	-

Bijstelling van de kosten is niet noodzakelijk, deze worden conform begroting gerealiseerd.

Investerings

(bedragen in €'s x 1.000)

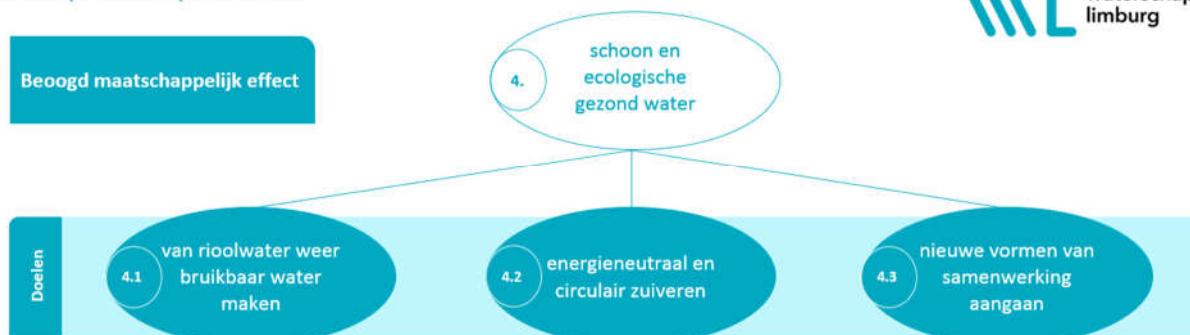
PROJECT NUMMER	AT	OMSCHRIJVING	Uitgaven 2022			Inkomsten 2022		
			Begroting	realisatie t/m 21-4-22	Prognose	Begroting	realisatie t/m 21-4-22	Prognose
P360055	5	Implementatie soortenbeleid	100	-	50	38	-	19
	30	KD007 - Innovatieve/effectievere methodes doelrealisatie KRW.	232	-	150	-	-	-
P360059	30	Innovatieve uitvoeringspilot waterkwaliteitsverbetering landelijk gebied (Begroting P599971 - KD007)	68	50	68	-	-	-
PROGRAMMA WATERKWALITEIT EN ECOLOGIE			400	50	268	38	-	19

* KDxxx = Extra maatregelen uit kadernota 2020-2025

4 programma Zuiveren

geen afval, maar een bron van energie, grondstoffen en gezuiverd water

Zuiveren | Doelenboom | WBP 2022-2027

Wat willen we bereiken?

4. Schoon en ecologisch gezond water

In de planperiode 2022-2027 werken Waterschapsbedrijf Limburg en Waterschap Limburg samen aan de zuiveringstaak om te komen tot schoon en ecologisch gezond water.

Wat hebben we ervoor gedaan in 2022?

4.1 We maken van ongezuiverd water weer bruikbaar water

Wat gaan we ervoor doen?	4.1.1 De werkzaamheden voor dit doel behoren tot de taakuitvoering van het WBL. Hiervoor verwijzen we naar de P&C cyclus van het WBL.
Status	☐ ☐ ☐
Wat hebben we ervoor gedaan?	n.v.t.

4.2 We maken het zuiveren energieneutraal en circulair

Wat gaan we ervoor doen?	4.2.1 De werkzaamheden voor dit doel behoren tot de taakuitvoering van het WBL. Hiervoor verwijzen we naar de P&C cyclus van het WBL.
Status	☐ ☐ ☐
Wat hebben we ervoor gedaan?	n.v.t.

4.3

We gaan nieuwe vormen van samenwerking aan

Wat gaan we ervoor doen?	4.3.1 De werkzaamheden voor dit doel behoren tot de taakuitvoering van het WBL. Hiervoor verwijzen we naar de P&C cyclus van het WBL.
Status	☐ ☐ ☐
Wat hebben we ervoor gedaan?	n.v.t.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie

(bedragen in €'s)

Programma Zuiveren	Begroting	Realisatie	Prognose	Bijstelling
Kosten	844.600	57.556	844.600	-
Opbrengsten	61.200	-	61.200	-
Netto kosten exclusief doorberekende kosten	783.400	57.556	783.400	-

Bijstelling van de kosten en opbrengsten is niet noodzakelijk, deze worden conform begroting gerealiseerd.

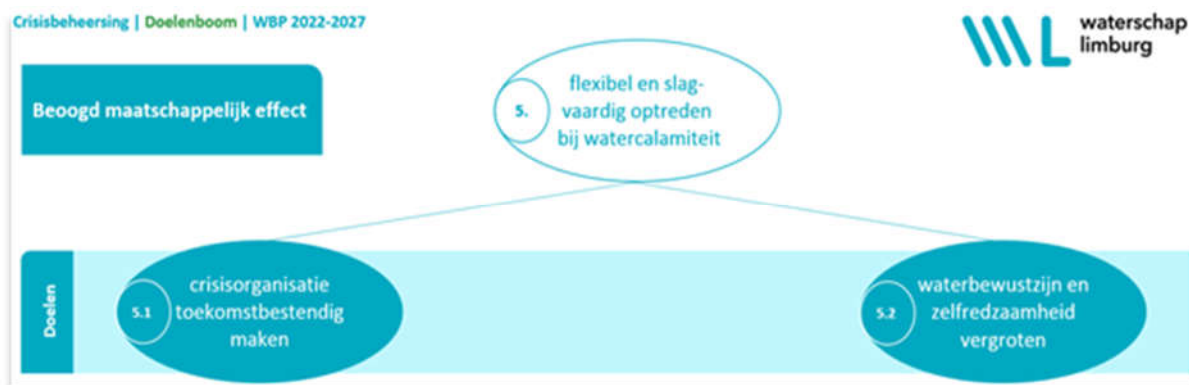
Investerings

(bedragen in €'s x 1.000)

n.v.t.

5 programma Crisisbeheersing

flexibel en slagvaardig optreden bij een watercalamiteit

Wat willen we bereiken?

5. Flexibel en slagvaardig optreden bij calamiteiten

De crisisorganisatie is een speciale organisatie die in actie komt wanneer sprake is van een (dreigende) calamiteit. De aard en omvang van de calamiteitscrisis en de grootte en impact van de gevolgen bepalen de omvang en benodigde capaciteit van de crisisorganisatie. Per calamiteit bekijken we hoe we flexibel en slagvaardig kunnen optreden.

Wat hebben we ervoor gedaan in 2022?

5.1 We maken onze crisisorganisatie toekomstbestendig

Wat gaan we ervoor doen?	5.1.1 We continueren ons beleidsplan ‘OTO’ (opleiden, trainen, oefenen) conform de aangepaste werkwijze zoals in 2021 is vastgesteld.
Status	☒ ☐ ☐
Wat hebben we ervoor gedaan?	Het beleidsplan is vertaald naar een jaarprogramma OTO 2022 en dit is via een aanbesteding uitgevraagd op de markt en inmiddels uitbesteed.

Wat gaan we ervoor doen?	5.1.2 OTO programma voor DB leden. DB crisis en liaisonrollen.
Status	☒ ☐ ☐
Wat hebben we ervoor gedaan?	De planning van het jaarprogramma OTO is afgerond en gedeeld met de betrokkenen, zo is in het eerste kwartaal van dit jaar gestart met opleidingen voor DB leden, de liaisons ROT en Copi.

Wat gaan we ervoor doen?	5.1.3 Verbeterpunten die uit de evaluaties “hoogwatercrisis juli 2021” komen worden opgepakt en uitgevoerd.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ Alle verbeterpunten zijn verzameld in een meerjarenprogramma ‘verbetermaatregelen crisismanagement’ Het betreft een nieuw “programma” waarvoor in de kadernota nog financiële dekking gevraagd wordt.
Wat gaan we ervoor doen?	5.1.4 We actualiseren en continueren de crisisrollen. Nieuwe crisisrollen krijgen nog een bezetting en de mutaties in de bestaande crisisrollen worden vorm gegeven.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ Daar waar nodig zijn de crisisrollen aangepast aan het crisisplan 2.0 Alle vacante rollen zijn ingevuld. Bij de beoordeling van de bemensing wordt getoetst aan de vereiste competenties.
Wat gaan we ervoor doen?	5.1.5 We actualiseren onze bestrijdingsplannen. WL heeft vier hoofdcategorieën van bestrijdingsplannen. Hieronder hangen diverse bestrijdingsplannen. In 2022 gaan we twee hoofdcategorieën actualiseren, te weten ‘waterkwaliteit’ en ‘bedrijfscontinuïteitsmanagement’ (BCM). En in 2023 zijn de andere twee hoofdcategorieën (wateroverlast en Maashoogwater) aan de beurt.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ Het plan ‘Waterkwaliteit’ moet nog worden opgestart. ‘Bedrijfscontinuïteitsmanagement’ is opgestart en zal naar verwachting in het 2e kwartaal worden afgerond.
Wat gaan we ervoor doen?	5.1.6 Medio 2021 is de opstart gemaakt met crisisplan 3.0. In 2022 stellen we het crisisplan 3.0 vast.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ Er is opdracht verleend aan adviesbureau Berenschot om inzichtelijk te maken wat nodig is voor de totstandkoming van het crisisplan 3.0. Dit met de opdracht crisisplan 2.0 te toetsen aan de aanbevelingen en ervaringen uit de watercrisis Juli 2021. Mede op basis van deze beoordeling zal de vervolgstap behelzen een opdracht aan een adviesbureau voor het opstellen van het plan.
Wat gaan we ervoor doen?	5.1.7 We ontwikkelen het ‘Geautomatiseerd Draaiboek Calamiteiten’ (GDC) verder door. Dit draaiboek was voorheen beperkt tot hoogwater Maas. De scope wordt nu verbreed naar hoogwater calamiteiten.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ Het GDC hoogwater Maas is in concept gereed binnen het systeem Infor.

	Het streven is om de implementatie en het opleiden van de gebruikers te voorzien in het 2 ^e en 3 ^e kwartaal van 2022 met het doel het volgend hoogwaterseizoen 2022-2023 te gebruiken. De verbreding naar met name hoogwater watersystemen is nauw verbonden met de actiepunten uit het meerjarenprogramma 'verbetermaatregelen crisismanagement' waardoor implementatie en gebruik is voorzien vanaf 2023.
--	---

Wat gaan we ervoor doen?	5.1.8 Netcentrisch werken wordt opgestart met de in gebruik name van LCMS. Daarna volgen nog enkele andere tools om netcentrisch te kunnen werken.
Status	☒ ☐ ☐
Wat hebben we ervoor gedaan?	De certificering van Netcentrisch werken is behaald eind 2021, hiermee is de ingebruikname van LCMS geborgd. De LCMS gebruikers worden qua scholing meegenomen in het OTO programma.

Indicator	2022	1 mei	1 sep	31 dec	Einddoel	Jaar
Crisisbeheersing						
5.1 We maken onze crisisorganisatie toekomstbestendig						
1. mate waarin alle crisisrollen voor het gehele jaar een planning hebben, bestaande uit opleidingen, trainingen en oefeningen (in%)	100%	100%%	100%	- ¹
2. mate waarin rollen in de crisisorganisatie zijn belegd (in %)	90%	100%%	100%	2024 e.v.
3. aantal hoofdcategorieën waarin alle bestrijdingsplannen geactualiseerd zijn	2	0	4	2023
4. crisisplan 3.0 is vastgesteld	ja	nee	ja	2022
5. doorontwikkeling GDC klaar	ja	nee	ja	2022
6. netcentrisch werken;						
o LCMS geïmplementeerd	ja	ja	ja	2022
o doorontwikkeling netcentrisch werken gereed	95%	95%	...%	...%	100%	2023

¹ geen einddatum, dient te allen tijde te voldoen.

Toelichting

1. Het OTO programma voorziet in het opleiden van alle rollen en is voor geheel 2022 gepland.
2. Alle benoemde crisisrollen uit het plan 2.0 zijn ingevuld.
3. Loopt volgens planning.
4. Loopt volgens planning.
5. Loopt volgens planning.
6. LCMS is geïmplementeerd, doorontwikkeling is continu proces.

5.2

We delen informatie om waterbewustzijn en zelfredzaamheid te vergroten

Wat gaan we ervoor doen?	5.2.1 We stemmen regulier af met de beide Veiligheidsregio's in Limburg.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ Er wordt samengewerkt met de beide Veiligheidsregio's binnen het project Hoogwaterbestrijding. Extra aandacht in de afstemming wordt mede beïnvloed vanuit de rode draad analyse van de verschillende enquêtes.
Wat gaan we ervoor doen?	5.2.2 We nemen deel aan OT/BT/COPI oefeningen geïnitieerd vanuit de Veiligheidsregio's.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ Beide OTO programma's zijn op elkaar afgestemd en gepland voor 2022 met betrokkenen.
Wat gaan we ervoor doen?	5.2.3 We zoeken afstemming op gemeentelijk niveau (provincie breed) over het onderwerp 'Waterbewustzijn en zelfredzaamheid'.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ Onder regie van de veiligheidsregio worden alle gemeenten bezocht voor het opstellen van een gezamenlijke actielijst hoogwaterbestrijding. Uitvoering is voor 20% gereed.
Wat gaan we ervoor doen?	5.2.4 Verbeterpunten komend vanuit de evaluaties "hoogwatercrisis juli 2021" uitvoeren.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ De verbeterpunten die opgepakt kunnen worden in het regulier werk zijn opgepakt. Resterende verbeterpunten in het meerjarenprogramma 'verbetermaatregelen crisismanagement' worden projectmatig opgepakt.

Indicator	2022	1 mei	1 sep	31 dec	Einddoel	Jaar
Crisisbeheersing						
5.2 We delen informatie om waterbewustzijn en zelfredzaamheid te vergroten						
1. reguliere afstemming met beide veiligheidsregio's	ja	ja	ja	- ¹
2. deelname aan OT / BT en COPI oefeningen geïnitieerd vanuit de veiligheidsregio's	ja	ja	ja	- ¹
3. Hoogwater Maas draaiboek afgestemd met gemeentes	100%	20%	...%	...%	100%	- ¹

¹ geen einddatum, dient te allen tijde te voldoen.

Toelichting

1. Continu proces, loopt goed.
2. Loopt conform planning.
3. VR Zuid-Limburg loopt conform planning. Noord-Limburg loopt achter.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie

(bedragen in €'s)

Programma Crisisbeheersing	Begroting	Realisatie	Prognose	Bijstelling
Kosten	660.600	893.868	661.600	1.000
Opbrengsten	-	-	-	-
Netto kosten exclusief doorberekende kosten	660.600	893.868	661.600	1.000

De toelichting op de hogere kosten is opgenomen in paragraaf 8.1. In deze paragraaf worden alle bijstellingen per kostensoort toegelicht inclusief de aanduiding of het een structurele of incidentele bijstelling betreft en wordt aangegeven op welk programma deze bijstelling betrekking heeft:

- Verzekeringen, verwachte premie-afrekening dijkwachters 2021 incidenteel -/- € 1.000 (pag. 82)

Realisatie vs. prognose

De realisatie is inclusief de calamiteitenkosten van het watersysteem en hebben met name betrekking op de nagekomen herstelkosten van de watercrisis 2021. De nagekomen herstelkosten watercrisis 2021 bedragen tot nu toe € 678.000.

Investerings

(bedragen in €'s x 1.000)

PROJECT NUMMER	AT	OMSCHRIJVING	Uitgaven 2022			Inkomsten 2022		
			Begroting	realisatie t/m 21-4-22	Prognose	Begroting	realisatie t/m 21-4-22	Prognose
P502018	5	WBI + sterkteberekeningen dijken calamiteiten	125	-	125	-	-	-
P505001	10	Vervanging pompen hoogwaterbestrijding/vergroten capaciteit	104	-	100	-	-	-
P360047	30	Aanleg pompopstelplaatsen	-	-	10	-	-	-
PROGRAMMA CRISISBEHEERSING			229	-	235	-	-	-

6 programma Bestuur en organisatie

werken aan een duurzame, innovatie- en toekomstgerichte organisatie

Wat willen we bereiken?

6. Een duurzame, innovatieve en toekomstgerichte organisatie

We werken steeds duurzamer door in al ons handelen rekening te houden met people (sociale effecten), planet (klimaat, natuur, milieu) en prosperity (waarde). We vernieuwen bestuurlijk en zijn proactief en betrouwbaar. We innoveren om vanuit vernieuwing en verbetering bij te dragen aan een optimaal, integraal, effectief en veilig waterbeheer. Met innovaties houden we onze koploperpositie vast in samenwerking met bedrijven, agrariërs, overheden en kennisinstellingen. We zijn ingericht conform de eisen gesteld door de Omgevingswet. We zijn zichtbaar en bekend in onze omgeving, passend bij onze positionering. Eén van de beste werkgevers van Nederland zijn en samenwerking met het onderwijs dragen bij aan onze behoefte aan slagkracht en innovatie. Ook een goed werkende, up-to-date en veilige ICT-omgeving maakt dat we voorbereid zijn op de ontwikkelingen die de digitale toekomst van een modern waterschap vraagt.

Wat hebben we ervoor gedaan in 2022?

6.1 We zijn een duurzame organisatie

<p>Wat gaan we ervoor doen?</p>	<p>6.1.1 Monitoring Waterbeheerprogramma 2022-2027: Het jaar 2022 is het eerste jaar van de planperiode van het nieuwe waterbeheerprogramma. In dit waterbeheerprogramma staan allerlei doelen en activiteiten.</p>
---------------------------------	--

	Om de effecten van deze activiteiten te kunnen volgen en bij te kunnen sturen stellen we in 2022 een monitoringsplan op dat antwoord geeft op vragen als “Wat willen we weten?”, “Wie wil dat weten?”, “Wat gaan we daarvoor meten?” en “Wie gaat er dan meten?”.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ Om de vraag “Wat willen we weten?” te kunnen beantwoorden is er een eerste concept doelenboom opgesteld. Uit deze exercitie blijkt dat we veel hebben beschreven, maar nog niet op een uniforme manier. Hier werken we aan. De vragen “Wat gaan we daarvoor meten?” en “Wie gaat er meten?” zijn nu aan de beurt om te beantwoorden.
Wat gaan we ervoor doen?	6.1.2 We evalueren het huidige meetprogramma en gebruiken de resultaten als input voor het op te stellen monitoringsplan. In 2022 starten we op basis hiervan met het ontwikkelen van dashboards per hoofdpogave die met behulp van indicatoren helpen afwijkingen en trends te signaleren, te analyseren of deze het behalen van doelen in gevaar brengen en bij te sturen met maatregelen als dat nodig is.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ Het evalueren van wat we op dit moment al meten, is onderdeel van het traject ‘Opstellen van een monitoringsplan’. Zie 6.1.1.
Wat gaan we ervoor doen?	6.1.3 Assetmanagement: We stellen een nieuw strategisch assetmanagementplan 2.0 op.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☐ ☒ ☐ In verband met de watercrisis en aansluitende herstelwerkzaamheden is het opstellen van het strategisch assetmanagementplan 2.0 doorgeschoven naar 2022. Een deel van de acties uit het strategisch assetmanagementplan 1.0 heeft een continu karakter en loopt gewoon door.
Wat gaan we ervoor doen?	6.1.4 We werken verder aan het op orde brengen van de assetinformatie met het doorontwikkelen van het onderhoud- en beheersysteem Infor® EAM (Enterprise Asset Management). Dit doen we door Infor® EAM te gebruiken bij conditiemetingen van diverse assets.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ ABH, PPF en IDM werken samen om planmatig voortgang in de implementatie van het onderhoud- en beheersysteem Infor® EAM te bewerkstelligen. Doorontwikkeling zoals benoemd in de begroting is een verkeerde woordkeuze geweest. We bevinden ons namelijk in de implementatiefase. Eén van de punten waar we aan werken is de ontwikkeling van een dashboard met bijbehorende KPI's die de voortgang duiden.

Wat gaan we ervoor doen?	6.1.5 Voor de verdere doorontwikkeling van assetinformatie op langere termijn (data gedreven organisatie) stellen we een asset informatie strategie en roadmap asset informatie op.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ Er is reeds een start gemaakt met de roadmap asset informatie. Verloop is verder conform planning.

Wat gaan we ervoor doen?	6.1.6 We werken continu aan het verbeteren van onze assets en het oplossen van knelpunten.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ In 2022 zijn reeds diverse assets vervangen, zoals diverse afsluitmiddelen in regenwaterbuffers (inclusief stapelwerk), duiker Groenstergracht (samen met gemeente Kerkrade), duiker Nederweeterhovenlossing en ARBO aanpassingen meetnet Roggelsebeek. Het verdere verloop is conform planning.

Wat gaan we ervoor doen?	6.1.7 We werken planmatig aan het bereiken van de strategische doelen uit 'Samen Duurzaam'. Deze doelen worden ook opgenomen in een dashboard.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ Strategische doelen zijn opgenomen in een dashboard. Voor een aantal doelen is een kritische prestatie indicator bepaald. Het is nu zaak om deze doelen te vertalen naar tactisch en operationeel niveau en hierop vervolgens te monitoren. Een organisatie breed monitoringsdashboard is in voorbereiding. Dit als onderdeel van het meerjarig uitvoeringsprogramma duurzaamheid. Zie 6.1.10.

Wat gaan we ervoor doen?	6.1.8 Financieel beleid: We actualiseren de nota 'Activabeleid 2018' en de nota 'Reserves en voorzieningen 2017'.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ Voor beide nota's wordt op dit moment gewerkt aan een actualisatieslag. We verwachten deze in de tweede helft van dit jaar aan u voor te leggen.

Wat gaan we ervoor doen?	6.1.9 Onze kernactiviteit betreft het stimuleren, initiëren en faciliteren van interne- en externe innovaties. Om succesvol te innoveren en optimaliseren is samenwerking essentieel. Deze wordt actief opgezocht door relaties verder uit te bouwen gericht op meervoudige waardecreatie (multiple helix). Actief zoeken naar verbindingen tussen technologie, design en sociale innovatie gericht op value cases.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ We hebben actief de samenwerking opgezocht in de multiple helix. Samenwerking met kennisinstellingen zoals TU Delft, HAS, Maastricht Sustainability Institute (MSI) is geoperationaliseerd. Ook bedrijven worden actief opgezocht o.a via de Brightlands vestigingen. Een actief voorbeeld van samenwerking is de Water Innovation Challenge (Waterketen WML-WBL en WL).

	Hierbij worden onderwijsinstellingen van MBO-HBO tot WO uitgedaagd ideeën in te brengen met als onderwerp waterbeschikbaarheid.
--	---

Wat gaan we ervoor doen?	6.1.10 In de twee aangewezen pilotregio's innovatie experimenteren we in beginsel nieuwe ontwikkelingen. Ook binnen onze eigen werkprocessen richten we ons op quick wins ten aanzien van duurzaamheid en maken we een meerjarig uitvoeringsprogramma duurzaamheid.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ In beginsel experimenteren we in pilotregio's. Echter indien het efficiënter en/of effectiever is om een pilot buiten de aangewezen regio's uit te voeren dan is dit gangbaar. Vaak is WL eerder facilitator dan uitvoerder van pilots. Er is een duurzaamheidsscan bij WL uitgevoerd waarbij een aantal quick wins zijn gevonden die succesvol zijn opgepakt. Vanwege de beperkte capaciteit en prioritering wordt dit gefaseerd opgepakt. Een meerjarig uitvoeringsprogramma valt nagenoeg samen met het landelijke traject Strategie Duurzaam Opdrachtgeverschap Waterschappen (DOW). Hierbij is een gezamenlijke aanpak in voorbereiding en ligt er omstreeks juli '22 een voorzet voor een implementatie- uitvoeringsplan. Kennisuitwisseling maakt hier onderdeel van uit.

Wat gaan we ervoor doen?	6.1.11 We werken aan energieneutraliteit zodat WL en WBL in 2025 energieneutraal zijn.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ Waterschap Limburg blijft als projectpartner bijdragen aan de Regionale Energiestrategieën, zowel op strategisch niveau als op de concrete raakvlakken tussen de energietransitie en het watersysteem.

Indicator	2022	1 mei	1 sep	31 dec	Einddoel	Jaar
Bestuur en organisatie						
6.1 We zijn een duurzame organisatie						
1. reductie van restafval t.o.v. 2018 ¹	p.m.	p.m.	-95%	2030
2. 70 % van het eigen energieverbruik dat we zelf produceren ¹	p.m.	p.m.	70%	2030
3. WL heeft 55% CO ₂ uitstoot gereduceerd t.o.v. 1990 ¹	p.m.	p.m.	100%	2030

¹ doelstellingen afkomstig uit Nota 'Samen Duurzaam', vastgesteld door het AB d.d. 10 maart 2021'.

Toelichting

1. Nulmeting moet nog plaatsvinden.
2. Uitgangspositie nog bepalen als onderdeel van het in voorbereiding zijnde meerjarenprogramma duurzaamheid.
3. Nulmeting volgt door implementatie van de CO₂ prestatieladder in 2022. Certificering gepland in 2022.

6.2 We zijn een innovatiegerichte organisatie

Wat gaan we ervoor doen?	6.2.1 In 2022 stellen we een innovatieagenda op.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ Op dit moment wordt het innovatieproces geëvalueerd en een voorstel volgt in 2022 hoe dit te optimaliseren. Onderdeel van de innovatiefunnel is een innovatieagenda.
Wat gaan we ervoor doen?	6.2.2 We maken werk van bestuurlijke vernieuwing, waarin volop ruimte is voor samenspraak en (burger- en overheids)participatie.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ In het begin van het jaar vonden onze werkzaamheden nog hoofdzakelijk digitaal plaats via webinars, talkshows, online informatiebijeenkomsten, nieuwsbrieven, publicaties in lokale kranten etc.. Corona is steeds minder van invloed. Per 23 maart 2022 zijn de landelijke coronamaatregelen vervallen en een deel van de maatregelen omgezet in adviezen. Hierdoor kunnen we weer fysieke bijeenkomsten organiseren.
Wat gaan we ervoor doen?	6.2.3 We geven uitvoering aan het nieuwe strategisch assetmanagementplan 2.0 waarin de PDCA cyclus een belangrijk onderdeel is.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☐ ☒ ☐ In verband met de watercrisis en aansluitende herstelwerkzaamheden is het opstellen van het strategisch assetmanagementplan 2.0 doorgeschoven naar 2022. Een deel van de acties uit het strategisch assetmanagementplan 1.0 heeft een continu karakter en loopt gewoon door.
Wat gaan we ervoor doen?	6.2.4 We voeren het project optimaliseren informatievoorziening (opgenomen in het Uitvoeringsprogramma VTH 2021 en 2022) uit.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☐ ☒ ☐ Deze actie moet nog opgestart worden in 2022. Verkennende gesprekken met IDM hebben in Q1 plaatsgevonden met het doel om tot een projectvoorstel te komen.

Indicator	2022	1 mei	1 sep	31 dec	Einddoel	Jaar
Bestuur en organisatie						
6.2 We zijn een innovatiegerichte organisatie						
1. aantal innovatieve en duurzame initiatieven uitgewerkt in pilots/deelnames	9	2			15	2025

Toelichting

- 2 initiatieven: klimaat adaptieve legger en Fieldlab (TU Delft).

6.3 We zijn een toekomstgerichte organisatie

Wat gaan we ervoor doen?	6.3.1 Vanuit de roadmap informatievoorziening wordt er gestart met het realiseren van een informatieknooppunt welke noodzakelijk is om meer datagedreven te werken.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ Diverse projecten op het gebied van Informatievoorziening, ICT en Informatieveiligheid zijn gestart (bijv. de aanbesteding van het informatieknooppunt, vervanging werkplek hardware, verbeteren digitale dienstverlening met mijnomgeving en implementatie wet Open Overheid, doorontwikkeling zaaksysteem en GEO en informatieveiligheidsprojecten). De projecten worden bewaakt vanuit de Roadmap IV 2022-2027.
Wat gaan we ervoor doen?	6.3.2 Er wordt een nieuw e-HRM systeem geïmplementeerd. Hiervoor is in 2021 met WBL een gezamenlijk aanbestedingstraject gevolgd. Het nieuwe systeem en gebruik daarvan draagt bij aan de verdere digitalisering, het verbeteren van toegankelijke data (o.a. t.b.v. HR-analytics) en het verder uniformeren van HR-processen van WL en WBL. Daarmee wordt de samenwerking verstevigd. In januari 2023 gaan we (operationeel) over naar van het nieuwe e-HRM systeem.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ Het implementatieproject e-HRM is van start gegaan. De opdracht is verleend aan een externe projectleider, een kick-off voor betrokkenen in het project heeft plaatsgevonden en de 1e projectactiviteiten hebben plaatsgevonden.
Wat gaan we ervoor doen?	6.3.3 Strategische personeelsplanning, waaronder formatie en bezetting inclusief meerjarige prognoses, verkenningen personele mobiliteit en de wervingsplanning maken onderdeel uit van een jaarlijkse cyclus. De opgaves van WL en de gesprekscyclus liggen hieraan ten grondslag. Om de personele bewegingen te bewerkstelligen zetten we in op strategisch personeelsmanagement met gebruikmaking van personele kaders en instrumenten. We spelen blijvend in op de ontwikkelingen, zodat we als organisatie wendbaar blijven en medewerkers duurzaam/vitaal inzetbaar.

<p>Status</p> <p>Wat hebben we ervoor gedaan?</p>	<p>☒ ☐ ☐</p> <p>De personeelsformatie is aangepast aan de hand van de Kadernota 2022 - 2027 en Begroting 2022. Dit vormt een basis voor de activiteiten om de personeelsbezetting op orde te krijgen en houden, plus te blijven werken aan de verdere strategische personeelsplanning.</p>
<p>Wat gaan we ervoor doen?</p>	<p>6.3.4 Met de omgeving en voor de omgeving: We participeren in samenwerkingsverbanden geïnitieerd door omgevingspartijen die kunnen bijdragen aan het realiseren van de doelen van het waterschap.</p> <p>Het gaat hier met name om samenwerkingsverbanden met overheidspartijen, terrein beherende organisaties en belangenorganisaties op gebied van ruimtelijke ontwikkelingen. Daarnaast brengen we de belangen in bij ruimtelijke plannen van derden.</p>
<p>Status</p> <p>Wat hebben we ervoor gedaan?</p>	<p>☒ ☐ ☐</p> <p>Zie 6.3.6. hieronder.</p>
<p>Wat gaan we ervoor doen?</p>	<p>6.3.5 In 2021 is het corporate communicatiekader “Communiceren met impact” vastgesteld. Dit plan wordt verder uitgewerkt in deelplannen die grotendeels in 2022 uitgewerkt zijn. De deelplannen zullen onder andere ingaan op gedragsbeïnvloeding en het meetbaar maken van onze impact in de omgeving. Dit doen we onder andere door de inzet van 2 metingen per jaar, het instellen van een watteraad, het structureel inzetten van omgevingsanalyses en online monitoring. Het doel is om de propositiebekendheid van waterschap Limburg te vergroten.</p>
<p>Status</p> <p>Wat hebben we ervoor gedaan?</p>	<p>☒ ☐ ☐</p> <p>De deelplannen zijn nog in ontwikkeling. Er zijn nog geen metingen uitgevoerd en er is nog geen watteraad ingesteld. Aan de omgevingsanalyses en online monitoring wordt aan gewerkt.</p>
<p>Wat gaan we ervoor doen?</p>	<p>6.3.6 Om het watersysteem toekomstbestendig te maken, water daar op te vangen waar het valt en de waterkwaliteit te verbeteren is meer inzet van andere partijen nodig met name op gebied van ruimtelijk beleid. Door in een vroege planfase deel te nemen aan ruimtelijke visies en plannen van andere overheden worden de doelen en belangen van het waterschap beter ingebracht en geborgd.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ We brengen onze belangen (waterkwaliteit, klimaatadaptatie (waterbeschikbaarheid en wateroverlast) en hoogwaterveiligheid) in alle omgevingsvisies van gemeenten in via de in 2019 vastgestelde ‘Bouwstenen voor water en klimaat in omgevingsvisies’. ○ We brengen onze belangen in de in 2022 op te stellen beleidsrijke aanpassing van de Provinciale omgevingsverordening in.

	<ul style="list-style-type: none"> ○ We inventariseren welke belangen wij hebben bij het opstellen van omgevingsplannen in de vorm van aanbevelingen en gaan in 2022 in gesprek met gemeenten hierover We nemen deel aan complexe gebiedsprocessen waar het waterschap eigen doelen wil halen (Swentibold, VDL Nedcar). ○ We nemen deel aan het NOVI-gebied de Peel en NOVI-gebied Zuid Limburg.
<p>Status</p> <p>Wat hebben we ervoor gedaan?</p>	<div style="display: flex; align-items: center; gap: 10px;"> ☒ □ □ </div> <p>We zijn bij verschillende plannen en in samenwerkingsvormen actief:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Sinds 2019 worden de gemeenten door WL samen met WML proactief benaderd om input te leveren aan hun omgevingsvisie. Er zijn inmiddels 9 gemeentelijke omgevingsvisies vastgesteld waar WL input heeft geleverd die goed is opgenomen. Op 1 visie hebben we een formele zienswijze ingediend. ○ Het waterschap heeft een adviserende rol bij omgevingsplannen. Deze is gebaseerd op het uitgangspunt in de omgevingswet dat de gemeenten met medeoverheden moeten afstemmen. Het waterschap heeft werkdocument 'Aanbevelingen omgevingsplannen' opgesteld. Deze zullen door het waterschap bij vragen over omgevingsplannen ingebracht worden. Daarnaast vormt dit inbreng voor Bouwstenen omgevingsplannen (zie Programma klimaatadaptatie 2.1.18). ○ In de complexe gebiedsprocessen waarbij WL betrokken is slagen we er in om de waterschapsbelangen voldoende onder de aandacht te brengen en als volwaardig onderdeel in het planproces op te nemen. PIO Swentibold wordt als gebiedsproces beëindigd, de projectdoelen worden in andere gremia geborgd. De uitbreiding van VDL Nedcar laat meermaals planwijzigingen zien die om een nieuwe of aangepaste vergunning vragen. Voor het verleggen van de provinciale weg N276 loopt het ontwerpproces voor een nieuwe brug over de Geleenbeek; de wensen van het waterschap worden hierin voldoende geborgd. ○ NOVI de Peel krijgt een belangrijke rol in het nieuwe Nationaal Programma Landelijk Gebied, dat is aangekondigd in het nieuwe coalitieakkoord van het kabinet-Rutte IV. De aangesloten organisaties in het NOVI-gebied de Peel - het Rijk, de Provincies en de Waterschappen - ondertekenen voor de zomer een samenwerkingsovereenkomst. ○ Voor NOVI-gebied Zuid-Limburg is eind 2021 een Startagenda vastgesteld. Vanuit het NOVI-gebied zal samengewerkt worden met het Programma Waterveiligheid en Ruimte om inbreng te leveren vanuit de ruimtelijke opgaven.

<p>Wat gaan we ervoor doen?</p>	<p>6.3.7 Daarnaast stellen we integrale beleidskaders op om voor onszelf en voor de omgeving helder en eenduidig beleid te voeren. In 2022 stellen we het beleidskader 'Recreatief medegebruik' op.</p>
<p>Status</p> <p>Wat hebben we ervoor gedaan?</p>	<div style="display: flex; align-items: center; gap: 10px;"> ☒ □ □ </div> <p>Voor het opstellen van het beleid is een plan van aanpak opgesteld dat begin april wordt besproken met de verantwoordelijke portefeuillehouders.</p>

	Daarna wordt gestart met de stappen om te komen tot een breed gedragen beleidsnota.
--	---

Informatieveiligheid en Privacy

Vanaf de begroting 2022 (de voorjaarsrapportage) is expliciet aandacht voor Informatieveiligheid en Privacy in relatie tot de P&C cyclus.

Wat gaan we ervoor doen?	<p>6.3.8 Eind 2021 heeft de landelijke BIO en AVG audit plaatsgevonden bij de waterschappen. Waterschap Limburg scoort gemiddeld het gewenste resultaat van niveau 3 op de volwassenheid schaal van 1 t/m 5). Eind 2023 moeten de waterschappen voldoen aan volwassenheidsniveau 4.</p> <p>Waterschap Limburg heeft uit de audit een aantal aandachtspunten meegekregen waar de komende 2 jaar hard aan gewerkt moet worden. Om dit niveau 4 te halen dient de gehele lijnorganisatie actief met informatieveiligheid als privacy aan de slag te gaan. In 2022 werken we verder aan bewustwording, de PDCA cyclus en het risicomanagement op het gebied van informatieveiligheid en privacy. Ook wordt de samenwerking met andere waterschappen en het CERT-WaterManagement op deze vakgebieden verder doorontwikkeld.</p>
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	<p>☒ ☐ ☐</p> <p>In januari 2022 zijn we gestart met een (verplichte) bewustwordingstraining voor alle gebruikers van het Waterschap op gebied informatieveiligheid en privacy. Daarnaast zijn er aanvullende technische maatregelen getroffen voor onze ICT omgeving te beschermen tegen mogelijke cyberaanvallen en de impact van een cyberaanval te verkleinen. Tevens is er een start gemaakt met het invulling geven aan de verbeterpunten uit de audits. Samen met de crisisorganisatie oefenen we ook op incidenten.</p> <p>In het eerste kwartaal 2022 heeft er een securityboard overleg plaatsgevonden met portefeuillehouder, WL en WBL.</p>

Indicator	2022	1 mei	1 sep	31 dec	Einddoel	Jaar
Bestuur en organisatie						
6.3 We zijn een toekomstgerichte organisatie						
1. propositiebekendheid van WL bij inwoners	nulmeting	-	n.t.b.	2025
2. % voldaan aan servicenorm (email, telefoon, social media)	82%	-%	...%	...%	85%	2025
3. tevredenheid afgegeven antwoorden op omgevingsmeldingen'	nulmeting	-	n.t.b.	2025
4. % klachten binnen wettelijke termijn afgehandeld	100%	100%	...%	...%	100%	- ¹
5. % beschikbaarheid applicaties en ICT-infrastructuur	95%	99,7%	...%	...%	95%	- ¹

¹ geen einddatum, dient te allen tijde te voldoen.

Toelichting

1. Door personele krapte en personele wisselingen, is de meting nog niet gebeurd.
2. Dit wordt niet gemeten.
3. Dit wordt niet gemeten.
4. N.v.t.
5. De beschikbaarheid ICT is 99,7%. Het betreft enkele verstoringen aan de infrastructuur (WAN en LAN netwerk) met een korte tijdsduur.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie

(bedragen in €'s)

Programma Bestuur en Organisatie	Begroting	Realisatie	Prognose	Bijstelling
Kosten	74.594.400	35.876.011	74.780.842	186.442
Opbrengsten	6.548.300	590.852	6.548.300	-
Netto kosten exclusief doorberekende kosten	68.046.100	35.285.159	68.232.542	186.442

De toelichting op de hogere kosten is opgenomen in paragraaf 8.1. In deze paragraaf worden alle bijstellingen per kostensoort toegelicht inclusief de aanduiding of het een structurele of incidentele bijstelling betreft en wordt aangegeven op welk programma deze bijstelling betrekking heeft.

- Rente en afschrijvingen, afschrijvingen incidenteel -/- € 615.000 (pag. 81)
- Rente en afschrijvingen, herstructurering leningen incidenteel -/- € 42.500 (pag. 81)
- Personeelslasten, personele kosten inclusief sociale premies incidenteel -/- € 656.947 (pag. 81)
- Personeelslasten, personeel van derden incidenteel + € 871.677 (pag. 81)
- Personeelslasten, organisatieontwikkeling incidenteel -/- € 96.858 (pag. 81)
- Personeelslasten, kosten voorziening vacatures incidenteel -/- € 52.500 (pag. 81)
- Personeelslasten, personeel van derden i.v.m. ziekte incidenteel + € 6.250 (pag. 81)
- Goederen diensten derden, advies- en onderzoekskosten, incidenteel -/- € 17.545 (pag. 82)
- Goederen diensten derden, advies- en onderzoekskosten, structureel + € 9.300 (pag. 82)
- Goederen diensten derden, bewaking en beveiliging, begeleiding aanbesteding (pag. 82) incidenteel + € 5.000 (pag. 82)
- Goederen diensten derden, verzekeringen, diversen structureel + € 9.000 (pag. 82)
- Goederen diensten derden, werkkleding, incidenteel -/- € 5.000 (pag. 82)
- Goederen diensten derden, computerservicebureau structureel + € 325.000 (pag. 82)
- Goederen diensten derden, gegevenshuis structureel + € 4.000 (pag. 82)
- Onderhoud rijdend/varend materieel incidenteel -/- € 5.000 (pag. 82)
- Onderhoud software, Omgevingswet, contractmanagement incidenteel + € 147.545 (pag. 83)
- Onderhoud software, Relatics, Contractbeheersysteem structureel + € 170.000 (pag. 83)
- Leaseauto's, uitbreiding wagenpark structureel + € 25.000 (pag. 83)
- Overige diensten derden, instelling commissie integriteit structureel -/- € 30.000 (pag. 83)

- Overige diensten derden, instelling commissie integriteit incidenteel -/- € 70.000 (pag. 83)
- Portokosten incidenteel -/- € 5.000 (Pag. 83)
- Schoonmaakkosten, begeleiding aanbesteding incidenteel + € 10.000 (pag. 83)
- Bijdragen aan derden, inhuur coördinator werkgroep buurlanden incidenteel -/- € 40.260 (pag. 83)

Investeringsen

(bedragen in €'s x 1.000)

PROJECT NUMMER	AT	OMSCHRIJVING	Uitgaven 2022			Inkomsten 2022		
			Begroting	realisatie t/m 21-4-22	Prognose	Begroting	realisatie t/m 21-4-22	Prognose
P502014	5	Roadmap Informatievoorziening 2017-2021	650	81	333	-	-	-
P502019	5	Roadmap Informatievoorziening 2022-2027	-	21	650	-	-	-
P502020	5	Implementatie e-HRM	363	-	363	-	-	-
	10	Projecten facilitair 2020/2021 ev.	50	-	75	-	-	-
PROGRAMMA BESTUUR EN ORGANISATIE			1.063	102	1.421	-	-	-

Voorjaarsrapportage 2022 - financieel

waterschap
limburg

7 Kredietvoting en -verlening

In de voorgaande hoofdstukken zijn per programma (paragraaf 'Wat heeft het gekost?') de jaargebonden netto investeringsuitgaven (uitgaven en inkomsten) voor 2022 getotaliseerd weergegeven.

Op concernniveau sturen we op deze netto investeringsuitgaven in enig jaar.

Naast de jaarlijkse netto investeringsuitgaven zijn in de Begroting 2022 per investeringsproject ook de beschikbaar gestelde kredieten opgenomen (bijlage J, investeringsoverzicht). Deze kredieten zijn noodzakelijk om gelegitimeerd (i.e. rechtmatig) uitgaven van investeringsprojecten te mogen doen. Binnen de kredieten mogen uitgaven over meerdere jaren worden verantwoord. We noemen kredieten daarom jaaroverschrijdend.

Procedure investeringskredieten:

1. Bij de vaststelling van de Begroting is door het algemeen bestuur (AB) per programma een krediet gevoteerd. Dit kan in de voorjaars- en/of najaarsrapportage worden bijgesteld.
2. Het dagelijks bestuur (DB) mag voor een individueel investeringsproject binnen een programma een krediet verlenen.
3. In de jaarrekening wordt door het AB het saldo van het gevoteerde krediet per programma ingetrokken. Dit saldo betreft de niet door het DB verleende kredieten in het verslagjaar.

Conform de 'verordening ex artikel 108 beleids- en verantwoordingfunctie Waterschap Limburg' (art. 6 en 7) wordt over de door het DB verleende kredieten in de voor- en najaarsrapportage evenals de jaarrekening gerapporteerd aan het AB. Aan deze verplichting wordt onderstaand voldaan. Op grond van de huidige inzichten is bijstelling van het door het AB gevoteerde krediet niet noodzakelijk:

Netto kredietvoting/-verlening per programma	AB 2022		DB 2022	Bijstelling AB
	Begroting	Prognose		
Hoogwaterbescherming Maasvallei	10.400.000	10.400.000	-	-
Klimaatadaptatie	38.300.000	38.300.000	9.731.500	-
Waterkwaliteit en ecologie	250.000	250.000	-	-
Crisisbeheersing	250.000	360.000	360.000	110.000
Bestuur en Organisatie	700.000	1.765.000	1.663.000	1.065.000
Totaal netto kredietvoting / -verlening	49.900.000	51.075.000	11.754.500	1.175.000

Onderstaand worden de door het DB beschikbaar gestelde krediet per programma toegelicht. Ook wordt per programma een bijstelling in de kredietvoting door het AB opgenomen, indien relevant en/of noodzakelijk.

7.1 Programma Hoogwaterbescherming Maasvallei

Kredietverlening (DB)

N.v.t.

Kredietvoting (AB)

Bijstelling kredietvoting: n.v.t.

7.2 Programma Klimaatadaptatie

Kredietverlening (DB)

- Water in Balans, diverse projecten (uitgaven + € 6.394.000).
Het krediet van het project Hegge (WiB projecten tranche 1) is verhoogd.
Voor de diverse WiB projecten uit de tweede Tranche (Einighausen, Hekerbeekdal, Mechelderbeekdal, Wijnandsrade, Lemiers en Oud Lemiers) is krediet verleend om de geplande uitgaven zoals opgenomen in de begroting 2022 te kunnen doen.
Inzake het Werkplan 2022-2025 voor programma Water in Balans "Samen balanceren" worden in 2022 negen nieuwe projecten opgestart en is krediet verleend. Het betreft de projecten Beek, Valkenburg, Eygelshoven, Noorbeekdal, Spaubeek, Sibbergrubbe, Eys, Voerendaal en Bocholtz/Simpelveld.
Gedurende de verkenningsfase wordt de raming per project geactualiseerd, waarna per project aanvullende krediet wordt aangevraagd.
- Molenbeek van Lottum – Siebersbeek (uitgaven + € 620.000, inkomsten + € 437.000).
De Molenbeek van Lottum wordt gezien als een belangrijke watergang voor stroming minnende vissoorten en als een stepping stone langs de Maas voor de verdere verspreiding van deze soorten in Noord-Limburg. In de huidige situatie is de beek echter niet visoptrekbaar door de huidige inrichting van de Maas monding en de aanwezigheid van beverdammen. Waterschap Limburg, Rijkswaterstaat, Stichting Limburgs Landschap en Gemeente Horst aan de Maas zijn voornemens om dit knelpunt samen op te lossen. De voorbereidingen met de partners zijn zover gevorderd, dat de vergunningprocedures worden gestart, teneinde in het najaar van 2022 de uitvoering van het werk te kunnen starten.
In het kader van het Beekmondigenconvenant draagt Rijkswaterstaat bij in de kosten. De gemeente Horst aan de Maas draagt bij in de kosten van de verplaatsing en nieuwbouw van de fietsbrug.
- WB 21 toets (aanvullend uitgaven + € 1.000.000 en inkomsten + € 750.000)
In september 2016 werd de watersysteemtoets 2015, zoals bedoeld in "Waterbeheer 21e eeuw", afgerond. De totale kosten voor het opheffen van die knelpunten werden ingeschat op 4 miljoen euro. Vervolgens werd in september 2016 een krediet verleend van € 2.030.000 voor het project "WB21 toets 2015". Insteek was destijds om met dit krediet aan de slag te gaan en gedurende het project te inventariseren of en wanneer aanvullend krediet nodig was. Dit is thans aan de orde. Om de laatste knelpunten (Barrier-Klimmen, Leukderbeek, Winnerstraatlossing / Eindhovensebaan, Peelloop, Vrakker) te kunnen afronden is een aanvullend krediet nodig. De inkomsten betreffen de bijdrage vanuit het partnercontract 2016-2021.

- Nieuw Limburgs Peil Streefbeeld SESA Geul (uitgaven + € 100.000)
Het betreft de analyse van de biotische en abiotische cyclus, het opstellen van maatregelenpakketten en het opstellen van streefbeelden voor de deeltrajecten van het stroomgebied van de Geul.
- Herinrichting beekmonding Hemelbeek (uitgaven + € 355.000, inkomsten € 175.000).
In het Beekmondingenconvenant 2016-2021 (2e tranche) met Rijkswaterstaat en Waterschap Aa en Maas is de Hemelbeek opgenomen als onderzoeksproject. In 2020 zijn voor de Hemelbeek de knelpunten en de (nog) te behalen winst voor de KRW en eco-hydrologische watersysteemdoelen nader beschouwd. Het onderzoek toont dat de nut en noodzaak er is om de geomorfologische en vismigratieknelpunten bij de monding van de Hemelbeek aan te pakken. Bovendien maakt de Hemelbeek deel uit van het KRW-waterlichaam Maas, waarbij de Hemelbeek in ieder geval voor de parameter vis niet voldoet aan het gewenst ecologisch potentieel (GEP). De Hemelbeek is daarom opgenomen als deelproject in het Beekmondingenconvenant 2022-2027 (3e tranche). En wordt derhalve een bijdrage in de kosten ontvangen.
- Herinrichting beekmonding Swalm (uitgaven + € 500.000).
De Swalm mondde oorspronkelijk uit in de Maas die tegen de Donderberg aan liep. Met de kanalisatie van de zandmaas is de huidige loop van de Maas aangelegd. Ook is de zuidelijke helft van de afgesneden Maas(meander) gedeeltelijk gedempt. De Dode Maas is een restant van de afgesneden Maasmeander. Door deze wijzigingen is de monding van de Swalm in de resterende geul ("Brede Geul") komen te liggen.
Door de aanleg van stuw Belfeld (aanleg gereed in 1926) is het waterpeil in de Maas ter hoogte van de monding van de Swalm verhoogd en de monding gestuwd geraakt. Hierdoor is de stroomsnelheid in de benedenloop van de Swalm permanent afgenomen en zijn diverse knelpunten ontstaan. Rijkswaterstaat (RWS) voert de werkzaamheden uit die moeten leiden tot oplossing van de knelpunten. Het waterschap draagt bij in de kosten, middels een bijdrage aan RWS.
- Diverse projecten watersysteem (aanvullend uitgaven + € 2.124.500).
15 December 2020 werden individuele voorbereidingskredieten toegekend aan diverse projecten. Totaal werd € 18,9 miljoen verleend voor de verkennings- en de planuitwerkingsfase van 25 individuele projecten. Inmiddels zijn we ruim een jaar verder. De projecten zijn door de IPM-teams Watersystemen verder gebracht in het proces richting planvaststelling. Nieuwe inzichten op het gebied van techniek, omgeving, contract, conditionerende onderzoeken en benodigde ruimte zijn verwerkt in de voorlopige ontwerpen, de plannen en de ramingen. Ook langere doorlooptijden als gevolg van afstemming met de omgeving spelen een rol bij de behoefte aan aanvullend voorbereidingskrediet. Het betreft aanvullend krediet voor de projecten 'Natte natuurparel Broekhuizerbroek', 'Groote Molenbeek bypass zand- en kruidvang', 'Vispassage Epermolen', 'Corio Glana Highlight 20 fase 2', 'Ontkluizing Keutelbeek Geleen', 'Geleenbeek Oud-Roosteren A2', 'Geleenbeek Katsbek Nieuwstadt Oud-Roosteren' en 'Geleenbeek VDL Nedcar'.

Kredietvoting (AB)

Bijstelling kredietvoting: n.v.t.

7.3 Programma Waterkwaliteit en ecologie

Kredietverlening (DB)

n.v.t.

Kredietvoting (AB)

Bijstelling kredietvoting: n.v.t.

7.4 Programma Crisisbeheersing

Kredietverlening (DB)

- Uitwerken gegevens WBI (uitgaven + € 360.000)

Via het lopende programma Wettelijke Beoordeling (WBI/LBO1) van onze primaire waterkeringen komt actuele informatie beschikbaar over de status van de dijk ten opzichte van de wettelijke norm. Met één aanvullende stap is het resultaat van het programma WBI om te vormen naar informatie over de actuele sterkte bij optredende hoogwaters. Deze stap is in de Kadernota 2019-2023 al benoemd als WBI+. Het WBI+ heeft als doel om de informatie uit de WBI-beoordeling zodanig uit te werken, dat deze gebruikt kan worden voor de zorgplicht en de crisisbeheersing in het bijzonder. Het model hoogwaterinformatie omgeving (HIO) biedt informatie ten tijde van hoogwater. Het HIO kan met hulp van WBI+ gegevens geactualiseerd en daarmee betrouwbaarder worden. De informatie die toegevoegd wordt via WBI+ kan direct worden gebruikt voor het beantwoorden van vragen als 'kan de dijk deze waterstand aan' en 'waar gaat het (als eerste) mis?'.

Kredietvoting (AB)

Bijstelling kredietvoting + € 110.000.

In de kredietvoting van de begroting 2022 was rekening gehouden met een te lage inschatting van de kosten voor de sterkteberekeningen dijken calamiteiten.

7.5 Programma Bestuur en organisatie

Kredietverlening (DB)

- Roadmap informatievoorziening 2022 en 2023 (uitgaven + € 1.300.000).

De Roadmap Informatievoorziening 2022-2027 is gebaseerd op de doelstellingen van Waterschap Limburg, aangevuld met verplichtingen uit wet- en regelgeving. De visie en de strategie voor het waterbeheer hebben betrekking op een periode van meerdere jaren. Dit geldt ook voor de Roadmap Informatievoorziening. We werken met de Roadmap Informatievoorziening aan de centrale informatievoorziening voor het waterschap van morgen. De thans aan de orde zijnde kredietverlening betreft de eerste twee jaren van de Roadmap Informatievoorziening 2022-2027.

- Implementatie e-HRM (uitgaven + € 363.000).

In 2021 hebben WL en WBL een gezamenlijk aanbestedingstraject gevolgd om te komen tot hetzelfde e-HRM-systeem. Beide organisaties hebben geconstateerd dat dit van belang is in het kader van een nauwere samenwerking.

WBL is in 2021 gestart met de implementatie van de 1^e fase (m.n. de salaris- en personeelsadministratie) i.v.m. de livegang per 1 januari 2022. WL dient in 2022 te implementeren, om per 1 januari 2023 live te kunnen gaan met het nieuwe systeem. Zowel WL als WBL dienen de 2^e fase (modules zoals werving & selectie, arbeidsverzuim, gesprekscyclus, strategische personeelsplanning en rapportages) in 2022 te implementeren. WL heeft zeer weinig voorbereidingstijd gehad en streeft in 2022 naar een zo volledig mogelijke implementatie (fase 1 en 2). In verband met te maken keuzes is een uitloop naar 2023 op onderdelen niet uitgesloten. Daartoe volgt, indien aan de orde, een afzonderlijk voorstel.

Kredietvoting (AB)

Bijstelling kredietvoting +€ 1.065.000

In de kredietvoting van de begroting 2022 was slechts beperkt rekening gehouden met kredietverlening ten behoeve van de Roadmapvoorziening. In januari is krediet verleend om de voor 2022 en 2023 geplande werkzaamheden uit te kunnen voeren, waardoor bijstelling door het AB noodzakelijk is.

7.6 Kredietaanpassing bevoegdheid Secretaris Directeur

In de 'Regeling budgetbeheer en financieel mandaat Waterschap Limburg 2017' is de Secretaris Directeur bevoegd tot het verhogen van de uitgaven binnen het verleende investeringskrediet indien deze worden gecompenseerd door hogere inkomsten, waardoor een en ander budgettair neutraal verloopt (artikel 6 Verhogingen investeringsuitgaven en -inkomsten binnen een verleend krediet).

In het eerste triaal 2022 heeft de Secretaris Directeur één maal gebruik gemaakt van deze bevoegdheid:

- Corio Glana Highlight 20 fase 1 (uitgaven en inkomsten + € 1.000.000)

Bij het aanvragen van het krediet voor project Corio Glana Highlight 20 fase 1 is rekening gehouden met de verrekening van voorbereidingskosten en grondkosten met gemeente Sittard-Geleen. Hierbij is wel alleen rekening gehouden met het saldo dat voor rekening komt van het waterschap (40%). In werkelijkheid zijn de meeste voorbereidingskosten door het waterschap voorgefinancierd (100%) en wordt de bijdrage van de gemeente (60%) middels inkomsten geboekt. De verrekenings-systematiek heeft in de praktijk dus anders heeft uitpakket dan oorspronkelijk in kredietvoorstel was voorzien. Daardoor stijgen zowel de uitgaven als de inkomsten met hetzelfde bedrag.

8 Begroting naar kosten-/opbrengstensoorten

Naast de programma's zijn de kosten- en opbrengstensoorten verplicht. Volgens de voorschriften zijn deze van informatieve waarde voor het AB waardoor een toelichting hierop niet verplicht is. Omdat het echter de besluitvorming ten goede komt zijn de kostensoorten in de begroting op hoofdlijnen toegelicht.

In de tussentijdse rapportage ligt de nadruk op de bijstelling, het verschil tussen de prognose en de begroting. Deze wordt onderstaand op hoofdlijnen beknopt toegelicht. Verder wordt aangegeven of deze bijstelling van incidentele of structurele aard is.

Rekening houdend met het bovenstaande kunnen de kosten en opbrengsten als volgt worden weergegeven.

Omschrijving	2022			
	Begroting	Realisatie	Prognose	Bijstelling
41 Rente en afschrijvingen	20.204.000	16.411.212	19.546.500	-657.500
42 Personeelslasten	40.968.900	11.779.808	41.608.042	639.142
43 Goederen en diensten van derden	31.847.300	9.748.973	32.947.450	1.100.150
4310 Goederen en diensten van derden WBL	79.984.400	33.326.800	79.984.400	0
4310 Goederen en diensten van derden BsGW	4.380.900	1.825.382	4.380.900	0
44 Bijdragen aan derden	752.900	1.500	712.640	-40.260
4501 Toevoegingen aan voorzieningen	1.826.700	1.826.700	1.826.700	0
4502 Duurzaamheid en innovatie	800.000	0	800.000	0
Totaal kosten exclusief onvoorzien	180.765.100	74.920.375	181.806.632	1.041.532
81 Financiële baten	1.843.000	1.260	1.843.000	0
82 Personele baten	290.600	41.335	290.600	0
83 Goederen en diensten aan derden	630.600	196.352	630.600	0
84 Bijdragen van derden	662.700	52.000	662.700	0
85 Waterschapsbelastingen	166.462.900	120	166.462.900	0
86 Interne verrekeningen	5.885.900	525.789	5.885.900	0
Totaal opbrengsten	175.775.700	816.855	175.775.700	0
4502 Onvoorzien	385.600	0	0	-385.600
Exploitatieresultaat	-5.375.000		-6.030.932	

De bijstelling van lagere kosten en hogere opbrengsten is **groen** ingekleurd, omdat dit een positief effect heeft op het exploitatieresultaat 2022. Hogere kosten en lagere opbrengsten hebben een negatief effect op het exploitatieresultaat 2022 en zijn **rood** ingekleurd.

De bijstelling van de kosten en opbrengsten onderverdeeld naar incidenteel en structureel kan als volgt worden weergegeven:

Omschrijving	Bijstelling	Incidenteel	Structureel
Kosten	1.041.532	494.232	547.300
Opbrengsten	0	0	0
Netto hogere kosten	1.041.532	494.232	547.300

De totale bijstelling heeft bij volledige realisatie een negatief effect op het jaarrekeningresultaat 2022. De structureel hogere netto kosten van € 547.300 hebben een opbrengststijging 0,3% van de belastingopbrengst watersysteemheffing vanaf 2023 tot gevolg.

8.1 Kosten

Rente en afschrijvingen

Toelichting rente en afschrijvingen	Bijstelling €	Incidenteel/ Structureel	Programma
<ul style="list-style-type: none"> Afschrijvingen Op basis van de investeringsuitgaven tot en met 2021 en de geprognostiseerde investeringsuitgaven in 2022 zijn de afschrijvingskosten herrekend en kunnen deze met € 615.000 worden bijgesteld. 	-/- 615.000	Incidenteel	B&O
<ul style="list-style-type: none"> Herstructurering leningen NWB Twee basisrenteleningen in één geldlening geëffectueerd. De herstructurering levert een besparing van € 42.500 op. 	-/- 42.500	Incidenteel	B&O
Totaal rente en afschrijvingen	-/- 657.500 0	Incidenteel Structureel	

Personeelslasten

Toelichting personeelslasten	Bijstelling €	Incidenteel/ Structureel	Programma
<ul style="list-style-type: none"> Salarissen huidig personeel en bestuur inclusief sociale lasten 	-/- 656.927	Incidenteel	B&O
<ul style="list-style-type: none"> Personeel van derden 	+ 871.677	Incidenteel	B&O
<ul style="list-style-type: none"> Organisatieontwikkeling 	-/- 96.858	Incidenteel	B&O
<ul style="list-style-type: none"> Kosten voorziening vacatures 	-/- 52.500	Incidenteel	B&O
<ul style="list-style-type: none"> Personeel van derden i.v.m. ziekte 	+ 6.250	Incidenteel	B&O
Betreft diverse budgettair overboekingen binnen diverse de personeelsbudgetten, dit in verband met flexibele inzet van personeel. Per saldo een incidentele toename van € 71.642.			

Toelichting personeelslasten	Bijstelling €	Incidenteel/ Structureel	Programma
Personeel derden Waterrobuust, zie 8.2	+ 567.500	incidenteel	Klimaatadaptatie
Totaal personeelslasten	+ 639.142 0	Incidenteel Structureel	

Goederen en diensten van derden

Toelichting Goederen en diensten van derden	Bijstelling €	Incidenteel/ Structureel	Programma
<ul style="list-style-type: none"> Advies- en onderzoekskosten. 	+ 345.250	Incidenteel	Klimaatadaptatie
Belangrijkste toename bij het programma Klimaatadaptatie voor advieskosten 'onderhoud 2022' € 336.500.	-/- 130.000	Incidenteel	HWB Maasvallei
Overheveling vanuit 'Onderhoud'.	-/- 17.545	Incidenteel	B&O
Advieskosten HWB Maasvallei zijn grotendeels overgeheveld naar Onderhoud software	+ 9.300	Structureel	B&O
	-/- 15.000	Structureel	HWB Maasvallei
<ul style="list-style-type: none"> Assetonderhoud 	-/- 25.000	Incidenteel	Klimaatadaptatie
Profielonderhoud lager geprognostiseerd			
<ul style="list-style-type: none"> Bewaking en beveiliging 	+ 5.000	Incidenteel	B&O
Extra kosten begeleiding aanbesteding beveiliging.			
Overheveling vanuit onderhoud rijdend/varend materieel.			
<ul style="list-style-type: none"> Verzekeringen 	+ 10.000	Structureel	B&O
Verschillende wijzigingen die onder de streep budgetneutraal uitpakken.	-/- 1.000	Structureel	B&O
	-/- 10.000	Structureel	Klimaatadaptatie
	+ 1.000	Incidenteel	Crisisbeheersing
<ul style="list-style-type: none"> Werkkleding 	-/- 5.000	Incidenteel	B&O
Overheveling naar schoonmaak			
<ul style="list-style-type: none"> Computerservicebureau 	+ 325.000	Structureel	B&O
Bijraming i.v.m. Immutable Storage aanpassing van de WL omgeving. Herstel data/informatie na cyberincident			
<ul style="list-style-type: none"> Gegevenshuis 	+ 4.000	Structureel	B&O
Extra bijdragen BGT Community en contributie SVB-BGT			
<ul style="list-style-type: none"> Materiaal 	+ 30.000	Incidenteel	Klimaatadaptatie
Overheveling vanuit maaionderhoud voor vervanging beplanting.			
<ul style="list-style-type: none"> Onderhoud 	-/- 341.500	Incidenteel	Klimaatadaptatie

Toelichting Goederen en diensten van derden	Bijstelling €	Incidenteel/ Structureel	Programma
Grotendeels overheveling naar advies- en onderzoekskosten (€ 336.500)			
<ul style="list-style-type: none"> Onderhoud rijdend/varend materieel 	-/- 5.000	Incidenteel	B&O
Overheveling naar 'bewaking en beveiliging'.			
<ul style="list-style-type: none"> Onderhoud software 	+ 170.000 + 147.545	Structureel Incidenteel	B&O B&O
Incidentele kosten grotendeels overgeheveld van diensten derden. Structurele kosten betreffen een bijraming voor de software LCMS-water, Relatics en het nieuwe contractbeheerssysteem.			
<ul style="list-style-type: none"> Leaseauto's 	+ 25.000	Structureel	B&O
Bijraming vanwege uitbreiding wagenpark.			
<ul style="list-style-type: none"> Overige diensten derden 	+ 30.000 + 70.000	Structureel Incidenteel	B&O B&O
Bijraming (incidenteel en structureel) vanwege instelling Commissie Integriteit.			
<ul style="list-style-type: none"> Portokosten 	-/- 5.000	Incidenteel	B&O
Overheveling van € 5.000 naar 'schoonmaakkosten'.			
<ul style="list-style-type: none"> Schoonmaakkosten 	+ 10.000	Incidenteel	B&O
Extra kosten begeleiding aanbesteding schoonmaak.			
<ul style="list-style-type: none"> Diensten Waterrobuust, zie 8.2 	+ 473.100	Incidenteel	Klimaatadaptatie
Totaal Goederen en diensten van derden	+ 552.850 + 547.300	Incidenteel Structureel	

Bijdragen aan derden

Toelichting bijdragen aan derden	Bijstelling €	Incidenteel/ Structureel	Programma
<ul style="list-style-type: none"> Inhuur coördinator werkgroep buurlanden 	-/- 40.260	Incidenteel	Klimaatadaptatie
Totaal rente en afschrijvingen	-/- 40.260 0	Incidenteel Structureel	

8.2 Kosten Waterrobuust

Er is veel in beweging gezet om een waterrobuust WL te kunnen creëren. De programma-aanpak zal in de komende periode met het algemeen bestuur worden gedeeld. Binnen het waterschap is een regieteam ingericht dat aan de slag is gegaan met de te bewandelen sporen. Uit deze sporen komt een aanpak voor de korte, middellange en lange termijn. Binnen het spoor van de lange termijn

wordt als eerste een kader bepaald op basis waarvan er keuzes gemaakt kunnen worden en daarmee de opgave en maatregelen voor de lange termijn concreter worden gemaakt. Tot die tijd is het van belang ook gesteld te staan als er morgen weer een extreme bui zal vallen. De maatregelen die het meest impact hebben op die korte termijn zijn de herstelmaatregelen en het meerjarenprogramma verbetering crisismaatregelen. In deze voorjaarsrapportage verantwoorden we de kosten van opdrachten die verstrekt zijn voor 1 juni 2022. Voor het vervolg van 2022 en een doorkijk naar 2023 e.v. wordt een separaat voorstel aan u voorgelegd in de commissievergaderingen op 8 juni en vervolgens voor besluitvorming in de AB vergadering van 6 juli.

Toelichting kosten Waterrobuust	Bijstelling €	Incidenteel/ Structureel	Programma
<ul style="list-style-type: none"> Personeel derden Waterrobuust Diensten Waterrobuust 	<p>+ 567.500</p> <p>+ 473.100</p>	<p>Incidenteel</p> <p>Incidenteel</p>	<p>Klimaatadaptatie</p> <p>Klimaatadaptatie</p>
Totaal kosten Waterrobuust	+ 1.040.600 0	Incidenteel Structureel	

Onvoorzien / exploitatieresultaat

De kosten stijgen met € 1.041.532, waarvan structureel € 547.300 en incidenteel € 494.232. Deze hogere kosten kunnen voor een bedrag van € 385.600 worden gedekt uit de post onvoorzien, waarna deze is uitgeput.

De overige kostenstijgingen van € 655.932 hebben bij volledige realisatie een negatief effect op het jaarrekeningresultaat 2022. De prognose van het exploitatieresultaat 2022 neemt derhalve toe van € 5.375.000 negatief naar € 6.030.932 negatief.

9 Reserves en voorzieningen

In de voorschriften is opgenomen dat onttrekkingen aan overige bestemmingsreserves en voorzieningen expliciet dienen te worden toegelicht in de begroting en gerapporteerd in de tussentijdse rapportages.

9.1 Onttrekkingen aan overige bestemmingsreserves

Bestemmingsreserve calamiteiten watersysteembeheer

Doel bestrijding van de kosten van calamiteiten (o.a. hoogwater, wateroverlast, droogte etc.).
Omvang Per 1 januari 2022 € 0.
(saldo 31-12-2021 € 990.816, resultaatsbestemming 2021 -/- € 990.816).
Onttrekking Uitgaven in 2022: € 0.

Bestemmingsreserve riool overstorten

Doel het bevorderen van gemeentelijke projecten die als doel hebben de belasting van afvalwater op het huidige oppervlaktewater- en zuiveringssysteem terug te brengen.
Omvang Per 1 januari 2022 € 3.491.749.
Onttrekking Uitgaven in 2022: € 133.000.

Bestemmingsreserve risicovolle beplanting waterkering/achterstallig onderhoud

Doel het verwijderen van risicovolle beplantingen op waterkeringen die de primaire taak van de keringen zouden kunnen belemmeren/uitvoeren achterstallig onderhoud.
Omvang Per 1 januari 2022 € 303.016.
Onttrekking Uitgaven in 2022: € 0.

Bestemmingsreserve waterkwaliteit/Nieuw Limburgs Peil Next Generation

Doel integrale, gebiedsgerichte analyse en aanpak van knelpunten op het vlak van waterkwaliteit, waterkwantiteit, ruimtegebruik en grondgebruik. Het accent ligt hierbij op het oppervlaktewater- en grondwaterkwaliteit.
Omvang Per 1 januari 2022 € 310.713.
Onttrekking Uitgaven in 2022: € 0.

Bestemmingsreserve IBRAHYM waterkwaliteitsmodellering

Doel het huidige modelinstrumentarium moet geschikt gemaakt worden voor toepassing toestand beschrijven, effectvoorspelling maatregelen) in IBRAHYM ten behoeve van de waterkwaliteitsmodellering.
Omvang Per 1 januari 2022 € 69.000.
Onttrekking Uitgaven in 2022: € 0.

Bestemmingsreserve netcentrisch werken

Doel opzetten en implementeren van netcentrisch werken. Dit is een vorm van informatiemanagement binnen organisaties waarbij bestuurders en diensten gelijktijdig over een eenduidig beeld van een (calamiteiten-)situatie beschikken. Daardoor kunnen

beslissingen (intern en extern) sneller en beter worden genomen en kunnen werkzaamheden effectiever worden uitgevoerd.

- Omvang Per 1 januari 2022 € 45.988.
(Saldo 31-12-2021 € 105.405, resultaatsbestemming 2021 -/- € 59.417).
- Onttrekking Uitgaven in 2022: € 0.

Bestemmingsreserve subsidies afkoppelen regenwater

- Doel stimuleren woningeigenaren om de regenwaterafvoer af te koppelen van het riool. Water dat schoon is, hoeft o.a. met het oog van kostenbesparing niet behandeld te worden op een zuiveringsinstallatie.
- Omvang Per 1 januari 2022 € 849.695.
(Saldo 31-12-2021 € 1.163.904, resultaatsbestemming 2021 -/- € 314.209).
- Onttrekking Uitgaven in 2022: € 106.322.

Bestemmingsreserve stimulering verbetering watersystemen; overstortregeling

- Doel stimulering gemeenten tot aanpak van de gemeentelijke overstorten die lozen op ons watersysteem.
- Omvang Per 1 januari 2022 € 257.922.
- Onttrekking Uitgaven in 2022: € 0.

Bestemmingsreserve assetmanagement watersysteem

- Doel De reserve heeft ten doel om een buffer te vormen voor de (eerste) kosten voor de uitvoering van het assetmanagement in het watersysteem. Assetmanagement betreft het verantwoord beheer van waterschapseigendommen rondom de openbare lichamen waar het waterschap een verantwoordelijkheid heeft als eigenaar. Het betreft onder ander onderhoudspaden, buffers, retentiebekkens, vistrappen, boerenstuwen en passieve kunstwerken.
- Omvang Per 1 januari 2022 € 359.596.
(Saldo 31-12-2021 € 841.071, resultaatsbestemming 2021 -/- € 481.475).
- Onttrekking Uitgaven in 2022: € 0.

Bestemmingsreserve klimaat adaptieve peil gestuurde drainage

- Doel stimulering ombouw van traditionele drainage naar peil gestuurde drainage. Drainage heeft tot doel om pieken in de grondwaterstand te verlagen. Bij peil gestuurde drainage ontstaat de mogelijkheid om de afvoer en daarmee het peil te sturen.
- Omvang Per 1 januari 2022 € 88.767.
- Onttrekking Uitgaven in 2022: € 0.

Bestemmingsreserve Lectoraat bodem

- Doel Realisatie van de doelen van het 'lectoraat bodem' (samenwerking tussen HAS-Venlo en het waterschap), zoals verwoord in het Lectoraatplan 'een gezonde plant op een vitale, duurzame bodem' en het uitvoeren van praktijkproeven en implementeren van teelt

	technische maatregelen.
Omvang	Per 1 januari 2022 € 55.976. (Saldo 31-12-2021 € 80.976, resultaatsbestemming 2021 +/- € 25.000).
Mutatie	Uitgaven in 2022 € 0.

Bestemmingsreserve LIVES

Doel	De oevers van de Maas en de zijrivieren / beken op een grensoverschrijdende manier effectief schoon maken en schoon houden.
Omvang	Per 1 januari 2022 € 106.667. (Saldo 31-12-2021 € 113.027, resultaatsbestemming 2021 +/- € 6.360).
Mutatie	Uitgaven in 2022: € 18.029.

Bestemmingsreserve Stimuleringsregeling landbouw

Doel	Het vasthouden van water op de plateaus en hellingen in het heuvelland, door het infiltreren van water in de bodem en het remmen van oppervlakkige afstroming
Omvang	Per 1 januari 2022 € 600.000. (Saldo 31-12-2021 € 400.000, resultaatsbestemming 2021 + € 200.000).
Mutatie	Uitgaven in 2022: € 21.490.

Bestemmingsreserve Organisatieontwikkeling

Doel	Ontwikkelen en versterken van de innovatie en uitvoeringskracht van WL, einddatum 2022.
Omvang	Per 1 januari 2022 € 115.337. (Saldo 31-12-2021 € 387.100, resultaatsbestemming 2021 +/- € 271.763).
Mutatie	Uitgaven in 2022 € 0.

Bestemmingsreserve Persoonlijk opleidingsbudget

Doel	Het optimaal faciliteren van ontwikkeling van medewerkers, einddatum 2022.
Omvang	Per 1 januari 2022 € 0 (saldo 31-12-2021 € 55.000, resultaatsbestemming 2021 +/- € 55.000 en opgeheven).
Mutatie	N.v.t.

Bestemmingsreserve Onderhoudscontracten

Doel	Op een verantwoorde wijze uitvoering geven aan het onderhoudsbeleid van Waterschap Limburg.
Omvang	Per 1 januari 2022 € 1.351.787. (Saldo 31-12-2021 € 1.393.580, resultaatsbestemming 2021 +/- € 41.793).
Mutatie	Uitgaven in 2022: € 7.714.

9.2 Onttrekkingen aan voorzieningen

Voorziening pensioen- en uitkeringsverplichtingen

Doel	Aan de verplichting kunnen voldoen van de pensioenen van nog actieve en niet-actieve bestuursleden die nog geen bestuurderspensioen ontvangen.
Omvang	Afhankelijk van jaarlijks ontvangen actuariële opgave. Per 1 januari 2022 € 4.638.227.
Onttrekking	Begroot in 2022: € 300.000. Realisatie in 2022: € 40.094.

Voorziening persoonsgebonden basisbudget (PBB)

Doel	In de waterschaps-cao is opgenomen dat iedere medewerker vanaf 2021 een persoonsgebonden budget (PBB) heeft om in te zetten voor zijn eigen opleiding, ontwikkeling, loopbaan en vitaliteit van € 6.000 over een periode van 5 jaar . Met ingang van 2021 wordt hiervoor jaarlijks € 1.200 per medewerker in de begroting opgenomen. Omdat raming en realisatie niet parallel lopen worden niet aangewende gelden gestort in een voorziening.
Omvang	Per 1 januari 2022 € 660.933. (saldo 31-12-2021 € 126.933 toevoeging conform begroting 2022 € 534.000).
Onttrekking	Begroot in 2022: € 350.000. Realisatie in 2022: € 37.712.

Voorziening vitaliteit persoonsgebonden basisbudget (PBB)

Doel	Met ingang van 2921 kan het PBB worden ingezet voor vitaliteit. Om inzicht en overzicht te hebben en houden is voor de jaarlijkse mutaties een aparte voorziening ingesteld.
Omvang	Per 1 januari 2022 € 157.731.
Onttrekking	Begroot in 2022: € 0. Realisatie in 2022: € 0.

Voorziening onderhoud waterkrachtcentrale ECI

Doel	Het effectief en doelmatig onderhouden van het gebouw in installaties van bedrijfspand ECI 4A te Roermond voor 2017-2026 op basis van een meerjarenonderhoudsplan (MJOP). De totale kosten van dit plan bedragen € 193.000.
Omvang	Per 1 januari 2022 € € 92.622 (saldo 31-12-2021 € 79.622, toevoeging conform begroting 2022 € 13.000).
Onttrekking	Begroot in 2022: € 11.735. Realisatie in 2022: € 0.

Voorziening onderhoud bedrijfspand Rijksweg Noord Sittard

Doel	Het effectief en doelmatig onderhouden van het gebouw en installaties van bedrijfspand Rijksweg Noord 305 te Sittard voor 2015-2024 op basis van een meerjarenonderhoudsplan (MJOP). Totale kosten van dit plan € 494.000: € 464.000, aangevuld met € 30.000 voor energiebesparende maatregelen aan technische installaties.
Omvang	Per 1 januari 2022 € 106.885.
Onttrekking	Begroot in 2022: € 14.637. Realisatie in 2022: € 0.

Voorziening onderhoud (Hoogwater)loods Horst

Doel	het effectief en doelmatig onderhouden van het gebouw en installaties van de (hoogwater)loods in Horst op basis van een meerjarenonderhoudsplan (MJOP).
Omvang	Per 1 januari 2022 € 30.079 (saldo 31-12-2021 € 25.579, toevoeging conform begroting 2022 € 4.500).
Onttrekking	Begroot en realisatie in 2022: € 0.

Voorziening onderhoud waterkeringen (Noord- en Midden Limburg)

Doel	onderhouden van de waterkeringen op basis van het meerjarenonderhoudsplan.
------	--

Omvang	Per 1 januari 2022 € 4.840.088 (saldo 31-12-2021 € 3.564.888, toevoeging conform begroting 2022 € 1.275.200).
Onttrekking	Begroot in 2022: € 2.041.000. Realisatie in 2022: € 13.457.

Voorziening natschade peilopzet Maas

Doel	in 2010 heeft het waterschap een bedrag ontvangen van Rijkswaterstaat van € 1,5 miljoen. Dat bedrag is bedoeld voor de afhandeling door het waterschap van schadeclaims die het gevolg zijn van verhoging van het waterpeil van de Maas traject Sambeek-Grave. Mogelijkheid tot het indienen van claims bestaat voor een periode van 20 jaar ná de peilopzet met een uitloop termijn van 5 jaar. De laatste peilopzet heeft in 2015 plaatsgevonden wat betekent dat de indieningstermijn kan lopen tot 2040. Indien op termijn blijkt dat de voorziening ontoereikend is, dan zal Rijkswaterstaat het verschil eveneens voor haar rekening nemen.
Omvang	Per 1 januari 2022 €1.303.233.
Onttrekking	Begroot in 2022: € 100.000. Realisatie in 2022: -/- € 18.554.

Voorziening belastingprocedure zuiveringsheffing

Doel	In 2019 heeft de Hoge Raad uitspraak gedaan over twee aanslagen zuiveringsheffing over 2015 (publicatie NEN normen) waarbij de uitspraak voor het waterschap negatief is uitgevallen. Op 26 januari 2022 heeft een zitting plaatsgevonden bij de Rechtbank Roermond over dezelfde problematiek van een aantal aanslagen zuiveringsheffing van de belastingjaren 2016 tot en met 2019 die nog niet onherroepelijk waren.
Omvang	Per 1 januari 2022 € 5.110.990..
Onttrekking	Begroot in 2022: € 0. Realisatie in 2022: € 0.

Voorziening Jaarrekeningresultaat BsGW

Doel	Verantwoording van het jaarrekeningresultaat 2021 BsGW.
Omvang	Per 1 januari 2022 2022 € 90.028.
Onttrekking	Begroot in 2022: € 0. Realisatie in 2022: € 0.

Voorziening Jaarrekeningresultaat WBL

Doel	Verantwoording van het jaarrekeningresultaat 2021 WBL.
Omvang	Per 1 januari 2022 € 426.000.
Onttrekking	Begroot in 2022: € 0. Realisatie in 2022: € 0.

Voorziening Watercrisis 2021

Doel	Voor de verantwoording van de herstelkosten in 2022, 2023 en 2024 van de locaties Valkenburg a/d Geul en Schin op Geul als gevolg van de watercrisis 2021.
Omvang	Per 1 januari 2022 € 9.337.000.
Onttrekking	Begroot in 2022: € 0. Realisatie in 2022: € 149.977.

10 EMU-saldo

In de begroting is het EMU saldo opgenomen, waarover we eveneens rapporteren in tussentijdse rapportages.

De moeilijkheid bij de bepaling van het EMU-saldo is dat waterschappen, net als andere decentrale overheden, een ander boekhoudstelsel gebruiken dan waarop het EMU-saldo is gebaseerd. De waterschappen hanteren het baten- en lastenstelsel, terwijl het EMU-saldo is gebaseerd op transactiestelsel (lees kasbasis). De informatie ten behoeve van het EMU-saldo moet dan ook een vertaalslag ondergaan. Verder geldt dat bij de waterschappen de investeringen grote invloed op het EMU-saldo hebben, zeker omdat zij gemiddeld over alle waterschappen gezien een factor 3 groter zijn dan de jaarlijkse afschrijvingen. Omdat het investeringsvolume van de waterschappen aanzienlijk is, en de verwachting is dat dit als gevolg van het Nationaal Bestuursakkoord Water nog wel enige tijd zo blijft, hebben de waterschappen op begrotingsbasis per definitie een EMU-tekort.

In onderstaand overzicht is het EMU-saldo van de begroting afgezet tegen het geprognostiseerde EMU saldo per 31 december van dit jaar. Met de tussentijdse wijzigingen in de EMU-saldi van WBL en BsGW is geen rekening gehouden.

Onderdeel	2022	
	Begroting	Prognose
1. EMU-exploitatiesaldo	-5.375	-6.031
2. Invloed investeringen		
Bruto-investeringsuitgaven	-/- 95.492	84.600
Investeringsubsidies	+ 54.597	51.464
Verkoop materiële en immateriële vaste activa	+ -	-
Afschrijvingen	+ 17.137	16.522
3. Invloed voorzieningen		
Toevoegingen aan voorzieningen ten laste van de exploitatie	+ 1.827	1.827
Onttrekkingen aan voorziening ten bate van de exploitatie	-/- -	-
Betalingen rechtstreeks uit voorzieningen	-/- 2.817	11.557
4. Deelnemingen aan aandelen		
Boekwinst	-/- -	-
Boekverlies	+ -	-
EMU saldo	-30.123	-32.375

Het negatieve EMU-saldo is gestegen € 2.252.000.

11 Schadeclaims

In deze tussentijdse rapportage is ook een rapportage over openstaande schadeclaims opgenomen.

Het financieel risico bestaat uit:

1. het eigen-risicodeel op de WA-polis van het waterschap (schade door onrechtmatig handelen); dit is wisselend omdat vanuit de voormalige waterschappen niet voor iedere regio het zelfde bedrag als eigen risico geldt;
2. het uit te keren bedrag aan schadevergoeding uit hoofde van nadeelcompensatie (schade bij rechtmatig handelen);
3. P.M.-posten die belanghebbenden - nog - niet concreet hebben gemaakt.

Het totaal financieel risico per 1 mei 2022 bedraagt totaal afgerond € 6.688.671 + p.m.:

- vanuit claims onrechtmatig handelen: € 225.500 + p.m.
- vanuit claims rechtmatig handelen: verzoeken om nadeelcompensatie € 6.463.171 + p.m.

In bijlage 1. vindt u een nadere specificatie van de openstaande schadeclaims.

12 Bijlagen

Bijlage 1. Schadedossiers per 01-05-2022

Woonplaats	Schadelocatie	Schade-object	Toelichting	Vervolg	Afhandel- termijn	Financieel risico
			Claims onrechtmatig handelen			
Ospel (208) 2018-Z11819	Bientjesrand	Agrarisch areaal	Wateroverlast extreme neerslag 2016	Gerechtshof	2022	€ 15.000
Swolgen 2020-Z4525	Retentiebekken Boabel	Agrarisch areaal	Wateroverlast extreme neerslag 2016 en vraatschade a.g.v. wateroverlast door bever.	Waterschap/ verzekeraar	Vaststellings- overeenkomst 2022	p.m.
Susteren 2020-Z2378	Middelsgraaf	Agrarisch areaal	Inundatie door herinrichting Middelsgraaf	Waterschap	2022	p.m.
Sint Joost 2021- Z34178	Brachterbeek	Agrarisch areaal	Inundatie Brachterbeek	Waterschap/ verzekeraar	2022	€ 2.500
Bergen 2021-Z30799	Horsterbeek	Agrarisch areaal	Inundatie Horsterbeek	Waterschap/ verzekeraar	2022	€ 2.500
Nederweert 2020-Z2879	Leukerbeek	Agrarisch areaal	Inundatie Leukerbeek	Waterschap/ verzekeraar	2022	€ 2.500
St. Joost 2021-Z33641	Brachterlossing/ Vlootbeek	Agrarisch areaal	Wateroverlast door hoge waterstanden beek	Waterschap/ verzekeraar	2022	€ 2.500
Melick 2021-Z32038	Papenbroek lossing	Roerende zaken	Graafschade bever	Waterschap/ verzekeraar	2022	€ 2.500
Venray 2021-Z32495	Defensie kanaal	Agrarisch areaal	Inundatie Defensiekanaal	Waterschap/ verzekeraar	2022	€ 2.500

Woonplaats	Schadelocatie	Schade-objekt	Toelichting	Vervolg	Afhandel- termijn	Financieel risico
Ulestraten 2021- Z32885	Watervalweg	Roerende zaken	Schade aan kabel door uitvoering werkzaamheden	Waterschap/ verzekeraar	2022	€ 2.500
Panheel 2021-Z3381	Bosmolenweg	Onroerende zaken	Beschadiging parkeerterrein door pompen hoogwatercrisis juli 2021	Waterschap/ verzekeraar	2022	€ 2.500
Baexem 2021-Z33110	Haelensebeek	Agrarisch areaal	Wateroverlast door onvoldoende maaien	Waterschap	2022	€ 1.000
Montfort 2021-Z33487	Stroomgebied Vlootbeek/ Pepinusbeek	Agrarisch areaal	Wateroverlast door onvoldoende onderhoud en beverdammen	Waterschap/ verzekeraar	2022	€ 2.500
Venray 2021-Z30751	Oostrumsche beek/Loobeek	Agrarisch areaal	Wateroverlast 2016	Waterschap/ verzekeraar	2022	€ 15.000
Helenaveen 2022-Z2531	Helenaart	Roerende zaken	Omgevallen boom op hekwerk en dierenverblijf	Waterschap/ verzekeraar	2022	€ 2.500
Reuver 2022-Z2595	Schelkensbeek	Agrarisch areaal	vraatschade/herinrichting Schelkensbeek	Waterschap/ verzekeraar	2022	€ 2.500
Maastricht 2022-Z3047	Zeep/Grens maas	onroerende zaken	Vraatschade monumentale bomen door bever	Waterschap/ verzekeraar	2022	€ 2.500
Weert 2022-Z2980	Leukerbeek	Agrarisch areaal	Wateroverlast door onvoldoende onderhoud	Waterschap	2022	€ 2.000
Reuver 2022-Z2266	Schelkensbeek	Onroerende zaken	Schade aan loods door omgevallen boom	Waterschap/ verzekeraar	2022	€ 2.500
Maria-Hoop 2022-Z2848	Putbeek	Agrarisch areaal	Waterschap heeft niet cf. afspraak onkruid verwijderd langs beek	Waterschap	2022	€ 2.500
St. Odiliën- Berg 2021-Z37694	Roer	Onroerende zaken	Kosten voor waterkerende maatregelen tegen hoogwater Roer, omdat WL projectplan Roer uit 2014 niet heeft uitgevoerd.	Waterschap	2022	€ 7.481,53
Geulle 2022-Z3664	Geul en Verlegde Broekgraaf	Onroerende zaken	Restschade wateroverlast juli 2021 door onvoldoende onderhoud langs Geul en duikers Verlegde Broekgraaf	Waterschap/ verzekeraar	2022	€ 2.500

Woonplaats	Schadelocatie	Schade-object	Toelichting	Vervolg	Afhandel- termijn	Financieel risico
Geheel beheersgebied	Geheel beheersgebied	Agrarisch areaal/ (on)roerend goed	Wateroverlast juli 2021: 56 schadeclaims voor een totaalbedrag van ruim €6.500.000	Waterschap/ verzekeraar	2022 e.v.	56 x € 2.500 = € 140.000
			Rechtmatig handelen: verzoeken om nadeelcompensatie			
Bergen 2020-Z4244	Eckeltsebeek	Agrarisch areaal	Beroepszaak vanuit project 2005; exploitatie- en vermogensschade.	RvS	2022 e.v.	p.m. < € 30.000
America 2020-Z3703	Dorperpeel	Agrarisch areaal	Wateroverlast 2014, extreme neerslag; collectief van vijf agrariërs.	Raad van State	2022	€ 1 mln.
Grubbenvorst 2021-Z34277	dijkversterking Grubbenvorst- Lottum	Onroerend goed	Vermogensschade door dijkversterkingsproject	Waterschap	2022	2 x € 275.000 + p.m.
Neer 2021-Z34353	dijkversterking Neer (4 zaken)	Onroerend goed	Vermogensschade door dijkversterkingsproject	Waterschap	2022	€ 100.000
Bergen 2021-Z30894	dijkversterking Bergen	Onroerend goed	Vermogensschade door dijkversterkingsproject	Waterschap	2022	€ 80.000
Baexem 2021-Z33139	Wateroverlast 2021	Agrarisch areaal	Inlaten water om elders wateroverlast te voorkomen tijdens hoogwater juli 2021	Waterschap	2022	€ 15.000
America 2021-Z33032	Dorperpeel	Onroerend goed	Schade a.g.v. project Mariapeel/Grauwveen	Waterschap	2022	p.m.
Nederweert 2021-Z33490	Kivietsdijk	Agrarisch areaal	Schade door niet maaien vanwege aanwezigheid beschermde diersoort	Waterschap	2022	€ 2.000
Swolgen 2021-Z30795	Retentie bekken Boabel	Agrarisch areaal	Waterschade 2016 door aanleg retentiebekken Boabel in 2001	Waterschap/ Rechtbank	2022	€ 4.086.216 + p.m.
Roermond 2022- Z8	Spickerbroek- lossing	Agrarisch areaal	Wateroverlast wegens beleid om minder te maaien	Waterschap	2022	€ 4.250
America 2021-Z30801	Grubbenvorster- weg	Agrarisch areaal	Waterschade 2016	Waterschap	2022	€ 595.705

Woonplaats	Schadelocatie	Schade-object	Toelichting	Vervolg	Afhandel- termijn	Financieel risico
			Heffing waterschapsbelastingen			
Velden	Velden	Bedrijfsobject	Zuiveringsheffing; Belastingjaar 2016 Belastingjaar 2017 Belastingjaar 2018 Belastingjaar 2019	BsGW/ Rechtbank	2021	€ 1.089.000 € 1.285.000 € 1.262.000 € 1.195.000

Bijlage 2. Investeringslijst per 01-05-2021

(bedragen in €'s x 1.000)

PROJECT NUMMER	AT	OMSCHRIJVING	VK	INVESTERINGSOBJECT PER PROGRAMMA										GEVOTEERD KREDIET t/m 21-4-22					
				UITGAVEN					INKOMSTEN					Totaal project- kosten	UITG	INK			
				Realisatie t/m 2021	2022 t/m 21-4-22	Begroting 2022	2022	Prognose 2023	2024	2025 t/m 2028	Realisatie t/m 2021	2022 t/m 21-4-22	Begroting 2022				2022	Prognose 2023	2024
P000104	30	Herinrichting Maasnielderbeek bovenloop (resterend deel)	-	-	150	50	300	380	2.500	3.230	-	-	50	-	-	-	-	813	-
P003101	30	Aansluiten oude Geulmeanders, Gulpen	898	0	-	-	-	-	-	898	9	-	-	-	-	-	9	1.256	-
P003102	30	Herinrichting Geul benedenstrooms kern Valkenburg fase 2 (Leeuw brouwerij)	1.930	1	200	650	100	317	-	2.997	641	-	160	310	230	-	1.181	3.100	1.045
P003103	30	Vispassage Epermolen	90	29	507	100	610	-	-	800	30	-	-	33	-	-	63	350	-
P003104	30	Vispassage Volmolen	2.236	0	-	-	-	-	-	2.236	836	-	-	-	-	-	836	2.714	883
P026201	30	#Sanering en herinrichting Oude Kanjel en Kanjel benedenstrooms Kanaal	*	286	-	-	-	-	-	286	-	-	-	-	-	-	-	-	-
P026401	30	Herinrichting Kanjel en Gelei, gemeenten Meerssen en Maastricht	6.460	47	300	700	200	395	-	7.755	2.523	-	1.115	100	425	-	3.048	7.750	3.437
P034201	30	Vispassage Wittemermolen Wittem	819	1	-	-	-	-	-	819	25	-	-	-	-	-	25	815	205
P057301	30	#Vispassage Baalsbruggermolen Kerkrade	522	-	-	-	-	-	-	522	20	-	-	-	-	-	20	515	129
P057302	30	Herinrichting Worm (Nato-depot - Rimburg)	3	3	300	150	300	500	3.071	4.024	-	-	100	-	-	-	-	921	-
P066401	30	Herinrichting Bosbeek (Meinweg - monding)	3	13	-	75	200	478	2.025	2.781	-	-	-	-	-	-	-	753	-
P071002	30	Herinrichting Vlootbeek Benedenloop (Reigersbroek - Linnerweg)	7	0	170	85	350	350	2.573	3.366	-	-	50	-	-	-	-	816	-
P078302	30	Aanpak lekverlies Middelsgraaf te Susteren	406	0	-	18	-	-	-	424	-	-	-	-	-	-	-	450	-
P080105	30	Herinrichting Rode Beek Millen-Susteren	373	32	356	150	1.200	4.476	-	6.199	123	16	-	-	-	-	123	1.075	-
P086201	30	Herinrichting Geleenbeek Corio Glana algemeen	12.461	11	-	10	-	-	-	12.471	6.765	-185	-	-	-	-	6.765	8.830	2.695
P086202	30	Herinrichting Geleenbeek Echt - Sifon	268	-	-	-	80	2.360	-	2.708	88	-	-	-	-	-	88	2.716	-
P086204	30	Herinrichting Geleenbeek Millen - Nieuwstadt	153	9	150	125	750	800	-	1.828	50	-	-	-	-	-	50	253	-
P086205	30	Herinrichting Geleenbeek Oud-Roosteren A2	762	2	50	25	140	1.900	-	2.827	251	-	-	-	-	-	251	1.385	-
P086206	30	Herinrichting Geleenbeek Katsbek Nieuwstadt - Oud Roosteren	576	1	100	25	100	1.100	-	1.801	190	-	-	-	-	-	190	1.093	-
P086208	30	Herinrichting Oude Maas (Geleenbeekmonding)	235	317	673	1.000	165	-	-	1.400	-	-	600	600	168	-	768	1.400	768
P086209	30	Herinrichting Geleenbeek Corio-Glana, highlight 16 en 17	30	12	70	100	650	1.890	-	2.670	-	-	-	-	-	-	-	1.145	-
P086210	30	Herinrichting Geleenbeek VDL Nedcar	4	1	-	20	80	895	-	999	-	-	-	-	-	-	-	340	-
P086211	30	Herinrichting Geleenbeek Kamerhof Holtum	3	1	-	-	295	-	-	298	-	-	-	-	-	-	-	295	-

PROJECT NUMMER	AT	OMSCHRIJVING	VK	INVESTERINGSOBJECT PER PROGRAMMA							INKOMSTEN						GEVOTEERD KREDIET t/m 21-4-22					
				UITGAVEN							Totaal project- kosten	INCOMSTEN						UITG	INK			
				Realisatie		Begroting 2022	Prognose					Totaal project- kosten	Realisatie		Begroting 2022	Prognose				Totaal project- inkomsten		
				t/m 2021	2022 t/m 21-4-22		2022	2023	2024	2025 t/m 2028			t/m 2021	2022 t/m 21-4-22		2022	2023				2024	2025 t/m 2028
P086212	30	Herinrichting Geleenbeek Sittard - Millen		-	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
P111702	30	Ontkluizing keutelbeek in de kernen Beek en Neerbeek, fase 1B/2		543	1	1.181	900	1.510	-	-	2.953	179	-	-	300	-	-	-	479	3.309	400	
P111704	30	Ontkluizing Keutelbeek Geleen		42	2	70	60	353	1.000	2.000	3.455	-	-	-	-	-	-	-	-	830	-	
P115201	30	Corio Glana Highlight 20 fase 1		4.446	118	278	800	-	-	-	5.246	1.759	-	92	264	-	-	-	2.023	5.500	2.125	
P115203	30	Corio Glana highlight 20, fase 2		643	46	100	100	4.640	2.120	-	7.503	212	-	-	33	-	-	-	245	825	-	
P116901	30	Regenwaterbuffer Spaans Vonderen	*	184	-	-	-	-	-	-	184	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
P119901	30	Herinrichting beekmonding Hemelbeek		-	-	30	10	100	545	-	655	-	-	10	-	-	287	-	287	355	-	
P139002	30	Herinrichting Aalsbeek Bovenloop		-	-	50	-	-	-	-	-	-	-	20	-	-	-	-	-	-	-	
P144601	30	Herinrichting Molenbeek van Lottum - Siebersbeek		123	43	529	250	495	-	-	868	-	-	280	-	433	-	-	433	870	437	
P146802	30	WB21 knelpunt Raam en Vistrap Tungalroysebeek		23	0	150	25	1.250	-	-	1.298	-	-	-	-	-	-	-	-	423	-	
P150001	30	Herinrichting Gansbeek / Paterslossing	*	7	-	50	50	150	250	1.502	1.959	-	-	20	20	50	80	480	630	-	-	
P151402	30	Herinrichting benedenloop Wellse Molenbeek		70	1	30	30	30	400	442	972	23	-	10	10	10	130	190	363	485	-	
P180901	30	Herinrichting benedenloop Kwistbeek		46	0	30	30	30	480	511	1.097	15	-	10	10	10	150	167	352	550	-	
P180902	30	Gebiedspilot Kwistbeek		3.926	16	210	750	127	-	-	4.803	1.296	-	200	200	200	-	-	1.696	4.800	2.098	
P181701	30	Tielebeek bovenloop		1.818	4	55	-	-	-	-	1.818	600	1.005	400	1.200	-	-	-	1.800	1.799	1.357	
P192701	30	Meilossing, afronding herinrichting		258	40	280	280	10	53	-	601	85	-	60	90	-	-	-	175	600	110	
P223601	30	herinrichting Raam		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
P228201	30	Herinrichting Huilbeek		527	312	1.100	1.000	797	500	-	2.824	178	-	500	500	300	-	-	978	2.800	1.500	
P228301	30	Maasmonding Wolterskamp		16	1	-	50	25	-	-	91	5	-	-	20	-	-	-	25	69	-	
P254502	30	Herinrichting Oude Graaf		-	0	75	75	150	375	3.445	4.045	-	-	20	-	-	-	-	-	645	-	
P254601	30	Herinrichting Venrays Broek en de Spurkt		7.783	17	200	965	-	-	-	8.748	915	-	570	4.969	-	-	-	5.884	8.665	5.851	
P262701	30	Herinr. Haelensebeek Hhu-Nunhem		3.103	0	15	25	-	-	-	3.128	718	-	-	-	-	-	-	718	3.532	800	
P277401	30	Herinrichting beekmonding Swalm		-	-	10	10	10	400	80	500	-	-	-	-	-	-	-	-	500	-	
P278401	30	Herinrichting Wylrebeek monding		46	1	300	50	154	-	-	250	-	-	180	-	90	-	-	90	250	-	
P282101	30	Herinr. Castenrayse vennen		1.475	201	782	700	400	400	-	2.975	3	-	700	1.300	800	-	-	2.103	3.500	2.670	

PROJECT NUMMER	AT	OMSCHRIJVING	VK	INVESTERINGSOBJECT PER PROGRAMMA							INKOMSTEN							GEVOTEERD KREDIET t/m 21-4-22			
				UITGAVEN														UITG	INK		
				Realisatie		Begroting 2022	Prognose				Totaal project-kosten	Realisatie		Begroting 2022	Prognose					Totaal project-inkomsten	
				t/m 2021	2022 t/m 21-4-22		2022	2023	2024	2025 t/m 2028		t/m 2021	2022 t/m 21-4-22		2022	2023	2024				2025 t/m 2028
P316101	30	Herinrichting Thornerbeek		303	2	100	200	100	1.830	4.000	6.433	100	-	30	60	30	600	1.310	2.100	1.656	-
P316800	30	Maasgaard Algemeen		185	-	-	-	-	-	-	185	-	-	-	-	-	-	-	-	187	-
P316801	30	#Grote Molenbeek A73		3.120	1	-	-	-	-	-	3.120	1.056	-	-	-	-	-	-	1.056	4.345	3.554
P316802	30	Grote Molenbeek - Kasteelse bossen		307	5	40	-	-	-	-	307	101	-	20	-	-	-	-	101	460	165
P316806	30	Vismigratieknelpunt zand- en vuilvang Grote Molenbeek		51	10	200	150	100	-	-	301	-	-	-	75	-	-	-	75	120	-
P316807	30	Pilot Beekdalontwikkeling Grote Molenbeek/Mariapeel		7	37	1.600	300	5.300	4.500	2.000	12.107	-	-	510	170	1.700	1.440	650	3.960	600	-
P316808	30	Herinrichting Grote Molenbeek Wittebrugweg		0	0	100	20	20	200	1.670	1.910	-	-	30	-	-	-	-	-	1.910	505
P323401	30	Herinrichting Aa		88	1	500	250	300	1.600	-	2.238	29	-	400	50	100	600	-	779	1.232	-
P325202	30	Herinrichting benedenloop Lingsforterbeek		44	1	30	30	30	290	311	705	15	-	10	10	10	90	118	243	138	-
P360007	30	Grondverwerving meandering waterlopen		1.162	-	-	-	-	-	-	1.162	-	-	-	-	-	-	-	-	3.005	-
P360013/ P360014	0	Strategische grondverwerving (SGV) Watersysteemprojecten		4.854	273	500	500	500	500	2.000	8.354	-	-	-	-	-	-	-	-	15.000	-
P360027	30	Nieuw Limburgs Peil (NLP) Grote Molenbeek Rieterdijk		256	-	600	300	400	400	300	1.656	-	-	-	-	-	-	-	-	255	-
P360060	30	Herstel diverse vismigratie knelpunten		-	-	160	-	-	-	-	-	-	-	80	-	-	-	-	-	-	-
P369999	0	Incidentele inhuur watersysteemprojecten	*	-	38	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	30	Geul Valkenburg-Julianakanaal (totale trajectlengte ca 12 km)		-	-	-	-	10	10	10	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	30	Pilot beekdalontwikkeling Aa-dal		-	-	50	50	100	100	150	400	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	30	Herinrichting Geleenbeek Corioglana- Weustenrade Oliemolen (rest highlight 4)		-	-	20	20	10	368	1.104	1.502	-	-	10	10	-	120	360	490	-	-
	30	Herinrichting Middelsgraaf (trambaan Ophoven - monding)		-	-	20	20	10	93	279	402	-	-	10	10	-	30	90	130	-	-
	30	Herinrichting Haelensebeek Bovenloop		-	-	-	-	10	10	430	450	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	30	Herinrichting Vliet		-	-	-	-	10	10	1.682	1.702	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	30	Herinrichting Uffelsebeek		-	-	30	30	20	673	2.019	2.742	-	-	10	10	10	220	660	900	-	-
	30	Herinrichting Everlosebeek		-	-	-	-	10	10	8.982	9.002	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	30	Herinrichting Kroonbeek		-	-	-	-	10	10	3.182	3.202	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	30	Herstel vismigratie - Rode beek stuw- en verdeelwerk Millen		-	-	-	-	10	10	482	502	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	30	Herstel vismigratie - Geleenbeek Poolmolen Holtum		-	-	-	20	10	118	354	502	-	-	-	10	-	40	120	170	-	-

PROJECT NUMMER	AT	OMSCHRIJVING	VK	INVESTERINGSOBSJECT PER PROGRAMMA							INKOMSTEN							GEVOTEERD KREDIET t/m 21-4-22				
				UITGAVEN							Totaal project- kosten	INKOMSTEN							UITG	INK		
				Realisatie		Begroting	Prognose					Totaal project- inkomsten	Realisatie		Begroting	Prognose						
				t/m 2021	2022	2022	2022	2023	2024	2025 t/m 2028			t/m 2021	2022	2022	2022	2023	2024			2025 t/m 2028	
30		Herinrichting Bevelandsbeek		-	-	-	-	10	10	1.830	1.850	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
30		Anselderbeek overkluizing benedenloop		-	-	-	-	-	10	502	512	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
30		Herinrichting Grensbeek		-	-	10	10	10	10	669	699	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
30		Geleenbeek Poolmolen Holtum		-	-	-	-	10	10	482	502	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
30		Rode beek stuw- en verdeelwerk Millen		-	-	-	-	10	10	482	502	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
30		Vispassage Eijserbeek - Bulkemsmolen		-	-	-	-	10	10	482	502	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
30		Herinrichting Broekhuizermolenbeek		-	-	-	-	-	10	1.139	1.149	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
30		Herinrichting Vulensbeek		-	-	-	-	-	10	20	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
30		Maatregelen wateroverlast Roer (laatste knelpunten, o.a. Steenen Huys te Vlodrop)		-	-	-	-	10	10	1.482	1.502	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
30		Pilot Beekdalontwikkeling Geul		-	-	200	200	1.000	1.000	3.000	5.200	-	-	60	60	320	320	960	1.660	-	-	-
Projecten Beekherstel				63.984	1.651	12.721	11.543	23.771	34.186	57.192	190.676	18.841	836	6.317	10.424	4.886	4.107	5.105	43.363	107.998	30.733	
P146801	30	Sarsven/Banen		1.371	-	-	-	-	-	-	1.371	29	-	-	-	-	-	-	29	1.400	300	-
P177901	30	Broekhuizerbroek		417	49	808	150	1.200	250	-	2.017	138	-	250	50	-	-	-	188	590	-	-
P261301	30	Heidsche Peel NLP		153	-	-	-	-	-	-	153	65	-	-	-	-	-	-	65	310	-	-
P265201	30	Waterbloem		241	21	1.250	150	1.700	500	-	2.591	80	-	400	50	-	-	-	130	1.250	-	-
P265202	30	Herinrichting Roggelsebeek, incl Neerpeelbeek en Bevelandsbeek		-	-	200	100	200	300	3.990	4.590	-	-	60	-	-	-	-	-	2.305	-	-
P360022	30	Nieuw Limburgs Peil (NLP) Herstelmaatregelen		259	-	-	-	-	-	-	259	-	-	-	-	-	-	-	-	747	-	-
P360026	30	Nieuw Limburgs Peil (NLP) Wateroverlast Niers		48	-	250	250	250	250	-	798	-	-	125	125	113	100	-	338	50	-	-
P360029	5	Nieuw Limburgs Peil (NLP) Streefbeeld Stroomgebiedsbrede Ecologische Systeem Analyse (SESA)		76	-	100	100	100	100	100	476	-	-	-	-	-	-	-	-	175	-	-
P360040	30	Optimalisatie hoofdstelsel wateraanvoer (Noordervaart en Peelkanalen)		2.410	284	7.458	4.802	5.568	1.449	-	14.229	686	-	3.608	1.608	3.750	-	-	6.044	12.750	3.740	-
P360057	30	Extra boerenstuwen als droogtemaatregel		547	6	-	250	-	-	-	797	-	-	-	-	-	-	-	-	860	-	-
	30	KD010 - Investerings Reg watersysteem klimaatadaptatie/droogte (DHZ DPRA); 2020 € 0,2mln bruto		-	-	-	-	-	-	11.850	11.850	-	-	-	-	-	-	5.875	5.875	-	-	-
Projecten Verdrogingsbestrijding				5.522	361	10.066	5.802	9.018	2.849	15.940	39.131	997	-	4.443	1.833	3.863	100	5.875	12.668	20.436	4.040	

PROJECT NUMMER	AT	OMSCHRIJVING	VK	INVESTERINGSOBJECT PER PROGRAMMA								INKOMSTEN						GEVOTEERD KREDIET t/m 21-4-22			
				UITGAVEN														UITG	INK		
				Realisatie		Begroting 2022	Prognose				Totaal project- kosten	Realisatie		Begroting 2022	Prognose					Totaal project- inkomsten	
				t/m 2021	2022 t/m 21-4-22		2022	2023	2024	2025 t/m 2028		t/m 2021	2022 t/m 21-4-22		2022	2023	2024	2025 t/m 2028			
P003106	30	Geuldal visie aanpak - WIB		1.441	6	85	-	-	-	-	1.441	476	-	-	-	-	-	-	476	2.966	-
P003107	30	WIB-Valkenburg		-	20	-	110	509	335	189	1.143	-	-	-	-	-	-	-	-	525	-
P012101	30	Mechelderbeekdal		404	36	612	508	875	1.011	4.144	6.942	-	-	101	-	-	-	-	-	1.227	-
P012102	30	Capaciteitsuitbreiding RWB Vijlenbergerweg		74	5	-	8	-	-	-	82	-	-	-	-	-	-	-	-	84	28
P016901	30	Waterberging Lange Gracht - Water in Balans		735	14	1.186	1.186	236	-	-	2.157	234	-	391	380	-	-	-	614	2.337	507
P020101	30	WIB-Sibbergrubbe		-	2	-	110	500	335	179	1.124	-	-	-	-	-	-	-	-	130	-
P021101	30	Regenwaterbuffer de Heek - WIB		323	3	-	6	-	-	-	329	107	-	-	-	-	-	-	107	284	94
P021102	30	Hekerbeekdal		427	37	345	354	487	1.010	10	2.288	-	-	57	42	-	-	-	42	1.081	-
P029401	30	WIB-Eys		-	1	-	87	347	503	748	1.685	-	-	-	-	-	-	-	-	130	-
P029402	30	WIB-Bocholtz en Simpelveld		-	0	-	87	413	684	197	1.381	-	-	-	-	-	-	-	-	130	-
P038401	30	Lemiers en Oud Lemiers		109	3	304	395	544	517	641	2.206	-	-	-	-	-	-	-	-	856	-
P042401	30	Aanleg hoogwaterbescherming Slenaken		1.895	683	394	1.000	108	-	-	3.003	779	201	230	988	-	-	-	1.767	2.114	972
P055901	30	WIB-Noorbeekdal		-	1	-	173	347	516	573	1.609	-	-	-	-	-	-	-	-	264	-
P057601	30	WIB-Eygelshoven		-	23	-	200	872	627	10	1.709	-	-	-	-	-	-	-	-	525	-
P065103	30	Maatregelen wateroverlast Roer		948	-	-	-	-	-	-	948	-	-	-	-	-	-	-	-	1.860	188
P080104	30	Bijdrage in kosten oplossen grondwateroverlast agv ontkluising Rode Beek Schinveld		496	-	-	-	-	-	-	496	-	-	-	-	-	-	-	-	536	-
P084301	30	Vergroten bergingscapaciteit regenwaterbuffer Etzenraderhuiske		246	-	-	42	-	-	-	288	81	-	-	-	-	-	-	81	290	-
P090301	30	WIB-Voerendaal		-	0	-	167	496	618	343	1.624	-	-	-	-	-	-	-	-	130	-
P093001	30	Wijnandsrade		27	17	280	235	281	447	6.784	7.774	-	-	-	-	-	-	-	-	1.287	-
P096306	30	Bufferdam de Dem/Caumerbeek middenloop		518	398	2.500	1.600	214	-	-	2.332	171	-	833	533	-	-	-	704	3.135	706
P111101	30	WIB-Spaubeek		-	0	-	76	340	511	781	1.708	-	-	-	-	-	-	-	-	130	-
P111705	30	WIB-Beek		-	14	-	404	404	425	421	1.654	-	-	-	-	-	-	-	-	525	-
P115301	30	Einighausen		91	18	356	420	559	350	-	1.420	-	-	-	-	-	-	-	-	558	-
P147701	30	Aanpak Wateroverlast Niers		90	-	-	-	-	-	-	90	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-
P148302	30	Pilot retentiegebied Breevennen		25	-	-	110	529	503	-	1.167	8	-	-	-	-	-	-	8	86	-

PROJECT NUMMER	AT	OMSCHRIJVING	VK	INVESTERINGSOBJECT PER PROGRAMMA							INKOMSTEN						GEVOTEERD KREDIET t/m 21-4-22				
				Realisatie		Begroting	Prognose				Totaal	Realisatie		Begroting	Prognose			Totaal	UITG	INK	
				t/m 2021	2022	2022	2022	2023	2024	2025 t/m 2028	project- kosten	t/m 2021	2022	2022	2022	2023	2024	2025 t/m 2028			project- inkomsten
				t/m 21-4-22	t/m 21-4-22							t/m 21-4-22	t/m 21-4-22								
P177803	30	Gebiedspilot Schelkensbeek - Water in Balans		1.526	144	64	365	-	-	-	1.891	509	-	21	119	-	-	-	628	2.100	700
P255901	30	Gebiedspilot Eckelksebeek - Water in Balans		1.086	25	293	1.808	-	-	-	2.894	361	-	97	576	-	-	-	937	2.745	906
P360019	30	WB21 toets 2015		1.657	31	500	500	850	-	-	3.007	548	-	-	150	-	-	-	698	3.030	750
P360034	5	Water in balans		3.438	89	250	250	250	250	1.000	5.188	1.270	-	-	-	-	-	-	1.270	4.285	609
P360044	30	Gebiedspilot Meerssen - Water in Balans		2.350	52	1.352	1.413	1.564	1.079	-	6.406	1.746	-	-	-	-	-	-	1.746	3.710	1.564
P360046	30	Gebiedspilot Oirsbeek - Water in Balans		1.499	310	1.466	678	494	915	-	3.586	495	-	145	176	-	-	-	671	3.068	810
P360053	0	WIB maatregelen externe capaciteit	*	-	116	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
P360056	30	Aanpak wateroverlast Hegge		281	47	363	697	679	-	-	1.657	93	-	36	7	-	-	-	100	796	-
P360058	30	Propositie Heuvelland		500	-	-	-	-	-	-	500	-	-	-	-	-	-	-	-	500	-
	30	KD008 - Programmaplan Water in Balans		-	-	2.489	-	500	500	28.300	29.300	-	-	50	-	-	-	-	-	-	-
	30	Nederweert, Wateroverlast door beperkte capaciteit lange duiker onder Eindhovensebaan. Zie max 17891		-	-	-	-	10	10	10	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	30	Voer: bebouwing in laag liggend gebied langs de Voer, noodwaterberging Voer		-	-	-	-	-	10	20	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	30	Middelsgraaf		-	-	-	-	-	10	20	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	30	Gulpen-Wittem: water vanuit landelijk gebied in huizen in Slenaken		-	-	-	-	-	10	20	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	30	Geleenbeek Julianakanaal, inundatie van landbouwgrond, waarschijnlijk nog steeds een knelpunt		-	-	-	-	-	10	20	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	30	Geleenbeek: inundatie Geleenbeek bij Poolmolen		-	-	-	-	-	10	20	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	30	Breinderwaterloop (Schinnen)		-	-	150	150	-	-	-	150	-	-	-	50	-	-	-	50	-	-
	30	Regenwaterbuffer spaans vorderen		-	-	-	-	-	10	20	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Projecten Wateroverlast				20.190	2.095	12.989	13.139	12.408	11.206	44.450	101.393	6.878	201	1.961	3.021	-	-	-	9.899	41.524	7.834
P360042	30	Vervangingsinvesteringen assets		5.865	508	4.700	4.700	5.150	5.150	20.600	41.465	-	75	-	-	-	-	-	-	10.557	-
P360052	5	Ontwikkeling voorspellingsmodellen voor wateroverlast en Ontwikkeling klimaat-adaptatiemodel		289	-	575	575	565	570	545	2.544	-	-	-	-	-	-	-	-	1.527	-
	5	LIWA 2.0		-	-	350	350	350	350	1.050	2.100	-	-	110	110	110	110	330	660	-	-
P502015	5	Implementatie Infor-EAM		302	-	-	-	-	-	-	302	-	-	-	-	-	-	-	-	270	-
P502016	5	Ibrahym 3.0		212	35	325	280	60	-	-	552	-	-	150	210	20	-	-	230	700	350

PROJECT NUMMER	AT	OMSCHRIJVING	VK	INVESTERINGSOBJECT PER PROGRAMMA							INKOMSTEN							GEVOTEERD KREDIET t/m 21-4-22			
				UITGAVEN			Prognose				Totaal project-kosten	Realisatie			Prognose				Totaal project-inkomsten	UITG	INK
				t/m 2021	2022 t/m 21-4-22	Begroting 2022	2022	2023	2024	2025 t/m 2028		t/m 2021	2022 t/m 21-4-22	2022	2022	2023	2024	2025 t/m 2028			
P503003	5	Tractiemiddelen 2019-2022		32	-	325	325	300	300	1.200	2.157	-	-	-	-	-	-	-	1.195	-	
P503004	15	Uitbreiding meetnet		1	-	225	100	124	-	-	225	-	-	-	-	-	-	-	300	-	
P503005	10	Vervangen meetapparatuur		142	98	825	200	483	-	-	825	-	-	-	-	-	-	-	1.075	-	
Projecten Vervanging en aanpassing assets				6.843	642	7.325	6.530	7.032	6.370	23.395	50.170	-	75	260	320	130	110	330	890	15.624	350
P360010	0	Onderzoekskrediet Watersysteemprojecten		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.000	-	
P360050	5	Waterbeheerprogramma (WBP) 2022-2027		102	8	24	24	-	-	-	126	-	-	-	-	-	-	-	165	-	
P360051	6	Watersysteemoets 2019		49	-	88	88	88	88	264	577	16	-	-	-	-	-	-	16	60	
	30	KD006 - Specifieke projecten: € 0,1mln p/j		-	-	100	100	100	100	400	700	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	5	KD011 - Uitwerking SESA beekdalbrede toepassing		-	-	50	50	100	100	100	350	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
P504001	0	Bebording zwemwater		36	-	25	25	25	25	20	131	185	-	-	-	-	-	-	185	185	
Projecten overig				186	8	287	287	313	313	784	1.883	201	-	-	-	-	-	-	201	1.410	185

* Betreft voorbereidingskosten watersysteemproject (krediet € 10.000.000, P360010)

PROGRAMMA KLIMAATADAPTATIE				96.725	4.757	43.388	37.301	52.542	54.924	141.761	383.253	26.917	1.111	12.981	15.598	8.879	4.317	11.310	67.021	186.992	43.142
P400001	30	Bijdrage kosten HWBP		100.683	-	10.100	10.100	9.100	9.200	40.300	169.383	-	-	-	-	-	-	-	-	100.452	-
P400003	5	Uitvoeren veiligheidstoetsing waterkeringen		4.293	348	723	723	-	-	-	5.016	-	-	-	-	-	-	-	-	5.500	-
P41****	30/0	HoogWaterBeschermingsProgramma		82.579	4.221	37.820	31.177	47.522	77.067	357.428	595.773	74.351	-9.484	34.038	28.061	42.771	69.362	321.687	536.232	182.164	165.192
P410008	30	#HWBP Innovaties		317	-	515	-	-	-	-	317	317	-	515	-	-	-	-	317	-	-
P410018	30	HWBP Innovatie Vooronderzoek glazen keringen		-	1	-	258	-	-	-	258	-	-	258	-	-	-	-	258	-	-
P410019	30	HWBP Innovatie Toepassing geocrete grondstoffen		-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
P410020	30	HWBP Innovatie Toepassing GCL's		-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
P410021	30	HWBP Innovatie Doorontwikkeling prolockfilter		-	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
P410022	30	HWBP Innovatie Innovatie Tranche 2		450	300	-	471	-	-	-	921	450	-	-	471	-	-	-	921	-	-

PROJECT NUMMER	AT	OMSCHRIJVING	VK	INVESTERINGSOBJECT PER PROGRAMMA							INKOMSTEN							GEVOTEERD KREDIET t/m 21-4-22			
				UITGAVEN				Prognose			Totaal project-kosten	Realisatie			Prognose			Totaal project-inkomsten	UITG	INK	
				Realisatie	Begroting	Prognose		2022	2023	2024		2025 t/m 2028	t/m 2021	2022	2022	2022	2023				2024
				t/m 2021	2022	2022	2022	2023	2024	2025 t/m 2028	t/m 2021	t/m 21-4-22	2022	2022	2022	2023	2024	2025 t/m 2028			
P410023	30	HWBP GCL-Geoconcrete Beesel		15	36	-	-	-	-	-	15	-	-	-	-	-	15	-	-		
P410012	30	HWBP POV Dijkversterking Gebiedseigen Grond		2.114	158	590	1.286	-	-	-	3.400	2.114	-	590	1.157	-	-	3.271	-	-	
P410015	30	HWBP Niet-subsidiabele kosten (100% WL)		1.134	55	375	341	350	350	350	2.525	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
P4154**	30	HWBP Lob van Gennep		7.881	492	9.855	8.414	10.844	6.150	137.992	171.281	7.093	2.043	8.870	7.573	9.760	5.535	124.192	154.153	-	-
P42****	0	Bestuursovereenkomst sluitstukken Maas		95.488	113	1.500	1.669	-	-	-	97.157	95.488	70	1.500	1.669	-	-	-	97.157	98.100	98.100
	30	KD001 - PGA voortrollend programma dijkversterking		-	-	-	-	-	500	2.000	2.500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	5	KD002 - Inventarisatie kunstwerken geprogrammeerd onderhoud 2020		-	-	75	75	75	-	-	150	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
PROGRAMMA HOOGWATERBESCHERMING MAASVALLEI				294.954	5.728	61.553	54.514	67.891	93.267	538.070	1.048.696	179.827	-7.371	45.513	39.189	52.531	74.897	445.879	792.323	386.216	263.292
P501003	10	Projecten facilitair 2018-2019		104	-	-	-	-	-	-	104	-	-	-	-	-	-	-	140	-	
P501005	20	Verbouwing locatie Horst		756	-	-	-	-	-	-	756	-	-	-	-	-	-	-	803	-	
P502014	5	Roadmap Informatievoorziening 2017-2021		2.267	81	650	333	-	-	-	2.600	-	-	-	-	-	-	-	2.600	-	
P502019	5	Roadmap Informatievoorziening 2022-2027		-	21	-	650	650	650	2.600	4.550	-	-	-	-	-	-	-	1.300	-	
P502020	5	Implementatie e-HRM		-	-	363	363	-	-	-	363	-	-	-	-	-	-	-	363	-	
	10	Projecten facilitair 2020/2021 ev.		-	-	50	75	25	50	150	300	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
PROGRAMMA BESTUUR EN ORGANISATIE				3.127	102	1.063	1.421	675	700	2.750	8.673	-	-	-	-	-	-	-	-	5.206	-
P502018	5	WBI + sterkteberekeningen dijken calamiteiten		-	-	125	125	125	-	-	250	-	-	-	-	-	-	-	360	-	
P502017	5	HoogwaterInformatieOmgeving (HIO)		54	-	-	-	-	-	-	54	-	-	-	-	-	-	-	100	-	
P505001	10	Vervanging pompen hoogwaterbestrijding/vergroten capaciteit		77	-	104	100	650	27	-	854	-	-	-	-	-	-	-	854	-	
P360047	30	Aanleg pompopstelplaatsen		357	-	-	10	-	-	-	367	5	-	-	-	-	-	5	349	116	
PROGRAMMA CRISISBEHEERSING				488	-	229	235	775	27	-	1.525	5	-	-	-	-	-	5	1.663	116	

PROJECT NUMMER	AT	OMSCHRIJVING	VK	INVESTERINGSOBJECT PER PROGRAMMA									INKOMSTEN						GEVOTEERD KREDIET t/m 21-4-22						
				UITGAVEN								Totaal project- kosten	Prognose					Totaal project- inkomsten	UITG	INK					
				Realisatie		Begroting 2022	Prognose				t/m 2021		2022	2023	2024	2025 t/m 2028	t/m 2021				2022	2022	2023	2024	2025 t/m 2028
				t/m 2021	2022 t/m 21-4-22		2022	2022	2023	2024															
P360045	5	Regionale analyse waterkwaliteit		251	-	-	-	-	-	-	-	251	3	-	-	-	-	-	-	3	250	-			
P360055	5	Implementatie soortenbeleid		95	-	100	50	82	50	-	-	277	31	-	38	19	17	19	-	86	300	-			
	30	KD007 - Innovatieve/effectievere methodes doelrealisatie KRW.		-	-	232	150	400	320	1.600	-	2.470	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
P360059	30	Innovatieve uitvoeringspilot waterkwaliteitsverbetering landelijk gebied (Begroting P599971 - KD007)		-	50	68	68	70	80	-	-	218	-	-	-	-	-	-	-	-	400	-			
PROGRAMMA WATERKWALITEIT EN ECOLOGIE				345	50	400	268	552	450	1.600	3.215	34	-	38	19	17	19	-	89	950	-				
TOTAAL PROGRAMMA'S				395.640	10.638	106.633	93.739	122.435	149.368	684.181	1.445.362	206.783	-6.260	58.532	54.806	61.426	79.233	457.189	859.438	581.028	306.550				
P399999	30	Risicoprofiel realisatie		-	-	-11.141	-9.139	-	-	-	-9.139	-	-	-3.935	-3.342	-	-	-	-3.342	-	-				
TOTAAL PROGRAMMA'S (Voor berekening kapitaallasten)				395.640	10.638	95.492	84.600	122.435	149.368	684.181	1.436.223	206.783	-6.260	54.597	51.464	61.426	79.233	457.189	856.096	581.028	306.550				

* KDxxx = Extra maatregelen uit kadernota 2020-2025